

PASAULINIS ANTIDOPINGO KODEKSAS

2015

Pasaulinis antidopingo kodeksas

Pasaulinis antidopingo kodeksas pirmą kartą buvo priimtas 2003 m. ir įsigaliojo 2004 m., o jo pakeitimai įsigaliojo 2009 m. sausio 1 d. Į šį dokumentą įtraukti pakeitimai, kuriuos Pasaulinės antidopingo agentūros steigiamoji taryba patvirtino 2013 m. lapkričio 15 d. Johanesburge (Pietų Afrikos Respublika). Nauja 2015 m. Pasaulinio antidopingo kodekso redakcija įsigalioja nuo 2015 m. sausio 1 d.

Paskelbė:

Pasaulinė antidopingo agentūra
Stock Exchange Tower
800 Place Victoria (Suite 1700)
PO Box 120
Montreal, Quebec
Canada H4Z 1B7

URL: www.wada-ama.org

Tel.: +1 514 904 9232
Faks.: +1 514 904 8650
El. pastas: code@wada-ama.org

TURINYS

PASAULINĖS ANTIDOPINGO PROGRAMOS IR KODEKSO PASKIRTIS, TAIKYMO SRITIS IR STRUKTŪRA 1

KODEKSAS 1

PASAULINĖ ANTIDOPINGO PROGRAMA 1

TARPTAUTINIAI STANDARTAI 1

GERIAUSIOS PRAKTIKOS MODELIAI IR GAIRĖS..... 2

PASAULINIO ANTIDOPINGO KODEKSO LOGINIS PAGRINDAS..... 2

PIRMA DALIS 4

DOPINGO KONTROLĖ..... 4

ĮVADAS 4

1 STRAIPSNIS. DOPINGO APIBRĖŽTIS..... 5

2 STRAIPSNIS. ANTIDOPINGO TAISYKLIŲ PAŽEIDIMAI 5

2.1 DRAUDŽIAMOSIOS MEDŽIAGOS AR JOS METABOLITŲ ARBA LIEKANŲ BUVIMAS
SPORTININKO MĖGINYJE. 6

2.2 SPORTININKO VYKDOMAS DRAUDŽIAMOSIOS MEDŽIAGOS VARTOJIMAS AR
DRAUDŽIAMOJO METODO NAUDOJIMAS ARBA BANDYMAS VARTOTI (NAUDOTI). 6

2.3 VENĖGIMAS AR ATSIŠAKYMAS PATEIKTI MĖGINIUS ARBA JŲ NEPATEIKIMAS. 7

2.4 SU BUVIMO VIETA SUSIJĘ PAŽEIDIMAI 8

2.5 KLIUDYMAS ARBA BANDYMAS SUKLIUDYTI ATLIKTI BET KURIĄ DOPINGO KONTROLĖS
DALĮ. 8

2.6 DRAUDŽIAMOSIOS MEDŽIAGOS AR DRAUDŽIAMOJO METODO TURĖJIMAS. 8

2.7 NETEISĖTA PREKYBA ARBA BANDYMAS NETEISĖTAI PREKIAUTI BET KOKIA DRAUDŽIAMĄJA
MEDŽIAGA AR DRAUDŽIAMOJU METODU..... 9

2.8 DRAUDŽIAMOSIOS MEDŽIAGOS AR DRAUDŽIAMOJO METODO PASKYRIMAS BET KURIAM
SPORTININKUI PER VARŽYBAS ARBA BANDYMAS TAI DARYTI, ARBA BET KOKIOS
DRAUDŽIAMOSIOS MEDŽIAGOS AR DRAUDŽIAMOJO METODO PASKYRIMAS BET KURIAM
SPORTININKUI NE VARŽYBŲ METU ARBA BANDYMAS TAI DARYTI, KAI NE VARŽYBŲ METU
TAI DRAUDŽIAMA. 9

2.9 BENDRININKAVIMAS. 9

2.10 DRAUDŽIAMŲ RYŠIAI. 9

3 STRAIPSNIS. DOPINGO ĮRODYMAS..... 10

3.1 ĮRODINĖJIMO PAREIGA IR STANDARTAI 10

3.2 FAKTŲ IR PREZUMPCIJŲ ĮRODYMO METODAI 11

4 STRAIPSNIS. DRAUDŽIAMŲJŲ MEDŽIAGŲ IR METODŲ SĄRAŠAS	13
4.1	<i>DRAUDŽIAMŲJŲ MEDŽIAGŲ IR METODŲ SĄRAŠO PASKELBIMAS IR PERŽIŪRA .....</i> 13
4.2	<i>DRAUDŽIAMŲJŲ MEDŽIAGŲ IR METODŲ SĄRAŠE NURODYTOS DRAUDŽIAMOSIOS MEDŽIAGOS IR DRAUDŽIAMIEJI METODAI .....</i> 13
4.3	<i>MEDŽIAGŲ IR METODŲ ĮTRAUKIMO Į DRAUDŽIAMŲJŲ MEDŽIAGŲ IR METODŲ SĄRAŠĄ KRITERIJAI .....</i> 14
4.4	<i>LEIDIMAI VARTOTI GYDYMUI (LVG).....</i> 15
4.5	<i>STEBĖSENOS PROGRAMA.....</i> 18
5 STRAIPSNIS. TESTAVIMAS IR TYRIMAI	19
5.1	<i>TESTAVIMO IR TYRIMŲ PASKIRTIS .....</i> 19
5.2	<i>TESTAVIMO APIMTIS .....</i> 19
5.3	<i>TESTAVIMAS RENGINYJE .....</i> 20
5.4	<i>TESTŲ PASKIRSTYMO PLANAVIMAS .....</i> 21
5.5	<i>TESTAVIMO REIKALAVIMAI .....</i> 22
5.6	<i>INFORMACIJA APIE SPORTININKO BUVIMO VIETĄ .....</i> 22
5.7	<i>IŠ SPORTINĖS VEIKLOS PASITRAUKUSIŲ SPORTININKŲ GRĮŽIMAS Į VARŽYBAS .....</i> 23
5.8	<i>TYRIMAI IR DUOMENŲ RINKIMAS.....</i> 23
6 STRAIPSNIS. MĖGINIŲ TYRIMAS	24
6.1	<i>NAUDOJIMASIS AKREDITUOTOMIS IR PATVIRTINTOMIS LABORATORIJOMIS .....</i> 24
6.2	<i>MĖGINIŲ TYRIMO TIKSLAS .....</i> 24
6.3	<i>MĖGINIŲ MOKSLINIAI TYRIMAI.....</i> 24
6.4	<i>MĖGINIŲ TYRIMO IR PRANEŠIMO APIE REZULTATUS STANDARTAI .....</i> 25
6.5	<i>VĖLESNIS MĖGINIŲ TYRIMAS .....</i> 25
7 STRAIPSNIS. REZULTATŲ VALDYMAS.....	26
7.1	<i>ATSAKOMYBĖ UŽ REZULTATŲ VALDYMĄ.....</i> 26
7.2	<i>PATIKRINIMAS GAVUS TEIGIAMUS TESTO REZULTATUS .....</i> 28
7.3	<i>PRANEŠIMAS ATLIKUS PATIKRINIMĄ DĖL TEIGIAMŲ TESTO REZULTATŲ .....</i> 28
7.4	<i>NETIPINIŲ REZULTATŲ PATIKRINIMAS.....</i> 28
7.5	<i>NETIPINIŲ REZULTATŲ PAGAL PASO DUOMENIS IR TEIGIAMŲ REZULTATŲ PAGAL PASO DUOMENIS PATIKRINIMAS .....</i> 29
7.6	<i>SU BUVIMO VIETA SUSIJUSIŲ PAŽEIDIMŲ ATVEJŲ PATIKRINIMAS .....</i> 29
7.7	<i>KITŲ ANTIDOPINGO TAISYKLIŲ PAŽEIDIMŲ, NENURODYTŲ 7.1–7.6 PUNKTUOSE, PATIKRINIMAS.....</i> 30

7.8	ANKSČIAU PADARYTŲ ANTIDOPINGO TAISYKLIŲ PAŽEIDIMŲ NUSTATYMAS	30
7.9	<i>LAIKINAM NUŠALINIMUI</i> TAIKOMI PRINCIPAI	30
7.10	PRANEŠIMAS APIE REZULTATŲ VALDYMO SPRENDIMUS	32
7.11	PASITRAUKIMAS IŠ SPORTO.....	32
8 STRAIPSNIS. TEISĖ Į TEISINGĄ BYLOS NAGRINĖJIMĄ IR PRANEŠIMAS APIE PRIIMTĄ SPRENDIMĄ		32
8.1	TEISINGAS BYLOS NAGRINĖJIMAS	32
8.2	SU <i>RENGINIAIS</i> SUSIJUSIŲ BYLŲ NAGRINĖJIMAS.....	33
8.3	TEISĖS Į BYLOS NAGRINĖJIMĄ ATSIŠAKYMAS	33
8.4	PRANEŠIMAS APIE SPRENDIMUS.....	33
8.5	NAGRINĖJIMAS TIK <i>CAS</i>	33
9 STRAIPSNIS. AUTOMATIŠKAS INDIVIDUALIŲ REZULTATŲ ANULIAVIMAS		34
10 STRAIPSNIS. SANKCIJŲ TAIKYMAS ASMENIMS		34
10.1	<i>RENGINIO</i> , PER KURĮ PADAROMAS ANTIDOPINGO TAISYKLIŲ PAŽEIDIMAS, REZULTATŲ ANULIAVIMAS.....	34
10.2	<i>DISKVALIFIKACIJA</i> UŽ <i>DRAUDŽIAMOSIOS MEDŽIAGOS</i> AR <i>DRAUDŽIAMOJO METODO</i> BUVIMĄ, <i>VARTOJIMĄ (NAUDOJIMĄ)</i> AR <i>BANDYMĄ VARTOTI (NAUDOTI)</i> ARBA <i>TURĖJIMĄ</i>	35
10.3	<i>DISKVALIFIKACIJA</i> UŽ KITUS ANTIDOPINGO TAISYKLIŲ PAŽEIDIMUS.....	36
10.4	<i>DISKVALIFIKACIJOS</i> LAIKOTARPIO PANAIKINIMAS, KAI NĖRA <i>KALTĖS</i> AR <i>APLAIDUMO</i>	37
10.5	<i>DISKVALIFIKACIJOS</i> LAIKOTARPIO SUTRUMPINIMAS, KAI NĖRA <i>DIDELĖS KALTĖS</i> AR <i>APLAIDUMO</i>	37
10.6	<i>DISKVALIFIKACIJOS</i> LAIKOTARPIO ARBA KITŲ <i>NUOBAUDŲ</i> , KURIAS UŽTRAUKIA KITOS PRIEŽASTYS NEI <i>KALTĖ</i> , PANAIKINIMAS, SUTRUMPINIMAS IR SUSTABDYMAS	38
10.7	PAŽEIDIMŲ DAUGETAS	41
10.8	<i>VARŽYBŲ</i> REZULTATŲ ANULIAVIMAS, PAĖMUS <i>MĖGINIUS</i> ARBA PAŽEIDUS ANTIDOPINGO TAISYKLES	42
10.9	<i>CAS</i> PRITEISŲ TEISMO IŠLAIDŲ IR ATIMTŲ PINIGINIŲ PRIZŲ PASKIRSTYMAS	43
10.10	<i>FINANSINĖS NUOBAUDOS</i>	43
10.11	<i>DISKVALIFIKACIJOS</i> LAIKOTARPIO PRADŽIA	43
10.12	STATUSAS <i>DISKVALIFIKACIJOS</i> LAIKOTARPIU	45
10.13	AUTOMATIŠKAS SANKCIJOS PASKELBIMAS	47
11 STRAIPSNIS. KOMANDOMS SKIRIAMOS NUOBAUDOS		47
11.1	<i>TESTAVIMAS</i> KOMANDINĖSE SPORTO ŠAKOSE	47
11.2	KOMANDINĖSE SPORTO ŠAKOSE TAIKOMOS NUOBAUDOS	48

11.3	KOMANDINĖSE SPORTO ŠAKOSE RENGINIO VALDYMO ORGANAS GALI SKIRTI GRIEŽTESNES NUOBAUDAS.....	48
12 STRAIPSNIS. SPORTO ORGANIZACIJOMS TAIKOMOS SANKCIJOS.....		48
13 STRAIPSNIS. APELIACIJOS		48
13.1	SPRENDIMAI, KURIUOS GALIMA APSKŪSTI	48
13.2	SPRENDIMŲ DĖL ANTIDOPINGO TAISYKLIŲ PAŽEIDIMŲ, NUOBAUDŲ, LAIKINO NUŠALINIMO IR SPRENDIMŲ BEI JURISDIKCIJOS PRIPAŽINIMO APSKUNDIMAS	49
13.3	ATVEJIS, KAI ANTIDOPINGO ORGANIZACIJA LAIKU NEPRIIMA SPRENDIMO	52
13.4	APELIACIJOS DĖL LVG	52
13.5	PRANEŠIMAS APIE SPRENDIMUS DĖL APELIACIJOS	52
13.6	SPRENDIMŲ, PRIIMTŲ PAGAL KODEKSO TREČIĄ DALĮ IR KETVIRTĄ DALĮ, APSKUNDIMAS	52
13.7	SPRENDIMŲ SUSTABDYTI ARBA PANAIKINTI LABORATORIJOS AKREDITACIJĄ APSKUNDIMAS	53
14 STRAIPSNIS. KONFIDENCIALUMAS IR PRANEŠIMAI		53
14.1	INFORMAVIMAS APIE TEIGIAMUS TESTO REZULTATUS, NETIPINIUS REZULTATUS IR KITUS TARIAMUS ANTIDOPINGO TAISYKLIŲ PAŽEIDIMUS.....	53
14.2	PRANEŠIMAS APIE SPRENDIMĄ DĖL ANTIDOPINGO TAISYKLIŲ PAŽEIDIMO IR PRAŠYMAS PATEIKTI BYLOS MEDŽIAGĄ	54
14.3	VIEŠAS PASKELBIMAS	54
14.4	STATISTINĖS ATASKAITOS	55
14.5	PAGRINDINIS DOPINGO KONTROLĖS INFORMACIJOS CENTRAS	56
14.6	DUOMENŲ PRIVATUMAS.....	56
15 STRAIPSNIS. SPRENDIMŲ TAIKYMAS IR PRIPAŽINIMAS		57
16 STRAIPSNIS. SPORTO VARŽYBOSE DALYVAUJANČIŲ GYVŪNŲ DOPINGO KONTROLĖ		57
17 STRAIPSNIS. SENATIES TERMINAS		58
ANTRA DALIS		59
ŠVIETIMAS IR MOKSLINIAI TYRIMAI		59
18 STRAIPSNIS. ŠVIETIMAS		59
18.1	PAGRINDINIS PRINCIPAS IR SVARBIAUSIAS TIKSLAS.....	59
18.2	PROGRAMOS IR VEIKLA	59
18.3	PROFESINIO ELGESIO KODEKSAI.....	60
18.4	KOORDINAVIMAS IR BENDRADARBIAVIMAS	60
19 STRAIPSNIS. MOKSLINIAI TYRIMAI		61

19.1	MOKSLINIŲ TYRIMŲ ANTIDOPINGO SRITYJE PASKIRTIS IR TIKSLAI	61
19.2	MOKSLINIŲ TYRIMŲ RŪŠYS	61
19.3	MOKSLINIŲ TYRIMŲ KOORDINAVIMAS IR KEITIMASIS REZULTATAIS	61
19.4	MOKSLINIŲ TYRIMŲ PRAKTIKA	61
19.5	MOKSLINIAI TYRIMAI NAUDOJANT <i>DRAUDŽIAMĄSIAS MEDŽIAGAS IR DRAUDŽIAMUOSIUS METODUS</i>	61
19.6	PIKTNAUDŽIAVIMAS REZULTATAIS	61
<u>TREČIA DALIS</u>		62
FUNKCIJOS IR PAREIGOS		62
20 STRAIPSNIS. PAPILDOMOS PASIRAŠIUSIŲJŲ ŠALIŲ FUNKCIJOS IR PAREIGOS		62
20.1	TARPTAUTINIO OLIMPINIO KOMITETO FUNKCIJOS IR PAREIGOS	62
20.2	TARPTAUTINIO PAROLIMPINIO KOMITETO FUNKCIJOS IR PAREIGOS	63
20.3	TARPTAUTINIŲ FEDERACIJŲ FUNKCIJOS IR PAREIGOS	64
20.4	<i>NACIONALINIŲ OLIMPINIŲ KOMITETŲ IR NACIONALINIŲ PAROLIMPINIŲ KOMITETŲ FUNKCIJOS IR PAREIGOS</i>	65
20.5	<i>NACIONALINIŲ ANTIDOPINGO ORGANIZACIJŲ FUNKCIJOS IR PAREIGOS</i>	67
20.6	<i>DIDŽIŲJŲ RENGINIŲ ORGANIZACIJŲ FUNKCIJOS IR PAREIGOS</i>	68
20.7	WADA FUNKCIJOS IR PAREIGOS	69
21 STRAIPSNIS. PAPILDOMOS SPORTININKŲ IR KITŲ ASMENŲ FUNKCIJOS IR PAREIGOS		70
21.1	<i>SPORTININKŲ FUNKCIJOS IR PAREIGOS</i>	70
21.2	<i>SPORTININKŲ PAGALBINIO PERSONALO FUNKCIJOS IR PAREIGOS</i>	70
21.3	<i>REGIONINIŲ ANTIDOPINGO ORGANIZACIJŲ FUNKCIJOS IR PAREIGOS</i>	71
22 STRAIPSNIS. VYRIAUSYBIŲ DALYVAVIMAS		72
<u>KETVIRTA DALIS</u>		74
PRIĖMIMAS, LAIKYMASIS, KEITIMAS IR AIŠKINIMAS		74
23 STRAIPSNIS. PRIĖMIMAS, LAIKYMASIS IR KEITIMAS		74
23.1	<i>KODEKSO PRIĖMIMAS</i>	74
23.2	<i>KODEKSO ĮGYVENDINIMAS</i>	74
23.3	ANTIDOPINGO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS	76
23.4	<i>KODEKSO LAIKYMASIS</i>	76
23.5	<i>KODEKSO IR UNESCO KONVENCIJOS NUOSTATŲ LAIKYMO SI STEBĖSENA</i>	76

23.6	PAPILDOMI ATVEJŲ, KAI <i>PASIRAŠIUSIOJI ŠALIS</i> NESILAIKO <i>KODEKSO</i> , PADARINIAI	77
23.7	<i>KODEKSO</i> KEITIMAS.....	77
23.8	<i>KODEKSO</i> PRIĖMIMO ATŠAUKIMAS	78
24 STRAIPSNIS. <i>KODEKSO</i> AIŠKINIMAS		78
25 STRAIPSNIS. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS		78
25.1	BENDRAS 2015 M. <i>KODEKSO</i> TAIKYMAS.	78
25.2	<i>KODEKSAS</i> NETAIKOMAS ATGALINE DATA, IŠSKYRUS 10.7.5 PUNKTĄ IR 17 STRAIPSNĮ ARBA JEIGU NETAIKOMAS <i>LEX MITIOR</i> PRINCIPAS.	78
25.3	TAIKYMAS SPRENDIMAMS, PRIIMTIEMS IKI 2015 M. <i>KODEKSO</i>	79
25.4	PAŽEIDIMŲ DAUGETAS, KAI PIRMAS PAŽEIDIMAS PADARYTAS IKI 2015 M. SAUSIO 1 D.	79
25.5	PAPILDOMI <i>KODEKSO</i> PAKEITIMAI	79
1 PRIEDAS. APIBRĖŽTYS		80
2 PRIEDAS. 10 STRAIPSNIO TAIKYMO PAVYZDŽIAI		89

PASAULINĖS ANTIDOPINGO PROGRAMOS IR KODEKSO PASKIRTIS, TAIKYMO SRITIS IR STRUKTŪRA

Pasaulinio antidopingo *kodekso* ir jo pagrindu parengtos Pasaulinės antidopingo programos tikslai yra šie:

- apsaugoti pagrindinę *sportininkų* teisę dalyvauti sportinėje veikloje nevarojant dopingo ir tokiu būdu visame pasaulyje stiprinti *sportininkų* sveikatą, sąžiningumą ir lygybę;
- tarptautiniu ir nacionaliniu lygmeniu užtikrinti, kad būtų parengtos suderintos, koordinuojamos ir veiksmingos antidopingo programos dėl dopingo vartojimo nustatymo, atgrasymo bei prevencijos.

[Komentaras. Ir Olimpinėje chartijoje, ir 2005 m. spalio 19 d. Paryžiuje priimtoje Tarptautinėje konvencijoje prieš dopingo vartojimą sporte (UNESCO konvencija) pripažįstama, kad dopingo vartojimo prevencija ir kova su jo vartojimu sporte yra labai svarbi Tarptautinio olimpinio komiteto ir UNESCO misijos dalis, taip pat pripažįstamas Kodekso pagrindinis vaidmuo.]

Kodeksas

Kodeksas yra pagrindinis visuotinis dokumentas, kuriuo paremta Pasaulinė antidopingo programa sporte. *Kodekso* paskirtis – skatinti kovą su dopingo vartojimu visuotinai suderinant pagrindinius antidopingo elementus. Jis pakankamai konkretus visiško vieningumo reikalaujančių klausimų suderinimo atžvilgiu, tačiau jo nuostatos, taikomos kitoms sritims, yra pakankamai bendro pobūdžio ir suteikia galimybę lanksčiai įgyvendinti susitarimais nustatytus antidopingo principus. *Kodeksas* parengtas atsižvelgiant į proporcingumo ir žmogaus teisių principus.

Pasaulinė antidopingo programa

Į Pasaulinę antidopingo programą įtraukti visi elementai, kurių reikia optimaliai suderinti priemones ir pritaikyti geriausią praktiką tarptautinėse ir nacionalinėse antidopingo programose. Pagrindiniai elementai yra šie:

- 1 lygmuo: *Kodeksas*
- 2 lygmuo: *Tarptautiniai standartai*
- 3 lygmuo: Geriausios praktikos modeliai ir gairės

Tarptautiniai standartai

Tarptautiniai standartai skirtingoms antidopingo programos techninėms ir veiklos sritims yra ir bus rengiami konsultuojantis su *pasirašiusiosiomis šalimis* ir vyriausybėmis, o juos tvirtina Pasaulinė antidopingo agentūra (angl. World Anti-

doping Agency, WADA). *Tarptautinių standartų* tikslas yra suderinti *antidopingo organizacijų* antidopingo programų konkrečias technines ir veiklos dalis. *Tarptautinių standartų* laikymasis yra privalomas pagal *Kodeksą*. Tinkamai pasikonsultavęs su *pasirašiusiosiomis šalimis*, vyriausybėmis ir kitomis atitinkamomis suinteresuotomis šalimis, WADA vykdomasis komitetas *tarptautinius standartus* gali periodiškai atnaujinti. *Tarptautiniai standartai* ir visi jų pakeitimai bus skelbiami WADA interneto svetainėje ir įsigalioja *tarptautiniame standarte* ar pakeitime nurodytą dieną.

[Komentaras. Tarptautiniuose standartuose pateikiama daug techninių duomenų, reikalingų įgyvendinti Kodeksą. Tarptautinius standartus rengs ekspertai konsultuodamiesi su pasirašiusiosiomis šalimis, vyriausybėmis ir kitomis atitinkamomis suinteresuotomis šalimis ir jie bus pateikti atskiruose dokumentuose. Svarbu, kad WADA vykdomasis komitetas galėtų laiku atlikti tarptautinių standartų pakeitimus, bet nereikėtų daryti jokių Kodekso pakeitimų.]

Geriausios praktikos modeliai ir gairės

Remiantis *Kodeksu* ir *tarptautiniais standartais* yra ir bus rengiami geriausios praktikos modeliai bei gairės, skirti įvairių antidopingo sričių problemų sprendimams. Modelius ir gaires rekomenduos *WADA* ir juos galės gauti *pasirašiusiosios šalys* bei kitos atitinkamos suinteresuotos šalys, tačiau jie nebus privalomi. *WADA* ne tik pateiks antidopingo dokumentų pavyzdžius, bet ir *pasirašiusiosioms šalims* teiks mokymo pagalbą.

[Komentaras. Šiuose pavyzdiniuose dokumentuose suinteresuotoms šalims gali būti pateikta pasirinkimo alternatyvų. Vienos suinteresuotos šalys gali nuspręsti taikyti pavyzdines taisykles ir kitus gerosios praktikos modelius nieko juose nekeisdamos. Kitos gali nuspręsti naudoti šiuos modelius su pakeitimais. Dar kitos suinteresuotos šalys gali parengti savo taisykles, atitinkančias Kodekse nustatytus bendruosius principus ir specialiuosius reikalavimus.]

Pavyzdiniai dokumentai ar gairės specifinėms antidopingo veiklos sritims yra ir gali būti toliau rengiami remiantis visuotinai pripažintais suinteresuotų šalių poreikiais ir lūkesčiais.]

PASAULINIO ANTIDOPINGO KODEKSO LOGINIS PAGRINDAS

Antidopingo programomis siekiama išsaugoti tai, kas yra vertingiausia sporte. Tai esminė vertybė dažnai vadinama sportine dvasia. Tai yra olimpizmo esmė, žmogaus tobulumo siekimas uoliai tobulinant kiekvieno žmogaus įgimus gabumus. Tai yra garbinga kova. Sportinė dvasia yra žmogaus dvasios, kūno ir proto išaukštinimas ir ji atsispindi tose vertybėse, kurias puoselėjame sporte ir per sportą, tarp jų:

- etika, garbinga kova ir sąžiningumas;
- sveikata;

- sportinis meistriškumas;
- charakteris ir išsilavinimas;
- malonumas ir džiaugsmas;
- komandinis darbas;
- pasiaukojimas ir atsidavimas;
- pagarba taisyklėms ir įstatymams;
- pagarba sau ir kitiems *dalyviams*;
- drąsa;
- bendruomeniškumas ir solidarumas.

Dopingas iš esmės nesuderinamas su sportine dvasia.

Skleidžiant sportinę dvasią kovoje su dopingo vartojimu, *Kodeksu* reikalaujama, kad kiekviena *antidopingo organizacija* parengtų ir įgyvendintų švietimo ir prevencijos programas, skirtas sportininkams, įskaitant jaunimą, ir *sportininkų pagalbiniam personalui*.

PIRMA DALIS

DOPINGO KONTROLĖ

IVADAS

Kodekso pirmoje dalyje nustatytos specialiosios antidopingo taisyklės ir nuostatos, kurių privalo laikytis už antidopingo taisyklių priėmimą, įgyvendinimą ar vykdymo užtikrinimą pagal savo kompetenciją atsakingos organizacijos t.y. Tarptautinis olimpinis komitetas, Tarptautinis parolimpinis komitetas, tarptautinės federacijos, nacionaliniai olimpiniai komitetai ir parolimpiniai komitetai, didžiųjų renginių organizatoriai bei nacionalinės antidopingo organizacijos. Visos tokios organizacijos kartu vadinamos antidopingo organizacijomis.

Visos *Kodekso* nuostatos yra privalomos iš esmės ir kiekviena *antidopingo organizacija* ir *sportininkas* ar kitas *asmuo privalo jų laikytis*. Tačiau Kodeksas nepakeičia ir nepanaikina būtinybės kiekvienai *antidopingo organizacijai* priimti išsamias antidopingo taisykles. Nors kai kurias *Kodekso* nuostatas kiekviena *antidopingo organizacija* privalo įtraukti į savo antidopingo taisykles be esminių pakeitimų, kitose *Kodekso* nuostatose yra nurodyti pagrindiniai privalomi principai, suteikiantys galimybę kiekvienai *antidopingo organizacijai* lanksčiai formuluoti savo taisykles ar nustatantys reikalavimus, kurių privalo laikytis kiekviena *antidopingo organizacija*, tačiau neprivalo kartoti savo antidopingo taisyklėse.

[Komentaras. Kodekso nuostatos, kurias privaloma įtraukti į kiekvienos antidopingo organizacijos taisykles be esminių pakeitimų, yra nurodytos 23.2.2 punkte. Pavyzdžiui, suderinimo tikslais labai svarbu, kad visos pasirašiusiosios šalys savo sprendimus grįstų tokiu pačiu antidopingo taisyklių pažeidimų sąrašu, tokia pačia įrodinėjimo pareiga ir taikytų tokias pačias nuobaudas už tokius pačius antidopingo taisyklių pažeidimus. Šios taisyklės turi būti tokios pačios, nesvarbu, ar byla nagrinėjama tarptautinėje federacijoje, nacionaliniu lygmeniu ar Sporto arbitražo teisme (angl. Court of Arbitration for Sport, CAS).

Į 23.2.2 punktą neįtrauktos Kodekso nuostatos vis tiek yra privalomos iš esmės, net jeigu ir nereikalaujama, kad antidopingo organizacija jas įtrauktų pažodžiui. Šios nuostatos paprastai skirstomos į dvi kategorijas. Pirmą, pagal kai kurias nuostatas antidopingo organizacijos turi imtis tam tikrų veiksmų, tačiau antidopingo organizacijai nebūtina tas nuostatas naujai suformuluoti savo antidopingo taisyklėse. Pavyzdžiui, kiekviena antidopingo organizacija privalo planuoti ir atlikti testavimą pagal 5 straipsnį, tačiau antidopingo organizacijai šių reikalavimų savo taisyklėse kartoti nereikia. Antra, kai kurios nuostatos yra privalomos iš esmės, tačiau kiekvienai antidopingo organizacijai suteikiama galimybė lanksčiai įgyvendinti nuostatose įtvirtintus principus. Pavyzdžiui, siekiant veiksmingo suderinimo nebūtina visas pasirašiusiąsias šalis versti naudoti vieną bendrą rezultatų valdymo

ar nagrinėjimo procesą. Šiuo metu skirtingos tarptautinės federacijos ir skirtingos nacionalinės institucijos naudoja daug skirtingų rezultatų valdymo ir bylų nagrinėjimo procesų, kurie yra vienodai veiksmingi. Kodekse nereikalaujama, kad rezultatų valdymo ir bylų nagrinėjimo procedūros būtų visiškai vienodos, tačiau jame yra įtvirtintas reikalavimas, kad skirtingi pasirašiusiųjų šalių metodai atitiktų Kodekse nustatytus principus.]

Antidopingo taisyklės, kaip ir varžybų taisyklės, yra sporto taisyklės, kuriomis reglamentuojamos sportinės veiklos vykdymo sąlygos. *Sportininkai* ar kiti *asmenys* šias taisykles priima kaip dalyvavimo sąlygą ir privalo jų laikytis. Kiekviena *pasirašiusioji šalis* nustato taisykles ir procedūras, skirtas užtikrinti, kad visi *pasirašiusiajai šaliai* bei organizacijoms jos narėms pavaldūs *sportininkai* ar kiti asmenys būtų informuoti apie galiojančias atitinkamų *antidopingo organizacijų* antidopingo taisykles ir įsipareigotų jų laikytis.

Kiekviena *pasirašiusioji šalis* nustato taisykles ir procedūras, skirtas užtikrinti, kad visi *pasirašiusiajai šaliai* ir organizacijoms jos narėms pavaldūs *sportininkai* ar kiti *asmenys* duotų sutikimą atskleisti jų asmens duomenis, kaip reikalaujama ar leidžiama pagal *Kodeksą*, bei laikytusi *Kodekso* antidopingo taisyklių ir kad šių taisyklių nesilaikantiems *sportininkams* ar kitiems *asmenims* būtų skiriamos atitinkamos *nuobaudos*. Šios tik sporte taikomos taisyklės ir procedūros, skirtos užtikrinti visuotiną ir suderintą antidopingo taisyklių laikymąsi, savo esme skiriasi nuo baudžiamojo ir civilinio proceso normų. Joms negali būti taikomi jokie nacionaliniai reikalavimai ir teisiniai standartai, taikytini tokiems procesams, ir jos negali būti jais suvaržytos, nors jos ir turi būti taikomos paisant proporcingumo ir žmogaus teisių principų. Vertindami konkrečios bylos aplinkybes ir teisine normas, visi teismai, arbitražo bylas nagrinėjančios kolegijos ir kitos bylų nagrinėjančios institucijos turi suvokti ir gerbti *Kodekso* antidopingo taisyklių savitumą ir tai, kad šios taisyklės atspindi didelio garbinga sportine kova suinteresuotų šalių iš viso pasaulio būrio bendrą nuomonę.

1 STRAIPSNIS. DOPINGO APIBRĖŽTIS

Dopingas apibrėžiamas kaip vieno ar daugiau antidopingo taisyklių pažeidimų, apibrėžtų *Kodekso* 2.1-2.10 punktuose, padarymas.

2 STRAIPSNIS. ANTIDOPINGO TAISYKLIŲ PAŽEIDIMAI

2 straipsnio tikslas – apibrėžti antidopingo taisyklių pažeidimus sudarančias aplinkybes ir elgesį. Dopingo bylas pradedama nagrinėti remiantis įtarimu, kad yra padarytas vienos ar daugiau šių konkrečių taisyklių pažeidimas.

Sportininkai ar kiti *asmenys* turi pareigą žinoti, kas sudaro antidopingo taisyklių pažeidimą ir kokios medžiagos bei metodai įtraukti į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą*.

Antidopingo taisyklių pažeidimus sudaro:

2.1 *Draudžiamosios medžiagos ar jos metabolitų arba liekanų buvimas sportininko mėginyje.*

2.1.1 Kiekvieno *sportininko* asmeninė pareiga yra užtikrinti, kad jokia *draudžiamoji medžiaga* nepatektų į jo organizmą. *Sportininkai* yra atsakingi už bet kokias *draudžiamąsias medžiagas* ar jų *metabolitus* arba liekanas, kurie randami jų *mėginiuose*. Todėl tam, kad būtų nustatytas antidopingo taisyklių pažeidimas pagal 2.1 punktą, nebūtina įrodyti *sportininko* ketinimą vartoti draudžiamąsias medžiagas, kaltę ar neapdairumą jas vartojus arba sąmoningą jų vartojimą.

[2.1.1 punkto komentaras. Pagal šį punktą antidopingo taisyklių pažeidimas yra padarytas neatsižvelgiant į sportininko kaltę. Įvairiuose savo sprendimuose CAS šią taisyklę įvardijo kaip griežtos atsakomybės taisyklę. Į sportininko kaltę atsižvelgiama skiriant nuobaudas už šios antidopingo taisyklės pažeidimą pagal 10 straipsnį. Šio principo savo sprendimuose nuosekliai laikosi CAS.]

2.1.2 Pakankamu antidopingo taisyklių pažeidimo įrodymu pagal 2.1 punktą yra bet kuris iš šių atvejų: *draudžiamosios medžiagos* ar jos *metabolitų* arba *liekanų* buvimas *sportininko A mėginyje*, kai *sportininkas* atsisako *B mėginio* tyrimo ir *B mėginys* lieka neištirtas; arba *sportininko B mėginys* tiriamas ir *sportininko B mėginio* tyrimas patvirtina *draudžiamosios medžiagos*, jos *metabolitų* arba *liekanų*, rastų *sportininko A mėginyje*, buvimą; arba *sportininko B mėginys* patalpinamas į du buteliukus ir antrojo buteliuko turinio analizė patvirtina *draudžiamosios medžiagos* ar jos *metabolitų* arba *liekanų*, rastų pirmajame buteliuke, buvimą.

[2.1.2 punkto komentaras. Antidopingo organizacija, atsakinga už rezultatų valdymą, savo nuožiūra gali nuspręsti, kad reikia iširti ir B mėginį, net jeigu sportininkas ir nereikalauja, kad B mėginys būtų iširtas.]

2.1.3 Bet kokios *draudžiamosios medžiagos* ar jos *metabolitų* arba *liekanų*, išskyrus tas medžiagas, kurių didžiausias leistinas kiekis yra konkrečiai nurodytas *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašė*, kiekio buvimas *sportininko mėginyje* yra antidopingo taisyklių pažeidimas.

2.1.4 Taikant bendrosios 2.1 punkto taisyklės išimtį, *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašė* arba *tarptautiniuose standartuose* gali būti nustatyti specialūs *draudžiamųjų medžiagų*, kurios gali gamintis ir organizmo viduje, vertinimo kriterijai.

2.2 *Sportininko vykdomas draudžiamosios medžiagos vartojimas ar draudžiamąjo metodo naudojimas arba bandymas vartoti (naudoti).*

[2.2 punkto komentaras. Draudžiamosios medžiagos vartojimą ar bandymą vartoti arba draudžiamąjį metodo naudojimą ar bandymą naudoti visada galima nustatyti bet kokiomis patikimomis priemonėmis. Kaip pažymėta 3.2 punkto komentare, priešingai nei nustatyta 2.1 punkte, pagal kurį reikalaujama pateikti įrodymus siekiant nustatyti antidopingo taisyklių pažeidimą, vartojimą (naudojimą) ar bandymą vartoti (naudoti) taip pat galima nustatyti kitomis patikimomis priemonėmis, kaip antai sportininko prisipažinimu, liudytojų parodymais, dokumentiniais įrodymais, išvadamis, gautomis atlikus išilginį profiliavimą, taip pat ir sportininko biologiniam pasui surinktais duomenimis, arba kita analitine informacija, kuri kitais atžvilgiais netenkina visų reikalavimų siekiant nustatyti draudžiamosios medžiagos buvimą pagal 2.1 punktą.]

Pavyzdžiui, vartojimą (naudojimą) galima nustatyti remiantis patikimais tyrimo duomenimis, gautais ištyrus A mėginį (nesant patvirtinimo ištyrus B mėginį) arba ištyrus tik B mėginį, jeigu antidopingo organizacija pateikia pakankamą paaiškinimą, kodėl nėra patvirtinimo kitame mėginyje.]

2.2.1 Kiekvieno sportininko asmeninė pareiga yra užtikrinti, kad jokia draudžiamoji medžiaga nepatektų į jo organizmą ir kad joks draudžiamasis metodas nebūtų naudojamas. Todėl tam, kad būtų nustatytas antidopingo taisyklių pažeidimas, padarytas vartojant draudžiamąją medžiagą arba naudojant draudžiamąjį metodą, nebūtina įrodyti sportininko ketinimą vartoti draudžiamąsias medžiagas ar naudoti draudžiamuosius metodus, kaltę ar neapdairumą juos vartojus (naudojus) arba sąmoningą jų vartojimą (naudojimą).

2.2.2 Nėra svarbu, ar pasisėkė, ar nepasisėkė pavartoti arba bandyti pavartoti draudžiamąją medžiagą arba panaudoti ar bandyti panaudoti draudžiamąjį metodą. Pakanka, kad draudžiamoji medžiaga buvo pavartota ar buvo mėginta ją pavartoti arba draudžiamasis metodas buvo panaudotas ar buvo mėginta jį panaudoti, ir pripažįstamas antidopingo taisyklių pažeidimas.

[2.2.2 punkto komentaras. Įrodinėjant bandymą pavartoti draudžiamąją medžiagą arba bandymą panaudoti draudžiamąjį metodą, reikia įrodyti sportininko ketinimą tai daryti. Tai, kad norint įrodyti šį antidopingo taisyklės pažeidimą gali prireikti įrodyti ketinimą, neturi poveikio griežtos atsakomybės principui, taikomam už 2.1 punkto ar 2.2 punkto pažeidimus, padarytus vartojant draudžiamąją medžiagą ar naudojant draudžiamąjį metodą.]

Vartodamas draudžiamąją medžiagą, sportininkas padaro antidopingo taisyklių pažeidimą, nebent tokia medžiaga nėra draudžiama ne varžybų metu ir sportininkas ją vartoja ne per varžybas. (Tačiau draudžiamosios medžiagos ar jos metabolitų arba liekanų buvimas mėginyje, paimtame per varžybas, yra 2.1 punkto pažeidimas, nesvarbu, kada ta medžiaga galėjo būti paskirta.)]

2.3 Vengimas ar atsisakymas pateikti mėginius arba jų nepateikimas.

Vengimas pateikti *mėginį* arba atsisakymas pateikti *mėginį* ar jo nepateikimas be pateisinamos priežasties, po to, kai pagal galiojančias antidopingo taisykles apie tai buvo perspėta.

[2.3 punkto komentaras. Pavyzdžiui, antidopingo taisyklių pažeidimas „vengimas pateikti mėginį“ būtų padarytas, jeigu būtų nustatyta, kad sportininkas sąmoningai vengė dopingo kontrolės pareigūno tam, kad jam nebūtų įteiktas pranešimas ir nebūtų atliktas testas. Pažeidimas, įvardijamas kaip „mėginio nepateikimas“, gali būti padarytas tyčiniu arba aplaidžiu sportininko elgesiu, tuo tarpu „vengimas“ arba „atsisakymas“ pateikti mėginį traktuojamas kaip sportininko tyčinis elgesys.]

2.4 Su buvimo vieta susiję pažeidimai.

Bet koks *Registruotajame testuotinių sportininkų sąrašė* esančio sportininko trijų praleistų testų ir (arba) pranešimo nepateikimo atveju derinys, kaip apibrėžta Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte, per dvylikos mėnesių laikotarpį.

2.5 *Kliudymas* arba *bandymas sukliudyti atlikti bet kurią dopingo kontrolės dalį*.

Elgesys, kuriuo kenkiama *dopingo kontrolės* procesui, tačiau kuris šiaip nebūtų įtrauktas į *draudžiamųjų metodų* apibrėžtį. *Kliudymas* be apribojimų apima sąmoningą trukdymą dopingo kontrolės pareigūnui ar bandymą jam trukdyti, klaidingos informacijos *antidopingo organizacijai* pateikimą arba potencialaus liudytojo įbauginimą ar bandymą jį įbauginti.

[2.5 punkto komentaras. Pavyzdžiui, pagal šį punktą būtų draudžiama keisti identifikacijos numerius dopingo kontrolės anketoje atliekant testus, sudaužyti B buteliuką atliekant B mėginio tyrimą arba keisti mėginį į jį pridodant pašalinės medžiagos.

Užgaulus elgesys dopingo kontrolės pareigūno ar kito dopingo kontrolėje dalyvaujančio asmens atžvilgiu, kuris šiaip nėra kliudymas, aptariamasis sporto organizacijų drausmės taisyklėse.]

2.6 *Draudžiamosios medžiagos ar draudžiamojo metodo turėjimas.*

2.6.1 *Sportininkas per varžybas turi bet kokią draudžiamąją medžiagą ar bet kokį draudžiamąjį metodą arba sportininkas ne varžybų metu turi bet kokią draudžiamąją medžiagą ar bet kokį draudžiamąjį metodą, kai draudžiama vartoti ar naudoti ne varžybų metu, nebent sportininkas įrodo, kad turėjimas galimas atsižvelgiant į suteiktą leidimą vartoti gydymui (LVG) pagal 4.4 punktą arba turi kitą tinkamą pateisinimą.*

2.6.2 *Sportininkų pagalbinio personalo narys per varžybas turi bet kokią draudžiamąją medžiagą ar bet kokį draudžiamąjį metodą arba*

sportininkų pagalbinių personalo narys ne varžybų metu turi bet kokią draudžiamąją medžiagą ar bet kokį draudžiamąjį metodą, kai draudžiama vartoti ar naudoti ne varžybų metu, nebent sportininkų pagalbinių personalo narys įrodo, kad turėjimas galimas atsižvelgiant į sportininkui išduotą LVG pagal 4.4 punktą arba turi kitą tinkamą pateisinimą.

[2.6.1 ir 2.6.2 punktų komentaras. Pavyzdžiui, tinkamu pateisinimu nebūtų laikomas draudžiamosios medžiagos įsigijimas ar turėjimas turint tikslą ją duoti draugui ar giminaičiui, išskyrus pateisinamas aplinkybes, susijusias su sveikata, kai tas asmuo turėjo gydytojo receptą, pvz. insulino pirkimas diabetu sergančiam vaikui.]

[2.6.2 punkto komentaras. Pavyzdžiui, tinkamu pateisinimu būtų laikomas atvejis, kai komandos gydytojas draudžiamąsias medžiagas laiko ūmioms ir kritinėms situacijoms spręsti.]

2.7 *Neteisėta prekyba arba bandymas neteisėtai prekiauti bet kokia draudžiamąja medžiaga ar draudžiamuoju metodu.*

2.8 *Draudžiamosios medžiagos ar draudžiamojo metodo paskyrimas bet kuriam sportininkui per varžybas arba bandymas tai daryti, arba bet kokios draudžiamosios medžiagos ar draudžiamojo metodo paskyrimas bet kuriam sportininkui ne varžybų metu arba bandymas tai daryti, kai ne varžybų metu tai draudžiama.*

2.9 *Bendrininkavimas.*

Kito asmens pagalba, raginimas, talkinimas, kurstymas, nuslėpimas ar tyčinis bendrininkavimas kita forma, pažeidžiant antidopingo taisyklės, bandant pažeisti antidopingo taisyklės ar darant 10.12.1 punkto pažeidimą.

2.10 *Draudžiami ryšiai.*

Sportininko ar kito antidopingo organizacijai pavaldaus asmens ryšiai vykdamant profesines ar su sportu susijusias pareigas su bet kuriuo sportininkų pagalbinių personalo nariu:

2.10.1 *kuriam paskirtas diskvalifikacijos laikotarpis – jeigu jis pavaldus antidopingo organizacijai; arba*

2.10.2 *kuris yra pripažintas kaltu ar nagrinėjant jo baudžiamąją, drausmės ar profesinę bylą nustatyta, kad savo atliktais veiksmais jis būtų padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą, jeigu tokiam asmeniui būtų taikytinos taisyklės pagal Kodeksą – jeigu jis nepavaldus antidopingo organizacijai ir jei pagal Kodeksą vykdamant rezultatų valdymo procesą nebuvo svarstomas jo diskvalifikacijos klausimas. Tokiam asmeniui taikomas diskvalifikacijos statusas galioja šešerius*

metus nuo sprendimo baudžiamojoje, profesinėje ar drausmės byloje priėmimo arba tiek, kiek galioja paskirta baudžiamoji, drausminė ar profesinė sankcija, atsižvelgiant į tai, kuris laikotarpis ilgesnis; arba

2.10.3 kuris suteikia 2.10.1 ar 2.10.2 punkte apibūdintam asmeniui priedangą arba jam tarpininkauja.

Siekiant taikyti šią nuostatą, būtina, kad *antidopingo organizacija*, kurios jurisdikcijai priklauso *sportininkas* ar kitas *asmuo*, arba *WADA* pirma būtų raštu informavusi *sportininką* ar kitą *asmenį* apie *sportininkų pagalbinių personalo nariui* taikomą diskvalifikacijos statusą ir galimas *nuobaudas* už draudžiamus ryšius ir kad *sportininkas* ar kitas *asmuo* pagrįstai gali tokių ryšių išvengti. *Antidopingo organizacija* taip pat deda pakankamai pastangų, kad *sportininkui* ar kitam *asmeniui* skirtame pranešime nurodytas *sportininkų pagalbinių personalo narys* būtų informuotas, jog šis *sportininkų pagalbinių personalo narys* per 15 dienų *antidopingo organizacijai* gali pateikti paaiškinimą, kad 2.10.1 ir 2.10.2 punktuose išvardyti kriterijai jam netaikomi. (Nepaisant 17 straipsnio nuostatų, šis punktas taikomas ir tuo atveju, kai *sportininkų pagalbinių personalo narys* savo elgesiu diskvalifikacijos nusipelnė iki 25 straipsnyje nustatytos įsigaliojimo datos).

Pareiga įrodyti, kad bet kokie 2.10.1 ar 2.10.2 punkte aprašyti ryšiai su *sportininkų pagalbinių personalo nariu* nėra palaikomi vykdant profesines ar su sportu susijusias pareigas tenka *sportininkui* ar kitam *asmeniui*.

Antidopingo organizacijos, turinčios informacijos apie *sportininkų pagalbinių personalą*, atitinkantį 2.10.1, 2.10.2 ar 2.10.3 punkte nustatytus kriterijus, šią informaciją pateikia *WADA*.

[2.10 punkto komentaras. Sportininkams ir kitiems asmenims negalima dirbti su treneriais, instruktoriais, gydytojais ar kitu sportininkų pagalbiniu personalu, kurie yra diskvalifikuoti dėl antidopingo taisyklių pažeidimo arba kurie yra pripažinti kaltais baudžiamojoje byloje arba bausti už profesinius pažeidimus dėl dopingo. Keletas draudžiamų ryšių rūšių pavyzdžių: būti treniruojamam, gauti strategiją, techniką ar gydytojo konsultaciją; gauti gydymą, procedūras ar receptus; pateikti bet kokius organizmo produktus ištyrimui; leisti sportininkų pagalbinių personalo nariui būti agentu ar atstovu. Draudžiami ryšiai nebūtinai turi būti susiję su kokios nors formos kompensacija.]

3 STRAIPSNIS. DOPINGO ĮRODYMAS

3.1 Įrodinėjimo pareiga ir standartai

Antidopingo organizacija turi pareigą įrodyti, kad buvo padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas. Įrodinėjimo standartu laikoma, ar *antidopingo organizacija* byla nagrinėjančiai teisėjų kolegijai įtikinamai įrodo antidopingo taisyklių pažeidimą, atsižvelgiant pareikšto įtarimo rimtumą. Šis įrodinėjimo

standartas visais atvejais yra svarbesnis už paprasčiausią tikimybių pusiausvyrą, bet mažiau svarbus, nei neginčijamas pažeidimo įrodymas. Jeigu pagal *Kodeksą sportininkas* ar kitas *asmuo*, įtariamą dopingo taisyklių pažeidimu, turi įrodinėjimo pareigą paneigti prezumpciją ar įrodyti nurodytus faktus arba aplinkybes, įrodinėjimo standartas taikomas pagal tikimybių pusiausvyrą.

[3.1 punkto komentaras. Šis įrodinėjimo standartas, kurio turi laikytis antidopingo organizacija, lygintinas su daugelio kitų šalių profesinių nusižengimų bylose taikomu standartu.]

3.2 Faktų ir prezumpcijų įrodymo metodai

Antidopingo taisyklių pažeidimo faktai gali būti įrodomi bet kokiomis patikimomis priemonėmis, tarp jų ir prisipažinimais. Dopingo bylose taikomos šios įrodinėjimo taisyklės:

[3.2 punkto komentaras. Pavyzdžiui, antidopingo organizacija gali nustatyti antidopingo taisyklių pažeidimą pagal 2.2 punktą remdamasi sportininko prisipažinimu, patikimais trečiųjų asmenų parodymais, patikimais dokumentiniais įrodymais, patikimais tyrimų duomenimis ištyrus A arba B mėginį, kaip numatyta 2.2 punkto komentaruose, arba išvadomis, padarytomis iš sportininko kraujo ar šlapimo mėginių profilio, kaip antai sportininko biologinio paso duomenimis.]

3.2.1 Taikoma prezumpcija, kad tyrimų metodai ar sprendimų apimtis, kuriuos patvirtina WADA pasikonsultavusi su atitinkama mokslo bendruomene ir kuriuos peržiūri tokio paties lygmens specialistai, yra mokslškai pagrįsti. Bet kuris *sportininkas* ar kitas *asmuo*, kuris siekia paneigti šią mokslinio pagrįstumo prezumpciją, apie paneigimą ir paneigimo pagrindą pirma praneša WADA, o tai yra išankstinė bet kokio paneigimo sąlyga. CAS savo iniciatyva irgi gali pranešti WADA apie bet kokį paneigimą. WADA paprašius, CAS teisėjų kolegija paskiria tinkamą mokslo ekspertą, kuris teisėjų kolegijai padėtų įvertinti paneigimą. Gavusi tokį pranešimą ir gavusi CAS bylos medžiagą WADA per 10 dienų taip pat turi teisę įstoti į bylą šalies teisėmis ar kaip *amicus curiare* arba pateikti įrodymus tokioje byloje kitu būdu.

3.2.2 Taikoma prezumpcija, kad WADA akredituotos laboratorijos ir kitos WADA patvirtintos laboratorijos mėginių analizę ir saugojimo procedūras atliko pagal *Tarptautinį laboratorijų standartą*. *Sportininkas* ar kitas *asmuo* gali paneigti šią prezumpciją, įrodydamas, kad buvo nukrypta nuo Tarptautinio laboratorijų standarto ir tai pagrįstai galėjo lemti *teigiamą testo rezultatą*.

Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* paneigia ankstesnę prezumpciją įrodydamas, kad buvo nukrypta nuo *Tarptautinio laboratorijų standarto* ir tai pagrįstai galėjo lemti *teigiamą testo rezultatą*, tuomet

antidopingo organizacija turi pareigą įrodyti, kad toks nukrypimas nelėmė teigiamo testo rezultato.

[3.2.2 punkto komentaras. Sportininkas ar kitas asmuo turi pareigą įrodyti, remdamasis tikimybių pusiausvyros principu, kad buvo nukrypta nuo Tarptautinio laboratorijų standarto ir tai pagrįstai galėjo lemti teigiamą testo rezultatą. Jeigu sportininkas ar kitas asmuo tai padaro, tuomet įrodinėjimo pareiga pereina antidopingo organizacijai, kuri bylą nagrinėjančiai teisėjų kolegijai turi įtikinamai įrodyti, kad nukrypimas nebuvo teigiamo testo rezultato priežastimi.]

3.2.3 Nukrypimai nuo bet kurių kitų *tarptautinių standartų* ar kitų Kodekse arba *antidopingo organizacijos* taisyklėse nustatytų antidopingo taisyklių ar politikos, kurie nelėmė *teigiamo testo rezultato* arba nebuvo kito antidopingo taisyklių pažeidimo priežastimi, nepadaro tokio įrodymo ar rezultatų negaliojančiais. Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* įrodo, kad buvo nukrypta nuo kito *tarptautinio standarto* ar kitų antidopingo taisyklių arba politikos ir tuo pagrįstai galėjo būti padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas remiantis *teigiamu testo rezultatu* arba kitų antidopingo taisyklių pažeidimu, tuomet *antidopingo organizacija* turi pareigą įrodyti, kad toks nukrypimas nenulėmė *teigiamo testo rezultato* ar nebuvo faktinio antidopingo taisyklių pažeidimo pagrindo priežastimi.

3.2.4 Apeliacine tvarka neskundžiamu kompetentingos jurisdikcijos teismo ar profesinės drausmės tribunolo sprendimu konstatuoti faktai yra neginčijamas įrodymas *sportininko* ar kito *asmens*, kurio atžvilgiu priimtas sprendimas dėl šių faktų, nenaudai, nebent *sportininkas* ar kitas *asmuo* įrodo, kad sprendimu buvo pažeisti bendrieji teisingumo principai.

3.2.5 Nagrinėdama antidopingo taisyklių pažeidimą, bylą nagrinėjanti teisėjų kolegija gali padaryti antidopingo taisyklių pažeidimu kaltinamam *sportininkui* ar kitam *asmeniui* nepalankias išvadas, remdamasi *sportininko* ar kito *asmens* atsisakymu dalyvauti bylos nagrinėjime (asmeniškai arba telefonu, kaip nurodė bylą nagrinėjanti teisėjų kolegija) arba atsakyti į bylą nagrinėjančios teisėjų kolegijos ar antidopingo taisyklių pažeidimu kaltinančios *antidopingo organizacijos* klausimus per protingą terminą iš anksto prieš bylos nagrinėjimą to pareikalavus.

4 STRAIPSNIS. DRAUDŽIAMŲJŲ MEDŽIAGŲ IR METODŲ SĄRAŠAS

4.1 Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo paskelbimas ir peržiūra

Prireikus, bet ne rečiau kaip kartą metuose, WADA paskelbia *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* kaip *tarptautinį standartą*. *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo* projektas ir visi pakeitimai nedelsiant raštu pateikiami visoms *pasirašiusiosioms šalims* ir vyriausybėms, kad jos pateiktų pastabas ir suteiktų konsultacijas. Kasmet atnaujinamą *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo* redakciją ir visus pakeitimus WADA nedelsiant išplatina visoms *pasirašiusiosioms šalims*, WADA akredituotoms ar patvirtintoms laboratorijoms bei vyriausybėms ir paskelbia WADA interneto svetainėje, o kiekviena *pasirašiusioji šalis* imasi tinkamų priemonių, kad *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas* būtų išplatintas jos nariams ir padaliniams. Kiekviena *antidopingo organizacija* savo taisyklėse nustato, kad jei *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašė* ar jo pakeitimuose nenurodyta kitaip, *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas* ir jo pakeitimai įsigalioja pagal *antidopingo organizacijos* taisykles praėjus trims mėnesiams po to, kai WADA *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* paskelbia, o *antidopingo organizacijai* nereikia imtis jokių tolesnių veiksmų.

[4.1 punkto komentaras. Prireikus, Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas operatyviai peržiūrimas ir paskelbiamas. Tačiau siekiant aiškumo, naujas Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas bus skelbiamas kasmet, nesvarbu, ar jis buvo keistas, ar ne. WADA visuomet skelbia naujausią Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą savo interneto svetainėje. Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas yra neatskiriama Tarptautinės konvencijos prieš dopingo vartojimą sporte dalis. Apie visus Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo pakeitimus WADA informuoja UNESCO generalinį direktorių.]

4.2 Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašė nurodytos draudžiamosios medžiagos ir draudžiamieji metodai

4.2.1 Draudžiamosios medžiagos ir draudžiamieji metodai

Į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* įtraukiamos tos *draudžiamosios medžiagos* ir *draudžiamieji metodai*, kurie visada yra uždrausti kaip dopingas (ir *per varžybas*, ir *ne varžybų metu*) dėl jų savybės, leidžiančios pagerinti sportinius rezultatus būsimose *varžybose* arba dėl jų maskuojančios savybės, taip pat tos medžiagos ir metodai, kurie uždrausti tik *per varžybas*. *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* WADA gali praplėsti konkrečiai sporto šakai. *Draudžiamosios medžiagos* ir *draudžiamieji metodai* gali būti įtraukiami į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* bendra kategorija (pvz. anaboliniai preparatai) arba nurodant konkrečią medžiagą ar metodą.

[4.2.1 punkto komentaras. Medžiagos vartojimas ne varžybų metu, kai ją vartoti draudžiama tik per varžybas, nėra antidopingo taisyklių pažeidimas, nebent per varžybas paimto mėginio rezultatas yra teigiamas, t.y. rasta medžiagos ar jos liekanų arba metabolitų.]

4.2.2 Nurodytosios medžiagos

Taikant 10 straipsnį, visos *draudžiamosios medžiagos* yra *nurodytosios medžiagos*, išskyrus anabolinių preparatų ir hormonų klasės medžiagas bei tuos stimulatorius ir hormoninius antagonistus bei modulatorius, kurie nurodyti *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašė*. *Draudžiamieji metodai* nėra įtraukti į *nurodytųjų medžiagų* kategoriją.

[4.2.2 punkto komentaras. 4.2.2 punkte įvardytos nurodytosios medžiagos jokia atveju neturėtų būti laikomos mažiau svarbiomis ar mažiau pavojingomis, nei kiti dopingo preparatai. Tikriausiai sakant, paprasčiausiai yra didesnė tikimybė, kad sportininkas tokias medžiagas vartojo ne sportiniams rezultatams pagerinti.]

4.2.3 Naujos draudžiamųjų medžiagų klasės

Jeigu WADA išplečia *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* įtraukdama į jį naują *draudžiamųjų medžiagų* klasę pagal 4.1 punktą, WADA vykdomasis komitetas nustato, ar kurios nors, ar visos naujos *draudžiamųjų medžiagų* klasės *draudžiamosios medžiagos* laikomos *nurodytosiomis medžiagomis* pagal 4.2.2 punktą.

4.3 Medžiagų ir metodų įtraukimo į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* kriterijai

Spręsdama, ar įtraukti medžiagą arba metodą į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą*, WADA vadovaujasi šiais kriterijais:

4.3.1 Medžiaga ar metodas laikomas tinkamu įtraukti į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą*, jeigu WADA vienašališkai nustato, kad medžiaga ar metodas tenkina bet kuriuos du iš šių trijų kriterijų:

4.3.1.1 Medicininiais ar kitais moksliniais tyrimais, farmakologiniu poveikiu arba patirtimi įrodyta, kad medžiaga ar metodas, viena(-as) arba vartojant (naudojant) su kitomis medžiagomis ir metodais, gali pagerinti arba pagerina sportinius rezultatus;

[4.3.2.1 punkto komentaras. Pagal šį punktą tikėtina, kad gali būti tokių medžiagų, kurias vartoti atskirai nedraudžiama, tačiau draudžiama vartoti kartu su tam tikromis kitomis medžiagomis. Medžiaga, įtraukta į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* kaip galinti pagerinti sportinius rezultatus tik vartojama kartu su kita

medžiaga, taip ir pažymima ir yra draudžiama tik tuomet, jeigu yra abiejų medžiagų sujungimo įrodymų.]

4.3.1.2 Medicininiais ar kitais moksliniais tyrimais, farmakologiniu poveikiu ar patirtimi patvirtinta, kad medžiagos *vartojimas* arba metodo *naudojimas* kelia tikrą arba galimą grėsmę *sportininko* sveikatai;

4.3.1.3 WADA nustato, kad medžiagos *vartojimas* arba metodo *naudojimas* prieštarauja sportinei dvasiai, aprašytai Kodekso įvade.

4.3.2 Medžiaga ar metodas taip pat įtraukiamas į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą*, jeigu WADA nustato, kad medicininiai ar kiti moksliniai įrodymai, farmakologinis poveikis arba patirtis rodo, kad medžiaga arba metodas gali maskuoti kitų *draudžiamųjų medžiagų vartojimą* ar *draudžiamųjų metodų naudojimą*.

[4.3.2 punkto komentaras. Vykdamas procesą kiekvienais metais visos pasirašiusiosios šalys, vyriausybės ir kiti suinteresuoti asmenys kviečiami WADA teikti pastabas dėl Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo turinio.]

4.3.3 WADA sprendimas dėl į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* įtrauktinų *draudžiamųjų medžiagų* ir *draudžiamųjų metodų*, medžiagų skirstymo į kategorijas *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašė* ir medžiagos *klasifikavimo kaip draudžiamosios visada arba tik per varžybas* yra galutinis ir *sportininkas* ar kitas *asmuo* negali jo užginčyti, remdamasis argumentu, kad medžiaga ar metodas nebuvo maskavimo reagentas arba negalėjo pagerinti sportinių rezultatų, nesukėlė pavojaus sveikatai ar neprieštaravo sportinei dvasiai.

4.4 Leidimai vartoti gydymui (LVG)

4.4.1 *Draudžiamosios medžiagos* ar jos *metabolitų* arba *liekanų* buvimas ir (arba) *draudžiamosios medžiagos vartojimas* ar *draudžiamąjo metodo naudojimas* arba *bandymas vartoti* ar *naudoti*, *turėjimas* ar *paskyrimas* arba *bandymas turėti* arba *paskirti* nelaikomas antidopingo taisyklių pažeidimu, jeigu jis atitinka pagal Tarptautinį leidimų vartoti gydymui išdavimo standartą išduoto LVG nuostatas.

4.4.2 *Sportininkas*, kuris nėra *tarptautinio lygmens sportininkas*, prašymą išduoti LVG paduoda savo *nacionalinei antidopingo organizacijai*. *Nacionalinei antidopingo organizacijai* prašymą atmetus, *sportininkas* apeliaciją gali paduoti tik 13.2.2 ir 13.2.3 punktuose aprašytai nacionalinio lygmens apeliacinei institucijai.

4.4.3 *Sportininkas*, kuris yra *tarptautinio lygmens sportininkas*, turi

kreiptis į savo tarptautinę federaciją.

4.4.3.1 Jeigu *sportininkas* jau turi savo *nacionalinės antidopingo organizacijos* išduotą LVG atitinkamai medžiagai ar metodui ir tas LVG tenkina *Tarptautiniame leidimų vartoti gydymui išdavimo standarte* nustatytus kriterijus, tuomet *tarptautinė federacija* privalo jį pripažinti. Jeigu *tarptautinė federacija* laikosi nuomonės, kad LVG šių kriterijų netenkina ir todėl atsisako jį pripažinti, ji privalo nedelsiant praneša *sportininkui* ir jo *nacionalinei antidopingo organizacijai*, nurodydama priežastis. *Sportininkas* ar *nacionalinė antidopingo organizacija* per 21 dieną nuo pranešimo gavimo gali perduoti klausimą persvarstyti WADA. Perdavus klausimą persvarstyti WADA, *nacionalinės antidopingo organizacijos* išduotas LVG išlieka galioti iki bus priimtas WADA sprendimas, kai testavimas atliekamas per nacionalinio lygmens *varžybas* ir *ne tokių varžybų metu* (bet negalioja tarptautinio lygmens *varžybų* atžvilgiu). Klausimo neperdavus persvarstyti WADA, LVG nebegalioja jokių tikslu pasibaigus peržiūrai skirtam 21 dienos laikotarpiui.

4.4.3.2 Jeigu *sportininkas* dar neturi jo *nacionalinės antidopingo organizacijos* išduoto LVG atitinkamai medžiagai ar metodui, prašymą dėl LVG *sportininkas* privalo pateikti tiesiogiai savo *tarptautinei federacijai*, iš karto jo prireikus. Jeigu *tarptautinė federacija* (arba *nacionalinė antidopingo organizacija*, kai ji sutinka prašymą svarstyti už *tarptautinę federaciją*) *sportininko* prašymą atmeta, ji privalo nedelsiant informuoti *sportininką*, nurodydama priežastis. Jeigu *tarptautinė federacija* *sportininko* prašymą patenkina, ji privalo pranešti ne tik *sportininkui*, bet ir jo *nacionalinei antidopingo organizacijai* ir jeigu, *nacionalinės antidopingo organizacijos* manymu, LVG netenkina *Tarptautiniame leidimų vartoti gydymui išdavimo standarte* nustatytų kriterijų, ji gali per 21 dieną nuo pranešimo gavimo klausimą perduoti persvarstyti WADA. *Nacionalinei antidopingo organizacijai* perdavus klausimą persvarstyti WADA, *tarptautinės federacijos* išduotas LVG išlieka galioti iki bus priimtas WADA sprendimas, kai testavimas atliekamas per tarptautinio lygmens *varžybas* ir *ne tokių varžybų metu* (bet negalioja nacionalinio lygmens *varžybų* atžvilgiu). *Nacionalinei antidopingo organizacijai* neperdavus klausimo persvarstyti WADA, *tarptautinės federacijos* išduotas LVG tampa galiojančiu ir nacionalinio lygmens *varžyboms*, kai pasibaigia peržiūrai skirtas 21 dienos laikotarpis.

[4.4.3 punkto komentaras. Jeigu *tarptautinė federacija* atsisako pripažinti *nacionalinės antidopingo organizacijos* išduotą LVG tik dėl to, kad trūksta *medicininių dokumentų ar kitos informacijos, reikalingos įrodyti atitiktį Tarptautinio*

leidimų vartoti gydymui išdavimo standarto kriterijams, klausimas svarstyti WADA neperduodamas. Bylos medžiagą reikia papildyti ir pateikti tarptautinei federacijai dar kartą.

Jeigu tarptautinė federacija nusprendžia testuoti sportininką, kuris nėra tarptautinio lygmens sportininkas, ji privalo pripažinti tam sportininkui jo nacionalinės federacijos išduotą LVG.]

4.4.4 *Didžiųjų renginių organizacija* gali pareikalauti, kad *sportininkai* jai paduotų prašymą išduoti LVG, jeigu jie dėl renginio nori *vartoti draudžiamąją medžiagą* arba *naudoti draudžiamąjį metodą*. Tokiu atveju:

4.4.4.1 *didžiųjų renginių organizacija* privalo užtikrinti, kad *sportininkas* galėtų paduoti prašymą išduoti LVG, jeigu jam toks dar neišduotas. Išdavus LVG, jis galioja tik jame nurodytam *renginiui*;

4.4.4.2 jeigu *sportininkas* jau turi savo nacionalinės antidopingo organizacijos ar tarptautinės federacijos išduotą LVG ir tas LVG tenkina *Tarptautiniame leidimų vartoti gydymui išdavimo standarte* nustatytus kriterijus, tuomet *didžiųjų renginių organizacija* privalo jį pripažinti. Jeigu *didžiųjų renginių organizacija* nusprendžia, kad LVG šių kriterijų netenkina ir todėl atsisako jį pripažinti, ji privalo nedelsiant informuoti *sportininką*, paaiškindama priežastis;

4.4.4.3 *didžiųjų renginių organizacijos* sprendimą nepripažinti arba neišduoti LVG *sportininkas* gali apskųsti apeliacine tvarka tik *didžiųjų renginių organizacijos* šiam tikslui įsteigtai ar paskirtai nepriklausomai institucijai. Jeigu *sportininkas* apeliacijos nepaduoda (arba apeliacija atmetama), jis negali *vartoti* atitinkamos medžiagos ar *naudoti* atitinkamo metodo dėl *renginio*, tačiau bet koks jo nacionalinės antidopingo organizacijos ar tarptautinės federacijos jam išduotas LVG tai medžiagai ar metodui lieka galioti už to *renginio* ribų.

[4.4.4.3 punkto komentaras. Pavyzdžiui, nepriklausoma apeliacine institucija tam tikrų renginių atžvilgiu gali būti CAS ad hoc padalinys arba panaši institucija arba WADA gali sutikti vykdyti šią funkciją pati. Jei šios funkcijos nesiima nei CAS, nei WADA, WADA išlaiko teisę (bet ne pareigą) bet kuriuo metu persvarstyti LVG sprendimus, priimtus renginio atžvilgiu, pagal 4.4.6 punktą.]

4.4.5 Jeigu *antidopingo organizacija* nusprendžia paimti *asmens*, kuris nėra nei tarptautinio lygmens, nei nacionalinio lygmens sportininkas, *mėginį*, o tas *asmuo* vartoja *draudžiamąją medžiagą* ar *naudoja draudžiamąjį metodą* gydymuisi, *antidopingo organizacija* gali jam leisti pateikti prašymą išduoti LVG atgaline data.

4.4.6 WADA privalo peržiūrėti *tarptautinės federacijos* sprendimą nepripažinti *nacionalinės antidopingo organizacijos* išduoto LVG, kurį jai perduoda *sportininkas* arba *sportininko nacionalinė antidopingo organizacija*. WADA taip pat privalo peržiūrėti *tarptautinės federacijos* sprendimą išduoti LVG, kurį jai perduoda *sportininko nacionalinė antidopingo organizacija*. WADA gali bet kuriuo metu peržiūrėti bet kokius kitus sprendimus dėl LVG suinteresuotų šalių prašymu arba savo iniciatyva. Jeigu peržiūrimas sprendimas dėl LVG tenkina *Tarptautiniame leidimų vartoti gydymui išdavimo standarte* nustatytus kriterijus, WADA jo nekeičia. Jeigu sprendimas dėl LVG tų kriterijų netenkina, WADA jį panaikina.

[4.4.6 punkto komentaras. WADA turi teisę reikalauti mokesčio už a) bet kokią peržiūrą, prašomą atlikti pagal 4.4.6 punktą; b) bet kokią peržiūrą, kurią ji nusprendžia atlikti, jei peržiūrimas sprendimas panaikinamas.]

4.4.7 Dėl bet kokio *tarptautinės federacijos* (arba *nacionalinės antidopingo organizacijos*, kai ji sutinka svarstyti prašymą už *tarptautinę federaciją*) sprendimo dėl LVG, kurio neperžiūri WADA arba kurį WADA peržiūri, bet po peržiūros nepanaikina, apeliaciją *sportininkas* ir (arba) *sportininko nacionalinė antidopingo organizacija* gali paduoti tik CAS.

[4.4.7 punkto komentaras. Tokiais atvejais apeliacija duodama dėl *tarptautinės federacijos LVG sprendimo*, o ne dėl WADA sprendimo neperžiūrėti LVG sprendimo arba (jį peržiūrėjus) nepanaikinti LVG sprendimo. Tačiau, LVG sprendimo negalima apskųsti apeliacine tvarka tol, kol WADA nepaskelbia savo sprendimo. Bet kokių atveju, ir WADA peržiūrėjus sprendimą, ir jo neperžiūrėjus, WADA pranešama apie apeliaciją, kad ji galėtų dalyvauti jos svarstyje, jei manys, kad to reikia .]

4.4.8 Apeliaciją dėl WADA sprendimo panaikinti LVG sprendimą *sportininkas*, *nacionalinė antidopingo organizacija* ir (arba) *suinteresuota tarptautinė federacija* gali paduoti tik CAS.

4.4.9 Per protingą laiko tarpą nesiėmus veiksmų dėl tinkamai pateikto prašymo išduoti (pripažinti) LVG arba peržiūrėti LVG sprendimą, laikoma, kad paraiška atmesta.

4.5 Stebėsenos programa

WADA, konsultuodamasi su *pasirašiusiosiomis šalimis* ir vyriausybėmis, parengia stebėsenos programą, skirtą stebėti medžiagas, kurių nėra *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašė*, bet kurias WADA pageidauja stebėti, siekdama nustatyti piktnaudžiavimo jomis sporte atvejus. Prieš bet kokią *testavimą* WADA paskelbia medžiagas, kurios bus stebimos. Laboratorijos nuolatos WADA praneša apie praneštus šių medžiagų *vartojimo* arba aptikto jų buvimo atvejus, pateikdamos suvestinius duomenis pagal sporto šakas ir apie tai, ar *mėginiai* buvo paimti *per varžybas*, ar *ne varžybu*

metu. Tokiuose pranešimuose nepateikiama papildoma informacija apie konkrečius *mėginius*. Bent kartą metuose WADA tarptautinėms federacijoms ir *nacionalinėms antidopingo organizacijoms* pateikia suvestinius statistinius duomenis pagal sporto šakas apie papildomas medžiagas. WADA įgyvendina priemones, skirtas užtikrinti griežtą atskirų *sportininkų* anonimiškumą tokių pranešimų atžvilgiu. Praneštas stebimos medžiagos *vartojimas* ar aptiktas jos buvimas nėra antidopingo taisyklių pažeidimas.

5 STRAIPSNIS. TESTAVIMAS IR TYRIMAI

5.1 *Testavimo* ir tyrimų paskirtis

Testavimas ir tyrimai atliekami tik dėl kovos su dopingo vartojimu.

5.1.1 *Testavimas* atliekamas siekiant gauti tyrimu pagrįstus įrodymus, kad *sportininkas* laikosi (nesilaiko) griežto *Kodekso* draudimo dėl *draudžiamosios medžiagos* buvimo (*vartojimo*) ar *draudžiamojo metodo naudojimo*.

5.1.2 Tyrimai atliekami:

a) dėl *netipinių rezultatų* ir *teigiamų rezultatų pagal paso duomenis* atitinkamai pagal 7.4 ir 7.5 punktą, renkant duomenis ar įrodymus (ypač tyrimais pagrįstus įrodymus) tam, kad būtų nustatyta, ar nebuvo padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas pagal 2.1 ir (arba) 2.2 punktą;

b) kai yra kitų galimų antidopingo taisyklių pažeidimų pagal 7.6 ir 7.7 punktus požymių, renkant duomenis ar įrodymus (ypač ne tyrimais pagrįstus įrodymus) tam, kad būtų nustatyta, ar nebuvo padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas pagal bet kurį punktą nuo 2.2 iki 2.10.

5.2 *Testavimo* apimtis

Bet kuri *antidopingo organizacija* gali pareikalauti, kad bet kuris *sportininkas*, kurio atžvilgiu ji turi *testavimo* įgaliojimus, bet kuriuo metu ir bet kurioje vietoje duotų *mėginį*. Taikant 5.3 punkte nustatytus *testavimo* jurisdikcijos *renginiuose* apribojimus:

5.2.1 kiekviena *nacionalinė antidopingo organizacija* turi *testavimo per varžybas* ir *ne varžybų metu* įgaliojimus visų *sportininkų*, kurie yra tos šalies piliečiai, nuolatiniai gyventojai, licencijų turėtojai ar sporto organizacijų nariai arba kurie yra tos *nacionalinės antidopingo organizacijos* šalyje, atžvilgiu;

5.2.2 kiekviena tarptautinė federacija turi *testavimo per varžybas ir ne varžybų metu* įgaliojimus visų *sportininkų*, kurie yra saistomi jos taisyklėmis, taip pat tų, kurie dalyvauja *tarptautiniuose renginiuose* arba dalyvauja tos tarptautinės federacijos taisyklėmis reglamentuojamuose *renginiuose* arba kurie yra tos tarptautinės federacijos ar nacionalinių federacijų, kurios yra jos narės, arba tų nacionalinių federacijų narių nariai ar licencijų turėtojai, atžvilgiu;

5.2.3 kiekviena *didžiųjų renginių organizacija*, taip pat Tarptautinis olimpinis komitetas ir Tarptautinis parolimpinis komitetas, turi įgaliojimus savo *renginiuose* vykdyti visų *sportininkų*, kurie [registruoti kaip vieno iš jos būsimų *renginių dalyviai* ar kuriuos *didžiųjų renginių organizacija* šiaip turi teisę *testuoti* dėl būsimo *renginio*, *testavimą per varžybas ir testavimą ne varžybų metu*;

5.2.4 WADA turi *testavimo per varžybas ir ne varžybų metu* įgaliojimus, kaip nurodyta 20 straipsnyje;

5.2.5 *antidopingo organizacijos* gali testuoti bet kurią sportinę veiklą vykdančią *sportininką*, kurio atžvilgiu jos turi *testavimo* įgaliojimus, taip pat ir *sportininkus*, kuriems paskirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis;

5.2.6 Jeigu tarptautinė federacija ar *didžiųjų renginių organizacija nacionalinei antidopingo organizacijai* paveda atlikti bet kurią *testavimo* dalį arba dėl to sudaro su ja sutartį (tiesiogiai arba per nacionalinę federaciją), ta *nacionalinė antidopingo organizacija* gali rinkti papildomus *mėginius* arba nurodyti laboratorijai atlikti kitų rūšių tyrimus *nacionalinės antidopingo organizacijos* sąskaita. Jeigu renkami papildomi *mėginiai* arba atliekami kitų rūšių tyrimai, apie tai informuojama tarptautinė federacija ir *didžiųjų renginių organizacija*.

[5.2 punkto komentaras. Papildomas įgaliojimas atlikti testavimą gali būti suteikiamas pagal dvišalius ar daugiašalius pasirašiusiųjų šalių susitarimus. Jeigu sportininkas nenurodė 60 minučių testavimo laikotarpio nuo 23:00 iki 6:00 valandos ar kitaip nesutiko būti testuojamas per tą laikotarpį, prieš testuodama sportininką tomis valandomis, antidopingo organizacija turėtų turėti rimtą ir konkretų įtarimą, kad sportininkas gali vartoti dopingą. Prieštaravimas, kad antidopingo organizacija neturėjo pakankamo įtarimo, kad atliktų testavimą per šį laikotarpį, negali būti gynybinis argumentas byloje dėl antidopingo taisyklių pažeidimo, pagrįstas tokiu testu arba bandymu atlikti testą.]

5.3 Testavimas renginyje

5.3.1 Išskyrus toliau numatytus atvejus, tik viena organizacija turėtų būti atsakinga už *testavimo renginio vietoje renginio laikotarpio* inicijavimą ir vadovavimą jam. *Tarptautiniuose renginiuose mėginių* paėmimą inicijuoja ir jam vadovauja tarptautinė organizacija, kuri yra

renginio valdymo organas (pvz., olimpinėse žaidynėse – Tarptautinis olimpinis komitetas, pasaulio čempionate – tarptautinė federacija, Panamerikos žaidynėse – Panamerikos sporto organizacija). *Nacionaliniuose renginiuose mėginių* paėmimą inicijuoja ir jam vadovauja atitinkamos šalies *nacionalinė antidopingo organizacija*. *Renginio* valdymo organui paprašius, bet koks *testavimas renginio laikotarpiu* ne *renginio vietoje* derinamas su tuo valdymo organu.

[5.3.1 punkto komentaras. Kai kurie tarptautinių renginių valdymo organai gali patys atlikti testavimą renginio laikotarpiu ne renginio vietoje ir todėl gali norėti suderinti tą testavimą su nacionalinės antidopingo organizacijos atliekamu testavimu.]

5.3.2 Jeigu *antidopingo organizacija*, kuri nėra atsakinga už *testavimo renginyje* inicijavimą ir koordinavimą, tačiau šiaip turėtų teisę *testavimą* atlikti, nori vykdyti *sportininkų testavimą renginio laikotarpiu renginio vietoje*, tokia *antidopingo organizacija* pirma kreipiasi į *renginio* valdymo organą, kad gautų leidimą tokį *testavimą* atlikti ir koordinuoti. Jeigu *antidopingo organizacijos* netenkina *renginio* valdymo organo atsakymas, *antidopingo organizacija*, remdamasi WADA paskelbtomis procedūromis, gali paprašyti, kad WADA duotų leidimą vykdyti *testavimą* ir nustatyti, kaip tokį *testavimą* koordinuoti. WADA nepritaria tokiam *testavimui* prieš tai nepasikonsultavusi su *renginio* valdymo organu ir jo neinformavusi. WADA sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas. Išskyrus leidime vykdyti *testavimą* numatytus atvejus, tokie testai laikomi *ne varžybų metu* atliekamais testais. Už bet kokio tokio testo rezultatų valdymą yra atsakinga testą inicijavusi *antidopingo organizacija*, nebent *renginio* valdymo organo taisyklėse būtų numatyta kitaip.

[5.3.2 punkto komentaras. Prieš duodama pritarimą nacionalinei antidopingo organizacijai inicijuoti ir vykdyti testavimą tarptautiniame renginyje, WADA pasikonsultuoja su tarptautine organizacija, kuri yra renginio valdymo organas. Prieš duodama pritarimą tarptautinei federacijai inicijuoti ir vykdyti testavimą nacionaliniame renginyje, WADA pasikonsultuoja su šalies, kurioje vyksta renginys, nacionaline antidopingo organizacija. Antidopingo organizacija, kuri inicijuoja testavimą ir jam vadovauja, gali savo nuožiūra sudaryti sutartis su kitomis organizacijomis, kurioms ji perduoda atsakomybę už mėginių paėmimą ar kitus dopingo kontrolės proceso aspektus.]

5.4 Testų paskirstymo planavimas

5.4.1 Pasikonsultavusi su tarptautinėmis federacijomis ir kitomis *antidopingo organizacijomis*, WADA pagal Tarptautinį testavimo ir tyrimų standartą priima techninį dokumentą, kuriame, įvertinusi riziką, nustato, kuriomis *draudžiamosios medžiagomis* ir (arba) *draudžiamaisiais metodais* piktnaudžiavimo tikimybė yra didžiausia konkrečioje sporto šakoje ir sporto rūšyje.

5.4.2 Pirmiausia atlikusi tokį rizikos vertinimą, kiekviena *testavimo* atlikti įgaliota *antidopingo organizacija* parengia ir įgyvendina veiksmingą, sumanų ir proporcingą testų paskirstymo planą, kuriame pagal Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto reikalavimus tinkamai suteikia prioritetą sporto rūšims, *sportininkų* kategorijoms, *testavimo* rūšims, renkamų *mėginių* rūšims ir *mėginių* tyrimų rūšims. WADA paprašius, kiekviena *antidopingo organizacija* jai pateikia savo galiojančią testų paskirstymo plano redakciją.

5.4.3 Jei įmanoma, *testavimas* koordinuojamas per antidopingo administravimo ir valdymo sistemą (angl. ADAMS) ar kitą WADA patvirtintą sistemą siekiant kuo labiau padidinti bendrų *testavimo* pastangų veiksmingumą ir išvengti nereikalingo pasikartojančio *testavimo*.

5.5 *Testavimo* reikalavimai

Visas *testavimas* atliekamas remiantis Tarptautiniu testavimo ir tyrimų standartu.

5.6 *Informacija apie sportininko buvimo vietą*

Sportininkai, kuriuos jų tarptautinė federacija ir (arba) *nacionalinė antidopingo organizacija* įtraukė į *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą*, pateikia informaciją apie buvimo vietą Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte nurodytu būdu. Tarptautinės federacijos ir *nacionalinės antidopingo organizacijos* koordinuoja tokių *sportininkų* identifikavimą ir informacijos apie jų buvimo vietą rinkimą. Kiekviena tarptautinė federacija ir *nacionalinė antidopingo organizacija* per ADAMS ar kitą WADA patvirtintą sistemą pateikia sąrašą, kuriame nurodyti į jos *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą* įtraukti *sportininkai* pagal vardą ir pavardę arba aiškiai apibrėžtus konkrečius kriterijus. Prieš *sportininkus* įtraukiant į *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą* ir išbraukus iš sąrašo, jie apie tai informuojami. Jų teikiama informacija apie savo buvimo vietą jiems esant *Registruotajame testuotinių sportininkų sąrašė* per ADAMS ar kitą WADA patvirtintą sistemą prieinama WADA ir kitoms *antidopingo organizacijoms*, turinčioms įgaliojimus testuoti *sportininką*, kaip numatyta 5.2 punkte. Ši informacija visada laikoma griežtoje paslapytyje ir naudojama tik tai *dopingo kontrolei* planuoti, koordinuoti ir vykdyti, *informacijai, susijusiai su sportininko biologinio paso ar kitų tyrimų rezultatais, pateikti, galimo antidopingo taisyklių pažeidimo tyrimui palaikyti arba padėti nagrinėti bylą dėl įtariamo antidopingo taisyklių pažeidimo* ir yra sunaikinama pagal Tarptautinį privatumo ir asmeninės informacijos apsaugos standartą, kai tik tampa nebeaktuali šiais tikslais.

5.7 Iš sportinės veiklos pasitraukusių *sportininkų* grįžimas į varžybas

5.7.1 Jeigu į *Registruotąjį testuotųjų sportininkų sąrašą* įtrauktas *tarptautinio ar nacionalinio lygmens sportininkas* pasitraukia iš aktyvaus sporto, o po to nori į jį sugrįžti, *sportininkas* nesivaržo *tarptautiniuose renginiuose ar nacionaliniuose renginiuose* tol, kol *sportininkas* nesudaro galimybių jį *testuoti* prieš šešis mėnesius raštu pranešęs savo *tarptautinei federacijai ar nacionalinei antidopingo organizacijai*. WADA, konsultuodamasi su atitinkama tarptautine federacija ir *nacionaline antidopingo organizacija*, gali taikyti taisyklės, kuria reikalaujama raštu pranešti prieš šešis mėnesius, išimtį, jeigu griežtas šios taisyklės taikymas būtų akivaizdžiai neteisingas *sportininko* atžvilgiu. Šį sprendimą galima apskųsti pagal 13 straipsnį.

5.7.1.1 Bet kokie varžybų rezultatai, pasiekti pažeidžiant 5.7.1 punktą, *anuliuojami*.

5.7.2 Jeigu *sportininkas* pasitraukia iš sportinės veiklos nepasibaigus jo *diskvalifikacijos* laikotarpiui, o po vėl nori dalyvauti sporto varžybose, jis negali vėl pradėti varžytis *tarptautiniuose renginiuose ar nacionaliniuose renginiuose* tol, kol nepateikia išankstinio raštinio pranešimo prieš šešis mėnesius (arba laikotarpį, atitinkantį likusį *diskvalifikacijos* laiką nuo *sportininko* pasitraukimo iš sporto dienos, jeigu tas laikotarpis ilgesnis nei šeši mėnesiai) raštu pranešdamas savo tarptautinei federacijai ar *nacionalinei antidopingo organizacijai*.

5.8 Tyrimai ir duomenų rinkimas

Antidopingo organizacijos garantuoja, kad, prireikus, jos gali atlikti kiekvieną iš šių veiksmų pagal Tarptautinį testavimo ir tyrimų standartą:

5.8.1 iš visų prieinamų šaltinių gauti antidopingo duomenis, juos vertinti ir tvarkyti siekiant sėkmingai įgyvendinti veiksmingą, sumanų ir proporcingą testų paskirstymo planą, planuoti *tikslinį testavimą* ir (arba) suformuoti galimo (-ų) antidopingo taisyklių pažeidimo (-ų) tyrimo pagrindą;

5.8.2 tirti *netipinius rezultatus ir teigiamus rezultatus pagal savo duomenis atitinkamai pagal 7.4 ir 7.5 punktus*;

5.8.3 ištirti bet kokią kitą tyrimais pagrįstą ir tyrimais nepagrįstą informaciją ar duomenis, rodančius galimą (-us) antidopingo taisyklių pažeidimą (-us) pagal 7.6 ir 7.7 punktus siekiant arba atmesti pažeidimo padarymo tikimybę, arba gauti įrodymų, kurių pagrindu būtų galima kelti bylą dėl antidopingo taisyklių pažeidimo.

6 STRAIPSNIS. MĖGINIŲ TYRIMAS

Mėginiai tiriami vadovaujantis šiais principais:

6.1 Naudojimas akredituotomis ir patvirtintomis laboratorijomis

Pagal 2.1 punktą *mėginiai* tiriami tik WADA akredituotose ar kitaip WADA patvirtintose laboratorijose. WADA akredituotas ar WADA patvirtintas laboratorijas *mėginiams* ištirti vien savo nuožiūra pasirenka už rezultatų valdymą atsakinga *antidopingo organizacija*.

[6.1 punkto komentaras. Dėl ekonominių ir geografinio pasiekiamumo priežasčių konkretiems tyrimams atlikti, pavyzdžiui, ištirti kraują, kurį per nustatytą terminą reikia pristatyti iš paėmimo punkto į laboratoriją, WADA gali patvirtinti laboratorijas, kurios nėra WADA akredituotos laboratorijos. Prieš patvirtindama bet kokią tokią laboratoriją, WADA įsitikina, kad ji atitinka aukštus WADA taikomus ištyrimo ir saugojimo standartus.]

2.1 punkto pažeidimai gali būti nustatyti tik ištyrus mėginį WADA akredituotoje laboratorijoje arba kitoje WADA patvirtintoje laboratorijoje. Kitų punktų pažeidimai gali būti nustatomi naudojant kitų laboratorijų atliktų tyrimų rezultatus tol, jei tie rezultatai yra patikimi.]

6.2 Mėginių tyrimo tikslas

Mėginiai tiriami siekiant aptikti į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* įtrauktų *draudžiamųjų medžiagų* ir *draudžiamųjų metodų* bei kitų medžiagų, kaip nurodo WADA pagal 4.5 punktą, arba *antidopingo organizacijai* padėti gauti atitinkamų *sportininko* šlapimo, kraujo ar kitos tarpląstelinės medžiagos rodiklių profilį, taip pat DNR ir genomų profilį, arba bet koku kitu teisėtu kovos su dopingo tikslu. *Mėginis* galima rinkti ir laikyti būsimiems tyrimams.

[6.2 punkto komentaras. Pavyzdžiui, atitinkama profilio informacija galėtų būti naudojama vadovaujant tiksliniam testavimui arba padedant nagrinėti antidopingo taisyklių pažeidimo bylą pagal 2.2 punktą, arba abiem tikslais.]

6.3 Mėginių moksliniai tyrimai

Joks *mėginys* negali būti naudojamas moksliniams tyrimams be raštiško *sportininko* sutikimo. Jei *mėginiai* naudojami ne 6.2 punkte nurodytais tikslais, bet kokios jų atpažinimo priemonės turi būti pašalintos taip, kad mėginių nebūtų galima susieti su konkrečiu *sportininku*.

[6.3 punkto komentaras. Medicinoje dažnas anoniminių mėginių naudojimas kokybės užtikrinimo, kokybės pagerinimo ar tiriamosios grupės nustatymo tikslais nelaikomas moksliniu tyrimu.]

6.4 *Mėginių* tyrimo ir pranešimo apie rezultatus standartai

Laboratorijos *mėginius* tiria ir apie rezultatus praneša pagal Tarptautinį laboratorijų standartą. Kad būtų užtikrintas veiksmingas *testavimas*, 5.4.1 punkte nurodytame techniniame dokumente nustatomos rizikos vertinimu pagrįstos *mėginių* tyrimo parinktys, pritaikytos konkrečioms sporto šakoms ir sporto rūšims, o laboratorijos *mėginius* tiria pagal tas parinktis, išskyrus šiuos atvejus:

6.4.1 *antidopingo organizacijos* gali paprašyti, kad laboratorijos jų *mėginius* tirtų naudodamos platesnes parinktis, nei aprašytosios techniniame dokumente;

6.4.2 *antidopingo organizacijos* gali paprašyti, kad laboratorijos jų *mėginius* tirtų naudodamos siauresnes parinktis, nei aprašytosios techniniame dokumente, tik tuo atveju, jeigu įtikina *WADA*, kad dėl tam tikrų jų šalyje ar sporto šakoje susiklosčiusių aplinkybių, kaip nustatyta jų testų paskirstymo plane, pakaktų siauresnio tyrimo;

6.4.3 kaip numatyta Tarptautiniame laboratorijų standarte, laboratorijos savo iniciatyva ir savo sąskaita gali tirti *mėginius* siekdamos nustatyti, ar nėra *draudžiamųjų medžiagų* ar *draudžiamųjų metodų*, kurie nėra įtraukti į techniniame dokumente aprašytą *mėginio* tyrimo parinktį ar kurių nenurodė *testavimo* institucija. Tokių tyrimų rezultatai pranešami ir galioja lygiai taip pat bei užtraukia tokias pačias *nuobaudas*, kaip bet koks kitas tyrimo rezultatas.

[6.4 punkto komentaras. Šio punkto tikslas – praplėsti „sumanaus testavimo“ principą iki mėginio tyrimo parinkties taip, kad kuo veiksmingiau ir operatyviau būtų aptiktas dopingas. Pripažįstama, kad kovos su dopingu ištekliai yra riboti ir kad mėginių tyrimo parinkties išplėtimu kai kuriose sporto šakose ir šalyse būtų galima sumažinti mėginių, kuriuos galima tirti, skaičių.]

6.5 Vėlesnis *mėginių* tyrimas

Už rezultatų valdymą atsakinga *antidopingo organizacija* gali vėliau iširti bet kurį *mėginį* bet kuriuo metu iki to laiko, kai *antidopingo organizacija sportininkui* praneša A ir B *mėginių* tyrimų rezultatus (arba tik A *mėginio* rezultata, jei B *mėginio* tyrimo atsisakoma ar jis neatliekamas), kurie sudaro 2.1 punkte apibrėžto antidopingo taisyklių pažeidimo įtarimo pagrindą.

Mėginius galima saugoti ir papildomai tirti 6.2 punkte apibrėžtu tikslu bet kuriuo metu tik *antidopingo organizacijos*, kuri inicijavo mėginių paėmimą ir jam vadovavo, arba *WADA* nurodymu. (Bet kokio *WADA* inicijuoto mėginio laikymo ar papildomo tyrimo išlaidas padengia *WADA*.) Atliekant papildomą *mėginių* tyrimą laikomasi Tarptautinio laboratorijų standarto ir Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto reikalavimų.

7 STRAIPSNIS. REZULTATŲ VALDYMAS

Kiekviena *antidopingo organizacija*, vykdanči rezultatus valdymą, nustato galimų antidopingo taisyklių pažeidimų ikiteisminio nagrinėjimo administravimo procesą, kuriame laikomasi šių principų:

[7 straipsnio komentaras. Skirtingos pasirašiusiosios šalys susikūrė savus rezultatus valdymo būdus. Nors tie įvairūs būdai nėra visiškai suderinti, daugelis jų pasirodė esą teisingos ir veiksmingos rezultatus valdymo sistemos. Kodeksas nepakeičia kiekvienos iš pasirašiusiųjų šalių rezultatus valdymo sistemos. Tačiau šiame straipsnyje yra nustatyti pagrindiniai kiekvienai pasirašusiajai šaliai privalomi principai, kuriais siekiama užtikrinti esminį rezultatus valdymo proceso nešališkumą. Kiekvienos pasirašiusiosios šalies konkrečios antidopingo taisyklės turi atitikti šiuos pagrindinius principus. Nebūtinai visos antidopingo organizacijos iškeltos antidopingo bylos yra nagrinėjamos teisme. Galimi atvejai, kai sportininkas ar kitas asmuo sutinka su sankcija, kuri jam skirta pagal Kodeksą arba kuri, antidopingo organizacijos manymu, yra tinkama, jei leidžiama lanksčiai taikyti sankcijas. Bet kokiu atveju apie tokio sutikimo pagrindą paskirtą sankciją bus pranešta šalims, kurios turi teisę paduoti apeliaciją pagal 13.2.3 punktą, kaip numatyta 14.2.2 punkte, ir ji bus paskelbta, kaip numatyta 14.3.2 punkte.]

7.1 Atsakomybė už rezultatus valdymą

Išskyrus Kodekso 7.1.1 ir 7.1.2 punktuose numatytus atvejus, *antidopingo organizacija*, kuri inicijavo *mėginių* paėmimą ir jam vadovavo (arba, jeigu *mėginiai* nebuvo imami, *antidopingo organizacija*, kuri pirma *sportininkui* ar kitam *asmeniui* praneša apie įtariamą antidopingo taisyklių pažeidimą, o po to uoliai tą antidopingo taisyklių pažeidimą tiria) yra atsakinga už rezultatus valdymą ir bylos nagrinėjimą ir tai reglamentuojama jos darbo tvarkos taisyklėse. Nesvarbu, kuri organizacija valdo rezultatus ar nagrinėja bylą, atsižvelgiama į šiame straipsnyje ir 8 straipsnyje nustatytus principus ir turi būti laikomasi 23.2.2 punkte nustatytų taisyklių, kurios įtraukiamos be esminių pakeitimų.

Jeigu tarp *antidopingo organizacijų* iškyla ginčas dėl to, kuri *antidopingo organizacija* yra atsakinga už rezultatus valdymą, WADA nusprendžia, kuri organizacija turi tokia atsakomybę. WADA sprendimą bet kuri ginče dalyvaujanti *antidopingo organizacija* gali apskųsti CAS per septynias dienas nuo pranešimo apie WADA sprendimą. CAS apeliaciją išnagrinėja operatyviai dalyvaujant vienam arbitrai.

Jeigu *nacionalinė antidopingo organizacija* nusprendžia paimti papildomus *mėginius* pagal 5.2.6 punktą, tuomet ji laikoma *antidopingo organizacija*, kuri inicijavo *mėginių* paėmimą ir jam vadovavo. Tačiau, jeigu *nacionalinė antidopingo organizacija* tik nurodo laboratorijai atlikti papildomų rūšių tyrimus *nacionalinės antidopingo organizacijos* sąskaita, tuomet tarptautinė

federacija arba *didžiųjų renginių organizacija* laikoma *antidopingo organizacija*, kuri inicijavo mėginių paėmimą ir jam vadovavo.

[7.1 punkto komentaras. Kai kuriais atvejais antidopingo organizacijos, kuri inicijavo mėginių paėmimą ir jam vadovavo, darbo tvarkos taisyklėse gali būti nustatyta, kad rezultatų valdymą vykdys kita organizacija (pvz., sportininko nacionalinė federacija). Tokiu atveju antidopingo organizacija turi pareigą patvirtinti, kad kitos organizacijos taisyklės atitinka Kodekso nuostatas.]

7.1.1 Tais atvejais, kai pagal *nacionalinės antidopingo organizacijos* taisykles tai *nacionalinei antidopingo organizacijai* nesuteikti įgaliojimai *sportininko* ar kito asmens, kuris nėra tos šalies pilietis, nuolatinis gyventojas, licencijos turėtojas arba sporto organizacijos narys, atžvilgiu arba *nacionalinė antidopingo organizacija* tokiais įgaliojimais naudotis atsisako, rezultatų valdymą vykdo atitinkama tarptautinė federacija arba trečia šalis, kaip numatyta tarptautinės federacijos taisyklėse. Rezultatų valdymą vykdo ir bylas dėl WADA iniciatyva atlikto testo arba WADA nustatyto antidopingo taisyklių pažeidimo nagrinėja WADA paskirta *antidopingo organizacija*. Rezultatų valdymas ir bylų dėl Tarptautinio olimpinio komiteto, Tarptautinio parolimpinio komiteto ar kitos *didžiųjų renginių organizacijos* atliktų testų arba vienos iš šių organizacijų nustatyto antidopingo taisyklių pažeidimo nagrinėjimas dėl *nuobaudų*, kurios yra rimtesnės, nei pašalinimas iš *renginio*, *renginio* rezultatų *anuliavimas*, bet kokių *renginio* medalių, taškų ar prizų atėmimas arba dėl su *antidopingo taisyklių pažeidimų susijusių išlaidų išieškojimo* perduodamas atitinkamai tarptautinei federacijai.

[7.1.1 punkto komentaras. Sportininko ar kito asmens tarptautinė federacija yra paskirta paskutine instancija rezultatų valdymo klausimais siekiant išvengti galimybės, kad nei viena antidopingo organizacija neturėtų rezultatų valdymo įgaliojimų. Tarptautinė federacija savo antidopingo taisyklėse gali nustatyti, kad sportininko ar kito asmens nacionalinė antidopingo organizacija vykdo rezultatų valdymą.]

7.1.2 Rezultatų valdymą galima su buvimo vieta susijusio pažeidimo (pranešimo nepateikimu arba praleistu testu) atžvilgiu administruoja tarptautinė federacija arba *nacionalinė antidopingo organizacija*, kuriai atitinkamas *sportininkas* teikia informaciją apie savo buvimo vietą, kaip numatyta Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte. *Antidopingo organizacija*, kuri nustato pranešimo nepateikimo arba praleisto testo atvejį, apie tai informaciją pateikia WADA per ADAMS ar kitą WADA patvirtintą sistemą, iš kur ji pateikiama kitoms suinteresuotoms *antidopingo organizacijoms*.

7.2 Patikrinimas gavus *teigiamus testo rezultatus*

Gavusi *teigiamą testo rezultatą*, už rezultatų valdymą atsakinga *antidopingo organizacija* atlieka patikrinimą, siekdama nustatyti ar: a) yra išduotas arba bus išduotas galiojantis *LVG*, kaip numatyta *Tarptautiniame leidimų vartoti gydymui išdavimo standarte*; arba b) yra koks nors akivaizdus nukrypimas nuo *Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto* arba *Tarptautinio laboratorijų standarto*, kuris buvo *teigiamo testo rezultato* priežastimi.

7.3 Pranešimas atlikus patikrinimą dėl *teigiamų testo rezultatų*

Jeigu, atlikus patikrinimą dėl *teigiamo testo rezultato* pagal 7.2 punktą, nenustatoma, kad yra galiojantis *LVG* arba teisė į *LVG*, kaip numatyta *Tarptautiniame leidimų vartoti gydymui išdavimo standarte* arba kad buvo nukrypimų, kurie lėmė *teigiamą testo rezultatą*, *antidopingo organizacija* 14.1.1 ir 14.1.3 punktuose ir savo taisyklėse nurodytu būdu nedelsiant informuoja sportininką apie: a) *teigiamą testo rezultatą*; b) pažeistą antidopingo taisyklę; c) sportininko teisę nedelsiant prašyti ištirti B mėginį, o nepateikus tokio prašymo, gali būti laikoma, kad B mėginio tyrimo atsisakyta; d) numatytą B mėginio tyrimo datą, laiką ir vietą, jeigu sportininkas arba *antidopingo organizacija* nusprendžia prašyti ištirti B mėginį; e) galimybę sportininkui ir (arba) sportininko atstovui dalyvauti atidarant B mėginio indelį ir atliekant jo tyrimą per *Tarptautiniame laboratorijų standarte* nurodytą laikotarpį, jeigu tokį tyrimą prašoma atlikti; f) sportininko teisę prašyti A ir B mėginių tyrimo laboratorijos dokumentų rinkinio, kuriame pateikiama *Tarptautiniame laboratorijų standarte* reikalaujama informacija, kopijų. Jeigu *antidopingo organizacija* nusprendžia *teigiamo testo rezultato* nelaikyti antidopingo taisyklių pažeidimu, ji apie tai praneša sportininkui ir *antidopingo organizacijoms*, kaip aprašyta 14.1.2 punkte.

Bet koku atveju, kai sportininkui pranešama apie antidopingo taisyklių pažeidimą, dėl kurio laikinas nušalinimas nėra privalomas pagal 7.9.1 punktą, sportininkui pasiūloma laikinai nusišalinti iki tuo klausimu bus priimtas sprendimas.

7.4 Netipinių rezultatų patikrinimas

Kaip numatyta *Tarptautiniame laboratorijų standarte*, tam tikrais atvejais laboratorijoms nurodoma pranešti apie *draudžiamųjų medžiagų*, kurios gali gamintis ir organizme, buvimą, kaip apie netipinius rezultatus, kuriuos reikia tirti toliau. Gavusi *netipinį rezultatą*, už rezultatų valdymą atsakinga *antidopingo organizacija* atlieka patikrinimą siekiant nustatyti ar: a) yra išduotas arba bus išduotas galiojantis *LVG*, kaip numatyta *Tarptautiniame leidimų vartoti gydymui išdavimo standarte*; arba b) yra koks nors akivaizdus nukrypimas nuo *Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto* arba *Tarptautinio laboratorijų standarto*, kuris buvo *netipinio rezultato* priežastimi. Jeigu to

patikrinimo metu nenustatoma, kad yra galiojantis LVG arba nukrypimas, lėmęs *netipinį rezultatą*, *antidopingo organizacija* atlieka reikalingą tyrimą. Baigus tyrimą, *sportininkui* ir kitoms 14.1.2 punkte nurodytoms *antidopingo organizacijoms* pranešama, ar *netipinis rezultatas* bus laikomas *teigiamu testo rezultatu*, ar ne. *Sportininkui* pranešama 7.3 punkte nustatyta tvarka.

[7.4 punkto komentaras. Šiame punkte aprašytas „reikalingas tyrimas“ priklauso nuo situacijos. Pavyzdžiui, jeigu anksčiau buvo nustatyta, kad sportininko testosterono ir epitesterono santykis padidėjęs natūraliai, tyrimui pakanka patvirtinti, kad netipinis rezultatas atitinka tą anksčiau nustatytą santykį.]

7.4.1 *Antidopingo organizacija* nepateikia pranešimo apie *netipinį rezultatą* tol, kol ji neužbaigia savo tyrimo ir nenusprendžia, ar ji traktuos *netipinį rezultatą* kaip *teigiamą testo rezultatą*, nebent būtų viena šių aplinkybių:

a) jeigu *antidopingo organizacija* nustato, kad B mėginys turėtų būti ištirtas iki bus baigtas jos tyrimas pagal 7.4 punktą, *antidopingo organizacija* gali atlikti B mėginio tyrimą prieš tai pateikdama *sportininkui* pranešimą, kuriame turi būti *netipinio rezultato* aprašymas ir 7.3 punkto d-f papunkčiuose nurodyta informacija;

b) jeigu *antidopingo organizacija* iš *didžiųjų renginių organizacijos* prieš pat vieną iš jos *tarptautinių renginių* arba iš sporto organizacijos, kuri privalo laikytis artėjančio komandos narių atrankos *tarptautiniam renginiui* termino, gauna prašymą atskleisti, ar yra nagrinėjamas klausimas dėl kurio nors *didžiųjų renginių organizacijos* arba sporto organizacijos pateiktame sąraše esančio sportininko *netipinio rezultato*, *antidopingo organizacija* nurodo bet kurį tokį *sportininką* prieš tai *sportininkui* pranešusi apie *netipinį rezultatą*.

[7.4.1 punkto b papunkčio komentaras. Susiklosčius 7.4.1 punkto b papunktyje nurodytai situacijai, veiksmų pasirinkimo laisvė būtų paliekama *didžiųjų renginių organizacijai* arba *sporto organizacijai* pagal jos taisykles.]

7.5 *Netipinių rezultatų pagal paso duomenis ir teigiamų rezultatų pagal paso duomenis* patikrinimas

Netipinių rezultatų pagal paso duomenis ir *teigiamų rezultatų pagal paso duomenis* patikrinimas atliekamas pagal Tarptautinį testavimo ir tyrimų standartą ir Tarptautinį laboratorijų standartą. *Antidopingo organizacijai* įsitikinusi, kad yra padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas, ji nedelsiant savo taisyklėse nustatytu būdu praneša *sportininkui* apie pažeistą antidopingo taisyklę bei pažeidimo pagrindą. Kitoms *antidopingo organizacijoms* pranešama pagal 14.1.2 punkto reikalavimus.

7.6 Su buvimo vieta susijusių pažeidimų atvejų patikrinimas

Galimų pranešimo nepateikimo ir praleistų testų atvejų patikrinimas atliekamas pagal Tarptautinį testavimo ir tyrimų standartą. Kai tarptautinė federacija ar *antidopingo organizacija* (priklausomai nuo atvejo) įsitikina, kad yra padarytas 2.4 punkte apibrėžtas antidopingo taisyklių pažeidimas, ji nedelsdama savo taisyklėse nustatytu būdu praneša *sportininkui* apie įtariamą 2.4 punkto pažeidimą ir tokio įtarimo pagrindą. Kitoms *antidopingo organizacijoms* pranešama vadovaujantis 14.1.2 punktu.

7.7 Kitų antidopingo taisyklių pažeidimų, nenurodytų 7.1–7.6 punktuose, patikrinimas

Antidopingo organizacija ar kitas tokios organizacijos įsteigtas kontrolės organas atlieka bet kokį tolesnį galimo antidopingo taisyklių pažeidimo tyrimą, kaip gali būti reikalaujama pagal taikomą antidopingo politiką ir taisykles, priimtas vadovaujantis *Kodeksu*, arba kurį *antidopingo organizacija* šiaip laiko tinkamu. Kai *antidopingo organizacija* įsitikina, kad yra padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas, ji nedelsdama savo taisyklėse nustatytu būdu *sportininkui* ar kitam *asmeniui* praneša apie pažeistą antidopingo taisyklę bei pažeidimo pagrindą. Kitoms *antidopingo organizacijoms* pranešama vadovaujantis 14.1.2 punkto reikalavimais.

[7.1, 7.6 ir 7.7 punktų komentaras. Pavyzdžiui, paprastai tarptautinė federacija sportininkui praneša per jo nacionalinę federaciją.]

7.8 Anksčiau padarytų antidopingo taisyklių pažeidimų nustatymas

Prieš *sportininkui* ar kitam *asmeniui* pranešdama apie įtariamą antidopingo taisyklių pažeidimą, kaip numatyta pirmiau, *antidopingo organizacija* paieško informacijos *ADAMS* ar kitoje *WADA* patvirtintoje sistemoje ir susisiekiama su *WADA* ar kitomis atitinkamomis *antidopingo organizacijomis*, siekdama išsiaiškinti, ar koks nors antidopingo taisyklių pažeidimas nebuvo padarytas anksčiau.

7.9 *Laikinam nušalinimui* taikomi principai

7.9.1 Privalomas *laikinas nušalinimas* gavus teigiamą testo rezultatą

Toliau išvardytos *pasirašiusiosios šalys* priima taisykles, kuriose numato, kad gavus teigiamą testo rezultatą dėl *draudžiamosios medžiagos* ar *draudžiamojo metodo*, išskyrus dėl *nurodytosios medžiagos*, po 7.2, 7.3 ar 7.5 punkte aprašyto patikrinimo ir pranešimo nedelsiant skiriamas *laikinas nušalinimas* nuo sportinės veiklos, kai: *pasirašiusioji šalis* yra renginio valdymo organas (taikomas tam renginiui); *pasirašiusioji šalis* yra atsakinga už komandos atranką (taikomas tai komandos atrankai); arba *pasirašiusioji šalis* yra kita *antidopingo organizacija*, turinti rezultatų valdymo įgaliojimus įtariamo antidopingo taisyklių pažeidimo atžvilgiu. Privalomo *laikino nušalinimo* galima nebetaikyti, jeigu byla

nagrinėjančiai kolegijai *sportininkas* įrodo, kad pažeidimo priežastimi galėjo būti *užterštas produktas*. Bylą nagrinėjančios institucijos sprendimas palikti galioti privalomą *laikiną nušalinimą* remiantis *sportininko* pareiškimu dėl *užteršto produkto* neskundžiamas.

Vis dėlto *laikino nušalinimo* negalima skirti, jeigu *sportininkui* nesuteikiama: a) *preliminaraus bylos nagrinėjimo* galimybė arba prieš pritaikant *laikiną nušalinimą*, arba nedelsiant jau pritaikius *laikiną nušalinimą*; arba b) pagreitinto bylos nagrinėjimo galimybė pagal 8 straipsnį nedelsiant jau paskyrus *laikiną nušalinimą*.

7.9.2 Neprivalomas *laikinas nušalinimas* remiantis *teigiamu testo rezultatu* dėl *nurodytųjų medžiagų, užterštų produktų* arba kitais antidopingo taisyklių pažeidimais

Pasirašiusioji šalis gali priimti taisykles, taikomas bet kuriam renginiui, kurio valdymo organas yra *pasirašiusioji šalis*, arba bet kuriam komandos atrankos procesui, už kurį atsakinga *pasirašiusioji šalis*, arba, kai *pasirašiusioji šalis* yra suinteresuota tarptautinė federacija arba turi rezultatų valdymo įgaliojimus įtariamo antidopingo taisyklių pažeidimo atžvilgiu, kuriomis leidžiama taikyti *laikiną nušalinimą* už antidopingo taisyklių pažeidimus, nenurodytus 7.9.1 punkte, prieš atliekant *sportininko B mėginio* tyrimą arba galutinį bylos nagrinėjimą, kaip aprašyta 8 straipsnyje.

Vis dėlto *laikino nušalinimo* negalima taikyti, jeigu *sportininkui* ar kitam *asmeniui* nesuteikiama: a) *preliminaraus bylos nagrinėjimo* galimybė arba prieš pritaikant *laikiną nušalinimą*, arba nedelsiant jau pritaikius *laikiną nušalinimą*; arba b) pagreitinto bylos nagrinėjimo galimybė pagal 8 straipsnį nedelsiant jau pritaikius *laikiną nušalinimą*.

Jeigu *laikinas nušalinimas* taikomas remiantis *teigiamu A mėginio testo rezultatu*, o paskesnis B mėginio tyrimas (jeigu to reikalauja *sportininkas* arba *antidopingo organizacija*) nepatvirtinta A mėginio tyrimo rezultato, tuomet *sportininkui* nebetaikomas joks *laikinas nušalinimas* dėl 2.1 punkto pažeidimo. Tais atvejais, kai *sportininkas* (arba *sportininko* komanda, kaip numatyta galiojančiose *didžiųjų renginių organizacijos* arba tarptautinės federacijos taisyklėse) pašalinamas iš *varžybų* dėl 2.1 punkto pažeidimo, o paskesnis B mėginio tyrimas nepatvirtina A mėginio rezultato, tokiu atveju *sportininkas* ar jo komanda gali tęsti dalyvavimą *varžybose*, jei jiems dar įmanoma į jas sugrįžti nedarant jokio kito poveikio *varžyboms*.

[7.9 punkto komentaras. Antidopingo organizacija gali vienašališkai skirti *laikiną nušalinimą* tik po to, kai yra atliktas Kodekse nurodytas vidinis patikrinimas. Be to, *laikiną nušalinimą* skirianti *pasirašiusioji šalis* užtikrina, kad *sportininkui* būtų suteikta *preliminaraus bylos nagrinėjimo* galimybė prieš paskiriant *laikiną nušalinimą* ar iš karto jį paskyrus arba pagreitinto galutinio nagrinėjimo galimybė

pagal 8 straipsnį nedelsiant po laikino nušalinimo pritaikymo. Sportininkas turi apeliacijos teisę pagal 13.2.3 punktą.

Retu atveju, kai B mėginio tyrimas nepatvirtina A mėginio rezultato, sportininkui, kuriam buvo taikytas laikinas nušalinimas, leidžiama, esant palankioms aplinkybėms, dalyvauti paskesnėse varžybose per renginį. Taip pat, priklausomai nuo atitinkamos komandinės sporto šakos tarptautinės federacijos taisyklių, sportininkui gali būti leista dalyvauti tolesnėse varžybose, jeigu varžybose tebedalyvauja jo komanda.

Sportininko ar kito asmens laikino nušalinimo laikotarpis įskaičiuojamas į bet kokią diskvalifikacijos laikotarpį, kuris galutinai skiriamas ar pripažįstamas, kaip numatyta 10.11.3 ar 10.11.4 punkte.]

7.10 Pranešimas apie rezultatų valdymo sprendimus

Visais atvejais, kai *antidopingo organizacija* pareiškia įtarimą, kad yra padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas, atšaukia įtarimą dėl antidopingo taisyklių pažeidimo padarymo, taiko *laikiną nušalinimą* arba susitaria su *sportininku* ar kitu *asmeniu* dėl sankcijos paskyrimo nenagrinėjant bylos, apie tai ta *antidopingo organizacija* pagal 14.2.1 punktą praneša kitoms *antidopingo organizacijoms*, kurios turi apeliacijos teisę pagal 13.2.3 punktą.

7.11 Pasitraukimas iš sporto

Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* iš sporto pasitraukia dar vykstant rezultatų valdymo procesui, rezultatų valdymo procesą vykdanči *antidopingo organizacija* išlaiko jurisdikciją užbaigti savo rezultatų valdymo procesą. Jei *sportininkas* ar kitas *asmuo* pasitraukia prieš prasidedant bet kokiam rezultatų valdymo procesui, *antidopingo organizacija*, kuri būtų turėjusi rezultatų valdymo įgaliojimus *sportininko* ar kito *asmens* atžvilgiu tuo metu, kai *sportininkas* ar kitas *asmuo* padarė antidopingo taisyklių pažeidimą, turi rezultatų valdymo įgaliojimus.

[7.11 punkto komentaras. Sportininko ar kito asmens veiksmai prieš sportininkui ar kitam asmeniui tampant pavaldžiu kurios nors antidopingo organizacijos jurisdikcijai nebūtų laikomi antidopingo taisyklių pažeidimu, tačiau galėtų būti teisėtu pagrindu to sportininko ar kito asmens nepriimti sporto organizacijos nariu.]

8 STRAIPSNIS. TEISĖ Į TEISINGĄ BYLOS NAGRINĖJIMĄ IR PRANEŠIMAS APIE PRIIMTĄ SPRENDIMĄ

8.1 Teisingas bylos nagrinėjimas

Kiekviena už rezultatų valdymą atsakinga *antidopingo organizacija* bet kuriam *asmeniui*, kuriam pareikštas įtarimas padarius antidopingo taisyklių

pažeidimą, bent jau užtikrina, kad per protingą laiko tarpą jo byla teisingai išnagrinės nešališka ir objektyvi teisėjų kolegija. Laiku priimtas motyvuotas sprendimas su konkrečiu bet kokios (-ių) *diskvalifikacijos* laikotarpio priežasties (-ių) paaiškinimu yra *viešai skelbiamas*, kaip numatyta 14.3 punkte.

[8.1 punkto komentaras. Šiame punkte reikalaujama, kad tam tikru rezultatų valdymo proceso momentu sportininkui ar kitam asmeniui būtų sudaryta galimybė jo byla nagrinėti laiku, teisingai ir nešališkai. Šie principai yra įtvirtinti ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnio 1 dalyje ir tai yra tarptautinėje teisėje visuotinai pripažįstami principai. Šiuo punktu nesiekiama pakeisti kiekvienos antidopingo organizacijos bylų nagrinėjimo taisyklių, o norima užtikrinti, kad kiekviena antidopingo organizacija bylų nagrinėjimo procesą numatytų vadovaudamasi šiais principais.]

8.2 Su renginiais susijusių bylų nagrinėjimas

Su *renginiais* susijusios bylos gali būti nagrinėjamos pagreitinto proceso tvarka, kiek tai leidžiama pagal atitinkamos *antidopingo organizacijos* ir byla nagrinėjančios kolegijos taisykles.

[8.2 punkto komentaras. Pavyzdžiui, bylos nagrinėjimą būtų galima pagreitinti didžiojo renginio išvakarėse, kai sprendimas dėl antidopingo taisyklių pažeidimo yra būtinas siekiant nustatyti sportininko tinkamumą dalyvauti renginyje arba per renginį, kai byloje priimtas sprendimas lems sportininko rezultatų galiojimą arba tolesnį dalyvavimą renginyje.]

8.3 Teisės į bylos nagrinėjimą atsisakymas

Teisės į bylos nagrinėjimą galima atsisakyti arba aiškiai, arba *sportininkui* ar kitam *asmeniui* per *antidopingo organizacijos* taisyklėse numatytą konkretų laikotarpį neužginčijus *antidopingo organizacijos* pareikšto įtarimo antidopingo taisyklių pažeidimo padarymu.

8.4 Pranešimas apie sprendimus

Už rezultatų valdymą atsakinga *antidopingo organizacija sportininkui* ir kitoms pagal 13.2.3 punktą apeliacijos teisę turinčioms *antidopingo organizacijoms* pateikia motyvuotą sprendimą byloje arba, kai teisės į bylos nagrinėjimą atsisakyta, motyvuotą sprendimą su paaiškinimu, kokių veiksmų imtasi.

8.5 Nagrinėjimas tik CAS

Byla dėl *tarptautinio lygmens sportininkui* ar *nacionalinio lygmens sportininkui* pareikštų įtarimų antidopingo taisyklių pažeidimais gali būti nagrinėjama tiesiogiai CAS nereikalaujant, kad būtų išnagrinėta žemesnėje instancijoje, jeigu dėl to sutinka *sportininkas*, už rezultatų valdymą atsakinga

antidopingo organizacija, WADA ir bet kokia kita antidopingo organizacija, kuri būtų turėjusi teisę apskųsti pirmosios instancijos priimtą sprendimą.

[8.5 punkto komentaras. Tam tikrais atvejais bendros bylos nagrinėjimo pirmoje instancijoje tarptautiniu ar nacionaliniu lygmeniu ir po to bylos nagrinėjimo iš naujo CAS išlaidos gali būti didelės. Kai visos šiame punkte įvardytos šalys įsitikina, kad jų interesai bus tinkamai apsaugoti nagrinėjant bylą tik vieną kartą, nėra būtinybės, kad sportininkas ar antidopingo organizacijos turėtų papildomų išlaidų dėl bylos nagrinėjimo du kartus. Antidopingo organizacija, norinti CAS posėdyje dalyvauti šalies ar stebėtojos teisėmis, gali sutikti, kad byla būtų nagrinėjama tik teismo posėdyje su sąlyga, kad tokia teisė jai bus suteikta.]

9 STRAIPSNIS. AUTOMATIŠKAS INDIVIDUALIŲ REZULTATŲ ANULIAVIMAS

Antidopingo taisyklių pažeidimas *individualiose sporto šakose*, nustatytas testais *per varžybas*, automatiškai užtraukia tose *varžybose* pasiekto rezultato *anuliavimą* ir visas atitinkamas *nuobaudas*, tarp jų bet kokių medalių, taškų bei prizų atėmimą.

[9 straipsnio komentaras. Komandinėse sporto šakose anuliuojami visi atskirų žaidėjų laimėti apdovanojimai. Tačiau komandai anuliavimas taikomas pagal 11 straipsnį. Sporto šakų grupėje, kur nėra komandinių sporto šakų, bet apdovanojimai teikiami komandoms, kai vienas ar daugiau komandos narių pažeidžia antidopingo taisykles, apdovanojimų anuliavimo ar kita drausminė priemonė komandai taikoma pagal galiojančias tarptautinės federacijos taisykles.]

10 STRAIPSNIS. SANKCIJŲ TAIKYMAS ASMENIMS

10.1 *Renginio*, per kurį padaromas antidopingo taisyklių pažeidimas, rezultatų *anuliavimas*

Antidopingo taisyklių pažeidimas, padarytas per *renginį* ar dėl jo, *renginio* valdymo organo sprendimu gali užtraukti visų *sportininko* individualių rezultatų, pasiektų per tą *renginį*, anuliavimą ir visas atitinkamas *nuobaudas*, tarp jų visų medalių, taškų ir prizų atėmimą, išskyrus 10.1.1 punkte numatytą atvejį.

Aplinkybės, į kurias atsižvelgiama sprendžiant, ar *anuliuoti* kitus *renginyje* pasiektus rezultatus galėtų būti, pavyzdžiui, *sportininko* padaryto antidopingo taisyklių pažeidimo rimtumas ir ar kitose *varžybose sportininko* testo rezultatai buvo neigiami.

[10.1 punkto komentaras. Pagal 9 straipsnį anuliuojami visi vienose varžybose (pvz., 100 m. plaukimas nugara), kuriose sportininko testo rezultatas buvo teigiamas, pasiekti rezultatai, tuo tarpu pagal šį punktą gali būti anuliuojami visi

rezultatai, pasiekti visose renginio (pvz., Vandens sporto federacijos, pranc. *Fédération Internationale de Natation, FINA, pasaulio čempionato*) rungtyse.]

10.1.1 Jeigu *sportininkas* įrodo, kad pažeidimas padarytas *nesant jo kaltės ar aplaidumo, sportininko* individualūs rezultatai kitose *varžybose* nėra *anuliuojami*, nebent *sportininko* rezultatai kitose *varžybose*, nei *varžybos*, per kurias buvo pažeistos antidopingo taisyklės, galėjo būti paveikti *sportininko* padaryto antidopingo taisyklių pažeidimo.

10.2 *Diskvalifikacija* už *draudžiamosios medžiagos* ar *draudžiamojo metodo* buvimą, *vartojimą (naudojimą)* ar *bandymą vartoti (naudoti)* arba *turėjimą*

Diskvalifikacijos laikotarpis už 2.1, 2.2 ar 2.6 punkto pažeidimą skiriamas, kaip nurodyta toliau, tačiau jis gali būti sutrumpintas arba sustabdytas pagal 10.4, 10.5 ar 10.6 punktus:

10.2.1 *Diskvalifikacijos* laikotarpis yra ketveri metai, kai:

10.2.1.1 antidopingo taisyklių pažeidimas nėra susijęs su *nurodytąja medžiaga*, nebent *sportininkas* ar kitas *asmuo* gali įrodyti, kad antidopingo taisyklių pažeidimas nebuvo tyčinis;

10.2.1.2 antidopingo taisyklių pažeidimas yra susijęs su *nurodytąja medžiaga* ir *antidopingo organizacija* gali įrodyti, kad antidopingo taisyklių pažeidimas buvo tyčinis.

10.2.2 Jeigu 10.2.1 punktas netaikomas, *diskvalifikacijos* laikotarpis yra dveji metai.

10.2.3 10.2 ir 10.3 punkte naudojama sąvoka „tyčinis“ skirta įvardyti *sportininkus*, kurie sukčiauja. Todėl ši sąvoka reiškia, kad *sportininkas* ar kitas *asmuo* atliko veiksmus, kurie sudaro antidopingo taisyklių pažeidimą ir jis tai žinojo arba kurie sukelia didelę riziką, kad tokie veiksmai gali sudaryti arba lemti antidopingo taisyklių pažeidimą ir jis tai žinojo, bet akivaizdžiai tos rizikos nepaisė. Galioja ginčijama prezumpcija, kad antidopingo taisyklių pažeidimas, kurio priešastimi buvo *teigiamas* tik *per varžybas draudžiamos medžiagos testo rezultatas*, nėra *tyčinis*, jeigu ta medžiaga yra *nurodytoji medžiaga* ir *sportininkas* gali įrodyti, kad *draudžiamoji medžiaga* buvo vartojama *ne varžybų metu*. Antidopingo taisyklių pažeidimas, kurį lėmė *teigiamas* medžiagos, kuri draudžiama tik *per varžybas, testo rezultatas* nėra laikomas tyčiniu, jeigu ta medžiaga nėra *nurodytoji medžiaga* ir *sportininkas* gali įrodyti, kad *draudžiamoji medžiaga* buvo vartojama *ne varžybų metu* su sportiniais rezultatais nesusijusioje situacijoje.

10.3 *Diskvalifikacija* už kitus antidopingo taisyklių pažeidimus

Diskvalifikacijos laikotarpis, skiriamas už kitus, nei 10.2 punkte nurodytus, antidopingo taisyklių pažeidimus, jeigu netaikomas 10.5 ar 10.6 punktas, yra toks:

10.3.1 už 2.3 ar 2.5 punkto pažeidimus skiriamas ketverių metų *diskvalifikacijos* laikotarpis, nebent, *mėginio* nepateikimo atveju, *sportininkas* galėtų įrodyti, kad antidopingo taisyklių pažeidimas nebuvo tyčinis (kaip apibrėžta 10.2.3 punkte) – tokiu atveju *diskvalifikacijos* laikotarpis yra dveji metai;

10.3.2 už 2.4 punkto pažeidimus skiriamas dvejų metų *diskvalifikacijos* laikotarpis, kuris gali būti sutrumpintas iki ne mažiau kaip vieno metų, atsižvelgiant į *sportininko kaltės* laipsnį. Šiame punkte numatyta pasirinkimo galimybė skirti dvejų arba vieno metų *diskvalifikacijos* laikotarpį *sportininkams* netaikoma, jeigu paskutiniu momentu pasikeičia jų buvimo vieta arba kiti veiksmai kelia rimtą įtarimą, kad *sportininkas* bandė išvengti *testavimo*;

10.3.3 už 2.7 ar 2.8 punkto pažeidimus skiriamas *diskvalifikacijos* laikotarpis yra nuo ketverių metų iki *diskvalifikacijos* visam gyvenimui, priklausomai nuo pažeidimo sunkumo. 2.7 arba 2.8 punkto pažeidimas įtraukiant *nepilnametį* laikomas ypač sunkiu pažeidimu ir, jeigu jį įvykdo *sportininkų pagalbinis personalas* ir pažeidimas nesusijęs su *nurodytosiomis medžiagomis, sportininkų pagalbiniam personalui* užtraukia *diskvalifikaciją visam gyvenimui*. Be to, apie esminius 2.7 ar 2.8 punkto pažeidimus, kuriais gali būti nusižengta ir su sportu nesusijusiems įstatymams ir kitiems teisės aktams, pranešama kompetentingoms valdymo, profesinėms ar teisminėms institucijoms;

[10.3.3 punkto komentaras. Tiems, kurie sportininkams duoda dopingo ar dangsto dopingo vartojimą, turėtų būti taikomos daug griežtesnės sankcijos, nei sportininkams, kurių testų rezultatai yra teigiami. Kadangi paprastai sporto organizacijų įgaliojimai apsiriboja akreditacijos, narystės ar kitų sporto veiklos teikiamų privilegijų panaikinimu, pranešimas apie sportininkų pagalbinį personalą kompetentingoms institucijoms yra svarbi dopingo vartojimo atgrasymo priemonė.]

10.3.3 už 2.9 punkto pažeidimus skiriamas *diskvalifikacijos* laikotarpis yra nuo dvejų iki ketverių metų, priklausomai nuo pažeidimo sunkumo;

10.3.5 už 2.10 punkto pažeidimus skiriamas dvejų metų *diskvalifikacijos* laikotarpis, kuris gali būti sutrumpintas iki ne mažiau kaip vieno metų, atsižvelgiant į *sportininko* ar kito *asmens kaltės* laipsnį bei kitas bylos aplinkybes.

[10.3.5 punkto komentaras. Kai 2.10 punkte paminėtas „kitas asmuo“ yra juridinis, o ne fizinis, tas asmuo gali būti baudžiamas pagal 12 straipsnį.]

10.4 Diskvalifikacijos laikotarpio panaikinimas, kai nėra kaltės ar aplaidumo

Jeigu sportininkas ar kitas asmuo konkrečiu atveju įrodo savo kaltės ar aplaidumo nebuvimą, tuomet priešingu atveju taikytinas diskvalifikacijos laikotarpis panaikinamas.

[10.4 punkto komentaras. Šis punktas ir 10.5.2 punktas taikomi tik skiriant sankcijas; jie netaikomi nustatant, ar yra padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas. Jie taikomi tik ypatingais atvejais, pavyzdžiui, jei sportininkas galėtų įrodyti, kad, nepaisant visų jo pastangų, jam slapta pakenkė varžovas. Priešingai, kaltės ar aplaidumo nebuvimas nebūtų taikomas šiais atvejais: a) gautas teigiamas testas dėl etikete nepažymėto ar užteršto vitamino arba maisto papildo (sportininkai atsakingi už tai, ką jie nuryja (2.1.1 punktas) ir buvo įspėti dėl papildo užkrėtimo galimybės); b) sportininko asmeninis gydytojas arba instruktorius sportininkui paskiria draudžiamąją medžiagą jam to neatskleidęs (sportininkai atsakingi už medicinos personalo pasirinkimą ir medicinos personalo informavimą, kad jiems negalima duoti jokių draudžiamųjų medžiagų); c) sportininko sutuoktinis, treneris arba kitas asmuo iš sportininko aplinkos slapta pakenkia sportininko maistui ar gėrimui (sportininkai yra atsakingi už tai, ką nuryja ir už tų asmenų, kuriems leidžia rūpintis savo maistu ar gėrimais, veiksmus). Tačiau, priklausomai nuo kiekvieno konkretaus atvejo unikalių aplinkybių, bet kurio iš paminėtų pavyzdžių atveju gali būti taikoma švelnesnė sankcija pagal 10.5 punktą remiantis didelės kaltės ar aplaidumo nebuvimu.]

10.5 Diskvalifikacijos laikotarpio sutrumpinimas, kai nėra didelės kaltės ar aplaidumo

10.5.1 Sankcijų už 2.1, 2.2 ar 2.6 punktų pažeidimus, susijusius su nurodytosiomis medžiagomis ar užterštais produktais, sušvelninimas

10.5.1.1 Nurodytosios medžiagos

Kai antidopingo taisyklių pažeidimas yra susijęs su nurodytąja medžiaga ir sportininkas ar kitas asmuo gali įrodyti didelės kaltės ar aplaidumo nebuvimą, tuomet mažiausia bausmė yra papeikimas netaikant diskvalifikacijos laikotarpio, o didžiausia bausmė – dvejų metų diskvalifikacija, atsižvelgiant į sportininko ar kito asmens kaltės laipsnį.

10.5.1.2 Užteršti produktai

Tais atvejais, kai sportininkas ar kitas asmuo gali įrodyti didelės kaltės ar aplaidumo nebuvimą ir kad aptikta draudžiamoji medžiaga buvo užterštame produkte, tuomet mažiausia bausmė yra papeikimas netaikant diskvalifikacijos laikotarpio, o

didžiausia bausmė – dvejų metų *diskvalifikacija*, atsižvelgiant į *sportininko* ar kito *asmens kaltės laipsnį*.

[10.5.1.2 punkto komentaras. Vertinant *sportininko kaltės laipsnį*, *sportininkui būtų naudinga, pavyzdžiui, jeigu sportininkas savo dopingo kontrolės anketoje būtų deklaravęs tą produktą, kuris paskui buvo nustatytas kaip užterštas.*]

10.5.2 *Didelės kaltės ar aplaidumo nebuvimo sąlygos taikymas netaikant 10.5.1 punkto*

Jeigu konkrečiu atveju, kai netaikomas 10.5.1 punktas, *sportininkas* ar kitas *asmuo* įrodo, kad jo *didelės kaltės ar aplaidumo nėra*, tuomet, taikant 10.6 punkte numatytą *diskvalifikacijos* laikotarpio sutrumpinimo ar panaikinimo galimybę, priešingu atveju skirtinas *diskvalifikacijos laikotarpis* gali būti sutrumpintas remiantis *sportininko* ar kito *asmens kaltės laipsniu*, tačiau sutrumpintas *diskvalifikacijos* laikotarpis negali būti trumpesnis nei pusė priešingu atveju skirtino *diskvalifikacijos* laikotarpio. Jeigu priešingu atveju būtų taikomas *diskvalifikacijos* visam gyvenimui laikotarpis, pagal šį punktą sutrumpintas laikotarpis negali būti mažesnis nei aštuoneri metai.

[10.5.2 punkto komentaras. 10.5.2 punktas gali būti taikomas bet kokiam antidopingo taisyklių pažeidimui, išskyrus tuos atvejus, kai ketinimas yra antidopingo taisyklių pažeidimo elementas (pvz., 2.5, 2.7, 2.8 ar 2.9 punktai) arba konkrečios sankcijos elementas (pvz., 10.2.1 punktas) arba *diskvalifikacijos ribos* jau yra numatytos punktuose, susijusiuose su *sportininko* ar kito *asmens kaltės laipsniu*.]

10.6 *Diskvalifikacijos* laikotarpio arba kitų *nuobaudų*, kurias užtraukia kitos priežastys nei *kaltė*, panaikinimas, sutrumpinimas ir sustabdymas

10.6.1 *Svari pagalba* atskleidžiant ar įrodant antidopingo taisyklių pažeidimus

10.6.1.1 Prieš priimdama galutinį sprendimą dėl apeliacijos pagal 13 straipsnį arba prieš pasibaigiant apeliacijos padavimo laikotarpiui *antidopingo organizacija*, atsakinga už rezultatų, susijusių su antidopingo taisyklių pažeidimu, valdymą, gali sustabdyti dalį konkrečiu atveju paskirto *diskvalifikacijos* laikotarpio, jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo antidopingo organizacijai*, teisėsaugos institucijai arba profesinės drausmės priežiūros institucijai suteikė *svarią pagalbą* ir dėl to: i) *antidopingo organizacija* atskleidė arba išaiškino kito *asmens* padarytą antidopingo taisyklių pažeidimą; arba ii) teisėsaugos arba drausminio reguliavimo institucija atskleidė arba išaiškino kito *asmens* padarytą kriminalinį nusikaltimą arba profesinių taisyklių pažeidimą ir *svarią pagalbą* teikiančio *asmens* suteikta informacija pateikiama už rezultatų valdymą atsakingai *antidopingo organizacijai*. Priėmus galutinį sprendimą dėl

apeliacijos pagal 13 straipsnį arba pasibaigus apeliacijos padavimo terminui, *antidopingo organizacija* gali sustabdyti tik dalį priešingu atveju taikytino *diskvalifikacijos laikotarpio* gavusi WADA ir atitinkamos tarptautinės federacijos sutikimą. Laikotarpis, kuriam priešingu atveju taikytinas *diskvalifikacijos laikotarpis* gali būti sustabdytas, nustatomas remiantis *sportininko* ar kito *asmens* padaryto antidopingo taisyklių pažeidimo sunkumu ir *sportininko* ar kito *asmens* suteiktos *svarios pagalbos* svarba dopingo vartojimo sporte išnaikinimui. Galima sustabdyti ne daugiau nei tris ketvirtadalius priešingu atveju taikytino *diskvalifikacijos laikotarpio*. Jeigu priešingu atveju būtų taikomas *diskvalifikacijos* visam gyvenimui laikotarpis, pagal šį punktą nesustabdyto laikotarpio trukmė privalo būti ne mažesnė kaip aštuoneri metai. Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* nustoja bendradarbiauti ir teikti visapusišką ir patikimą *svarią pagalbą*, kurios pagrindu buvo sustabdytas *diskvalifikacijos laikotarpis*, tą *diskvalifikacijos laikotarpį* sustabdžiusi *antidopingo organizacija* vėl taiko pradinį *diskvalifikacijos laikotarpį*. *Antidopingo organizacijos* sprendimą vėl taikyti pradinį *diskvalifikacijos laikotarpį* arba jo netaikyti bet kuris apeliacijos teisę turintis *asmuo* gali apskūsti pagal 13 straipsnį.

10.6.1.2 Siekiant ir toliau *sportininkus* bei kitus *asmenis* skatinti *antidopingo organizacijoms* teikti *svarią pagalbą*, rezultatus valdančios *antidopingo organizacijos* prašymu ar *sportininko* arba kito *asmens*, kuris padarė antidopingo taisyklių pažeidimą arba yra įtariamas jo padarymu, prašymu, bet kuriuo rezultatų valdymo proceso metu, taip pat priėmus sprendimą dėl apeliacijos pagal 13 straipsnį, WADA gali sutikti su, jos manymu, tinkamu taikytino *diskvalifikacijos laikotarpio* ir kitų *nuobaudų* taikymo sustabdymu. Ypatingomis aplinkybėmis WADA gali sutikti, kad dėl suteiktos *svarios pagalbos* taikomo *diskvalifikacijos laikotarpio* sustabdymo trukmė būtų ilgesnė, o kitos susijusios *nuobaudos* būtų švelnesnės, nei numatyta šiame straipsnyje arba *diskvalifikacijos laikotarpis* net visai nebūtų taikomas ir (arba) nereikėtų grąžinti piniginių prizų, mokėti baudų arba padengti išlaidų. WADA pritarus, taikomos pradinės sankcijos, kaip numatyta šiame punkte. Nepaisant 13 straipsnio, WADA sprendimų pagal šį punktą jokia kita antidopingo organizacija apskūsti negali.

10.6.1.3 Jeigu *antidopingo organizacija* dėl suteiktos *svarios pagalbos* sustabdo bet kurios taikytinos sankcijos dalies taikymą, tuomet kitai *antidopingo organizacijai*, turinčiai teisę paduoti apeliaciją pagal 13.2.3 punktą, pateikiamas pranešimas su sprendimo motyvais, kaip numatyta 14.2 punkte. Ypatingomis aplinkybėmis, kai WADA nusprendžia, kad tai būtų

naudingiausia kovojant su dopingo vartojimu, WADA gali įgalioti *antidopingo organizaciją* sudaryti atitinkamas konfidencialumo sutartis, kuriomis būtų nustatyti informacijos apie sutikimą teikti *svarią pagalbą* arba teikiamos *svarios pagalbos* pobūdį atskleidimo apribojimai bei atidėjimai.

[10.6.1 punkto komentaras. Sportininkų, sportininkų pagalbinio personalo ir kitų asmenų, pripažįstančių savo klaidas ir norinčių, kad būtų išaiškinti kiti antidopingo taisyklių pažeidimai, bendradarbiavimas yra svarbus sąžiningam sportui. Tai yra vienintelė aplinkybė pagal Kodeksą, dėl kurios leidžiamas priešingu atveju taikytino diskvalifikacijos laikotarpio sustabdymas.]

10.6.2 Prisipažinimas padarius antidopingo taisyklių pažeidimą, kai nėra kitų įrodymų

Jei *sportininkas* ar kitas *asmuo* savo noru prisipažįsta padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą, kai dar nėra gavęs pranešimo apie *mėginį*, iš kurių galėtų būti nustatytas antidopingo taisyklių pažeidimas, paėmimą (arba, jei tai nėra 2.1 punkte nurodytas antidopingo taisyklių pažeidimas – kai dar nėra gavęs pirmo pranešimo apie pažeidimą dėl kurio prisipažinta pagal 7 straipsnį) ir prisipažinimo metu tas prisipažinimas yra vienintelis patikimas pažeidimo įrodymas, tuomet *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti sutrumpintas, bet ne daugiau kaip iki pusės priešingu atveju taikytino *diskvalifikacijos* laikotarpio.

[10.6.2 punkto komentaras. Šis punktas taikytinas, jei sportininkas ar kitas asmuo savo noru prisipažįsta padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą, kai jokia antidopingo organizacija dar nežino, kad galėjo būti padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas. Jis netaikytinas tuo atveju, jei prisipažinimas gaunamas tuomet, kai sportininkas ar kitas asmuo jau suvokia, kad bus pagautas. Diskvalifikacijos laikotarpio sutrumpinimo laikas turėtų būti nustatomas remiantis tikimybe, kad sportininkas ar kitas asmuo būtų buvęs pagautas darant pažeidimą, jeigu jis nebūtų prisipažinęs savo noru.]

10.6.3 Greitas prisipažinimas padarius antidopingo taisyklių pažeidimą po to, kai buvo pateiktas kaltinimas padarius pažeidimą, už kurį baudžiama pagal 10.2.1 ar 10.3.1 punktą

Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo*, kuriam gresia ketverių metų sankcija pagal 10.2.1 ar 10.3.1 punktą (už vengimą ar atsisakymą *pateikti mėginį* arba *kliudymą atlikti mėginį* paėmimą), prisipažįsta padaręs įtariamą antidopingo taisyklių pažeidimą iškart po to, kai *antidopingo organizacija* jį tuo apkaltina, ir jeigu tam pritaria ir WADA, ir už rezultatų valdymą atsakinga *antidopingo organizacija*, jų nuožiūra jam gali būti sutrumpintas *diskvalifikacijos* laikotarpis iki ne mažiau kaip dvejų metų, priklausomai nuo pažeidimo sunkumo ir *sportininko* ar kito *asmens kaltės* laipsnio.

10.6.4 Keleto sankcijos sušvelninimo pagrindų taikymas

Jei *sportininkas* ar kitas *asmuo* turi teisę į sankcijos sušvelninimą pagal daugiau nei vieną 10.4, 10.5 ar 10.6 punkto nuostatą, prieš sušvelninant sankciją ar sustabdant jos taikymą pagal 10.6 punktą, taikytinas *diskvalifikacijos* laikotarpis nustatomas pagal 10.2, 10.3, 10.4 ir 10.5 punktų nuostatas. Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* turi teisę į *diskvalifikacijos* laikotarpio sutrumpinimą arba sustabdymą pagal 10.6 punkto nuostatas, tuomet *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti sutrumpintas arba sustabdytas, tačiau ne daugiau kaip iki vieno ketvirtadalio taikytino *diskvalifikacijos* laikotarpio.

[10.6.4 punkto komentaras. Tinkama sankcija nustatoma nuosekliai atliekant keturis veiksmus: pirma, bylą nagrinėjanti kolegija nustato, kurios pagrindinės sankcijos (pagal 10.2, 10.3, 10.4 ar 10.5 punktą) taikomos konkrečiam antidopingo taisyklių pažeidimui. Antra, jeigu pagrindinė sankcija apima sankcijų grupę, bylą nagrinėjanti kolegija privalo nustatyti tos grupės taikytiną sankciją pagal sportininko ar kito asmens kaltės laipsnį. Trečia, bylą nagrinėjanti kolegija nustato, ar yra sankcijos netaikymo, sustabdymo ar sušvelninimo pagrindas (10.6 punktas). Galiausiai bylą nagrinėjanti kolegija nusprendžia, kada prasideda diskvalifikacijos laikotarpis pagal 10.11 punktą.]

Keletas 10 straipsnio taikymo pavyzdžių pateikta 2 priede.]

10.7 Pažeidimų daugetas

10.7.1 Už *sportininko* ar kito *asmens* padarytą antrą antidopingo taisyklių pažeidimą skiriamas *diskvalifikacijos* laikotarpis yra ilgiausias iš šių:

a) šeši mėnesiai;

b) pusė už pirmą antidopingo taisyklių pažeidimą skirtą *diskvalifikacijos* laikotarpio neatsižvelgiant į joki sutrumpinimą pagal 10.6 punktą; arba

c) dvigubai ilgesnis nei priešingu atveju už antrą antidopingo taisyklių pažeidimą, kuris traktuojamas kaip pirmas pažeidimas, taikytinas *diskvalifikacijos* laikotarpis neatsižvelgiant į joki sutrumpinimą pagal 10.6 punktą.

Po to pirmiau apibrėžtas *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti sutrumpintas taikant 10.6 punkto nuostatas.

10.7.2 Trečias antidopingo taisyklių pažeidimas visada užtraukia *diskvalifikaciją* visam gyvenimui, nebent trečias pažeidimas tenkintų *diskvalifikacijos* laikotarpio panaikinimo ar sutrumpinimo sąlygą pagal

10.4 ar 10.5 punktą arba būtų susijęs su 2.4 punkto pažeidimu. Šiais konkrečiais atvejais *diskvalifikacijos* laikotarpis yra nuo aštuonerių metų iki gyvenimo pabaigos.

10.7.3 Antidopingo taisyklių pažeidimas dėl kurio *sportininkas* ar kitas *asmuo* įrodė jo *kaltės* ar *aplaidumo nebuvimą*, nelaikomas anksčiau padarytu pažeidimu pagal šį punktą.

10.7.4 Papildomos taisyklės dėl tam tikro galimo pažeidimų daugeto

10.7.4.1 Skiriant sankcijas pagal 10.7 punktą, antidopingo taisyklių pažeidimas laikomas antru pažeidimu tik tuo atveju, jeigu *antidopingo organizacija* gali įrodyti, kad *sportininkas* ar kitas *asmuo* padarė antrą antidopingo taisyklių pažeidimą po to, kai *sportininkui* ar kitam *asmeniui* buvo pranešta pagal 7 straipsnį arba po to, kai *antidopingo organizacija* dėjo pakankamai pastangų pranešti apie pirmą antidopingo taisyklių pažeidimą. Jeigu *antidopingo organizacija* to įrodyti negali, pažeidimai kartu laikomi vienu pirmu pažeidimu, o sankciją skiriama už tą pažeidimą, kuris užtraukia griežtesnę sankciją.

10.7.4.2 Jeigu po sankcijos už pirmą antidopingo taisyklių pažeidimą paskyrimo *antidopingo organizacijai* tampa žinomi faktai apie *sportininko* ar kito *asmens* padarytą antidopingo taisyklių pažeidimą, kuris buvo įvykdytas prieš pranešant apie pirmą pažeidimą, tuomet *antidopingo organizacija* skiria papildomą sankciją tos sankcijos, kuri būtų buvusi taikyta, jeigu sprendimas dėl abiejų pažeidimų būtų buvęs priimtas kartu, pagrindu. Visų *varžybų*, vykusių nuo ankstesnio antidopingo taisyklių pažeidimo, rezultatai *anuliuojami*, kaip numatyta 10.8 punkte.

10.7.5 Antidopingo taisyklių pažeidimo daugetas per dešimties metų laikotarpį

Pagal 10.7 punktą kiekvienas antidopingo taisyklių pažeidimas turi būti padarytas per tą patį dešimties metų laikotarpį tam, kad jie būtų laikomi pažeidimų daugetu.

10.8 *Varžybų* rezultatų *anuliavimas*, paėmus *mėginius* arba pažeidus antidopingo taisykles

Automatiškai *anuliuojami* ne tik *varžybų*, kuriose gautas teigiamas *mėginio* testo rezultatas, rezultatai pagal 9 straipsnį, bet ir visi kiti *sportininko* varžybų rezultatai pasiekti nuo tos dienos, kurią buvo paimtas (*per varžybas* ar *ne varžybų metu*) *mėginys*, kurio testo rezultatas teigiamas, arba kurią buvo padarytas kitas antidopingo taisyklių pažeidimas iki *laikino nušalinimo* arba *diskvalifikacijos* laikotarpio pradžios, taikant visas atitinkamas

nuobaudas, įskaitant bet kokių medalių, taškų ar prizų atėmimą, jeigu teisingumas nereikalauja kitaip.

[10.8 punkto komentaras. Nė viena šio Kodekso nuostata sąžiningiems sportininkams ar kitiems asmenims, patyrusiems žalą dėl antidopingo taisyklės pažeidusio asmens veiksmų, neužkertamas kelias įgyvendinti jiems suteiktos teisės reikalauti kad toks asmuo atlygintų žalą.]

10.9 CAS priteisų teismo išlaidų ir atimtų piniginių prizų paskirstymas

CAS priteistos teismo išlaidos ir atimti piniginiai prizai gražinami tokia eilės tvarka: pirma, sumokamos CAS priteistos teismo išlaidos; antra, atimti piniginiai prizai perskirstomi kitiems *sportininkams*, jeigu tai numatyta atitinkamos tarptautinės federacijos taisyklėse; trečia, atlyginamos byloje rezultatų valdymą vykdžiusios *antidopingo organizacijos* išlaidos.

10.10 Finansinės nuobaudos

Antidopingo organizacijos savo taisyklėse gali numatyti proporcingą išlaidų susigrąžinimą arba finansines sankcijas už antidopingo taisyklių pažeidimus. Tačiau finansines sankcijas *antidopingo organizacijos* gali taikyti tik tuomet, kai jau yra paskirtas ilgiausias taikytinas *diskvalifikacijos* laikotarpis. Finansines sankcijas galima taikyti tik laikantis proporcingumo principo. Išlaidų susigrąžinimas arba finansinė sankcija negali būti laikoma *diskvalifikacijos* ar kitos pagal *Kodeksą* taikytinos sankcijos sumažinimo pagrindu.

10.11 *Diskvalifikacijos* laikotarpio pradžia

Išskyrus toliau numatytus atvejus, *diskvalifikacijos* laikotarpis prasideda galutinio sprendimo byloje, kuriuo skiriama *diskvalifikacija*, priėmimo dieną arba, jeigu teisės į bylos nagrinėjimą atsisakyta arba byla nenagrinėjama, tą dieną, kurią *diskvalifikacija* pripažįstama arba kitaip paskiriama.

10.11.1 Vėlavimas ne dėl *sportininko* ar kito *asmens kaltės*

Kai bylos nagrinėjimo procesas ar kiti *dopingo kontrolės* veiksmai užsitęsia ne dėl *sportininko* ar kito *asmens kaltės*, sankciją skirianti institucija gali nustatyti, kad *diskvalifikacijos* laikotarpis prasideda nuo pat *mėginio* paėmimo dienos arba nuo paskutinio antidopingo taisyklių pažeidimo padarymo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri data yra ankstesnė. Visi *varžybų* rezultatai, pasiekti per *diskvalifikacijos* laikotarpį, įskaitant atgaline tvarka taikomą *diskvalifikaciją*, *anuliuojami*.

[10.11.1 punkto komentaras. Kitų, nei 2.1 punkte nurodytų, antidopingo taisyklių pažeidimų atveju, antidopingo organizacijai gali prireikti gana daug laiko nustatyti ir išnagrinėti antidopingo taisyklių pažeidimui įrodyti pakankamus faktus, ypač kai

sportininkas ar kitas asmuo ėmėsi aktyvių veiksmų, kad nebūtų susektas. Tokiomis aplinkybėmis šiame punkte numatytas galimybė paankstinti sankcijos taikymo datą neturėtų būti naudojama.]

10.11.2 Prisipažinimas laiku

Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* prisipažįsta padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą greitai (*sportininko* atžvilgiu visais atvejais tai reiškia iki *sportininko* dalyvavimo kitose varžybose) po to, kai *antidopingo organizacija* jį apkaltina antidopingo taisyklių pažeidimu, *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti pradedamas taikyti jau *mėginio* paėmimo dieną arba tą dieną, kurią buvo padarytas kitas paskutinis antidopingo taisyklių pažeidimas. Vis dėlto kiekvienu atveju taikant šį punktą, *sportininkas* ar kitas *asmuo* *diskvalifikuojamas* bent pusei *diskvalifikacijos* laikotarpio, skaičiuojant nuo tos dienos, kurią *sportininkas* ar kitas *asmuo* sutiko su sankcijos paskyrimu, buvo priimtas bylą nagrinėjusios kolegijos sprendimas dėl sankcijos taikymo arba sankcija buvo kitaip paskirta. Šis punktas netaikomas, kai *diskvalifikacijos* laikotarpis jau yra sutrumpintas pagal 10.6.3 punktą.

10.11.3 *Laikino nušalinimo* ar *diskvalifikacijos laikotarpio* įskaitymas

10.11.3.1 Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* laikosi jam paskirto *laikino nušalinimo*, tuomet tokio *laikino nušalinimo* laikotarpis įskaitomas į *sportininko* ar kito *asmens diskvalifikacijos* laikotarpį, kuris gali būti galiausiai paskirtas. Jeigu taikomas *diskvalifikacijos laikotarpis*, paskirtas sprendimu, kuris vėliau apskundžiamas, tuomet toks *sportininkui* ar kitam *asmeniui* skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis įskaitomas į bet kokį kitą *diskvalifikacijos* laikotarpį, kuris gali būti galiausiai paskirtas apeliacine tvarka.

10.11.3.2 Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* savo noru raštu sutinka su rezultatų valdymo įgaliojimus turinčios *antidopingo organizacijos* siūlomu *laikinu nušalinimu* ir po to *laikina* *nusišalina*, toks *sportininko* ar kito *asmens* savanoriško *laikino nusišalinimo* laikotarpis įskaitomas į bet kokį *diskvalifikacijos* laikotarpį, kuris gali būti galiausiai paskirtas. *Sportininko* ar kito *asmens* savanoriško sutikimo *laikina* *nusišalinti* kopija nedelsiant pateikiama kiekvienai šaliai, kuri turi teisę gauti pranešimą apie įtariamą antidopingo taisyklių pažeidimą pagal 14.1 punktą.

[10.11.3.2 punkto komentaras. Sportininko savanoriškas sutikimas laikinai nusišalinti nėra sportininko prisipažinimas ir jokių būdu nesuteikia pagrindo padaryti sportininkui nepalankią išvadą.]

10.11.3.3 Joks laikotarpis neįskaitomas į *diskvalifikacijos* laikotarpį iki *laikino nušalinimo* laikotarpio ar savanoriško *laikino nusišalinimo* laikotarpio įsigaliojimo dienos, nesvarbu, ar *sportininkas* pats nusprendė nedalyvauti varžybose, ar buvo nušalintas savo komandos.

10.11.3.4 Komandinėse sporto šakose, kuriose *diskvalifikacijos* laikotarpis skiriamas komandai, *diskvalifikacijos* laikotarpis skaičiuojamas nuo galutinio sprendimo byloje dėl *diskvalifikacijos* priėmimo dienos arba, jeigu teisės į bylos nagrinėjimą atsisakyta, nuo tos dienos, kurią *diskvalifikacija* pripažįstama arba kitaip paskiriama. Joks *komandos laikino nušalinimo* laikotarpis (nei paskirtas, nei pripažintas savo valia) neįskaitomas į bendrą taikytiną *diskvalifikacijos* laikotarpį.

[10.11 punkto komentaras. 10.11 punkte aiškiai nustatyta, kad vėlavimai, nepriskirtini sportininkui, sportininko prisipažinimai laiku ir laikinas nušalinimas yra vieninteliai pagrindai pradėti skaičiuoti *diskvalifikacijos* laikotarpį prieš galutinio sprendimo byloje priėmimą.]

10.12 Statusas *diskvalifikacijos* laikotarpiu

10.12.1 Dalyvavimo draudimas *diskvalifikacijos* laikotarpiu

Joks diskvalifikuotas sportininkas ar kitas *asmuo* per *diskvalifikacijos* laikotarpį jokia būdu negali dalyvauti jokiose varžybose ar veikloje (išskyrus patvirtintas švietimo antidopingo srityje ar reabilitacijos programas), kurias įgalioja organizuoti ar organizuoja bet kuri *pasirašiusioji šalis, pasirašiusiai šaliai* priklausanti organizacija arba *pasirašiusiosios šalies* organizacijai priklausantis klubas ar kita organizacija, ar varžybose, kurias įgalioja organizuoti ar organizuoja bet kokia profesionalų lyga ar kita tarptautinio arba nacionalinio lygmens *renginių* organizacija, taip pat bet kokioje kitoje prestižinėje arba nacionalinio lygmens sporto veikloje, kurią finansuoja vyriausybės įstaiga.

Sportininkas ar kitas *asmuo*, kuriam skirtas ilgesnis nei ketverių metų *diskvalifikacijos* laikotarpis, po ketverių *diskvalifikacijos* laikotarpio metų gali *sportininko* teisėmis dalyvauti vietos sporto renginiuose, kuriems nereikia *Kodeksą pasirašiusiosios šalies* ar *Kodeksą pasirašiusiosios šalies narės* leidimo arba kurie nepriklauso jų jurisdikcijai, tačiau tik tol, kol vietos sporto *renginys* nepakyla į tokį lygmenį, dėl kurio *sportininkas* ar kitas *asmuo* galėtų įgyti teisę tiesiogiai ar netiesiogiai varžytis (ar rinkti taškus) nacionaliniame čempionate ar *tarptautiniame renginyje*, ir jeigu jame *sportininkas* ar kitas *asmuo* jokiose pareigose nedirba su *nepilnamečiais*.

Sportininkas ar kitas asmuo, kuriam taikomas diskvalifikacijos laikotarpis, ir toliau gali būti testuojamas.

[10.12.1 punkto komentaras. Pavyzdžiui, pagal Kodekso 10.12.2 punktą diskvalifikuotas sportininkas negali dalyvauti treniruočių stovyklose, parodomosiose varžybose ar praktiniuose užsiėmimuose, kuriuos organizuoja jo nacionalinė federacija ar klubas, kuris yra tos nacionalinės federacijos narys arba kurį finansuoja vyriausybės įstaiga. Be to, diskvalifikuotas sportininkas negali varžytis Kodekso nepasirašiusiosios šalies profesionalų lygoje (pvz., nacionalinėje ledo ritulio lygoje, nacionalinėje krepšinio asociacijoje ir kt.), renginiuose, kuriuos organizuoja nepasirašiusiosios šalies tarptautinių renginių organizacija ar nepasirašiusiosios šalies nacionalinio lygmens renginių organizacija, neužsitraukdamas 10.12.3 punkte nustatytų nuobaudų. Sąvoka „veikla“ taip pat reiškia, pavyzdžiui, administravimo veiklą, kaip antai pareigūno, direktoriaus, tarnautojo, darbuotojo arba šiame punkte aprašytos organizacijos savanorio pareigų atlikimą. Vienoje sporto šakoje skirta diskvalifikacija pripažįstama ir kitose sporto šakose (žr. 15.1 punktą dėl tarpusavio pripažinimo).]

10.12.2 Grįžimas į treniruotes

Taikant 10.12.1 punkto išimtį, *sportininkas* gali grįžti į komandos treniruotes arba vėl naudotis *pasirašiusiai šaliai* priklausančios organizacijos klubo ar kitos jai priklausančios organizacijos sporto įranga per trumpesnę iš šių laikotarpių: 1) du paskutinius mėnesius iki *sportininko diskvalifikacijos* laikotarpio pabaigos; arba 2) paskutinį paskirto *diskvalifikacijos* laikotarpio ketvirtadalį.

[10.12.2 punkto komentaras. Daugelyje komandinių sporto šakų ir kai kuriose individualiose sporto šakose (pvz. šuoliuose su slidėmis arba gimnastikoje) sportininkas negali veiksmingai treniruotis vien savo jėgomis taip, kad pasibaigus jo diskvalifikacijos laikotarpiui sportininkas būtų pasirengęs varžytis. Per šiame punkte aprašytą treniravimosi laikotarpį diskvalifikuotas sportininkas negali varžytis arba užsiimti jokia 10.12.1 punkte aprašyta veikla, išskyrus treniruotes.]

10.12.3 Draudimo dalyvauti *diskvalifikacijos* laikotarpiu pažeidimas

Kai *diskvalifikuotas sportininkas* ar kitas *asmuo* nesilaiko 10.12.1 punkte nustatyto dalyvavimo draudimo *diskvalifikacijos* laikotarpiu, tokio dalyvavimo rezultatai *anuliuojami* ir skiriamas naujas pradinės *diskvalifikacijos* laikotarpio trukmės *diskvalifikacijos* laikotarpis, kuris pradedamas skaičiuoti pasibaigus pradiniam *diskvalifikacijos* laikotarpiui. Naujas *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti koreguojamas remiantis *sportininko* ar kito *asmens kaltės* laipsniu arba kitomis bylos aplinkybėmis. Klausimą, ar *sportininkas* arba kitas *asmuo* pažeidė dalyvavimo draudimą ir ar tikslinga koreguoti *diskvalifikacijos* laikotarpį sprendžia *antidopingo organizacija*, kuri per rezultatų

valdymo procesą paskyrė pradinį *diskvalifikacijos* laikotarpį. Šį sprendimą galima apskųsti pagal 13 straipsnį.

Jei *sportininkų pagalbinio personalo narys* arba kitas *asmuo* padeda *asmeniui* pažeisti dalyvavimo *diskvalifikacijos* metu draudimą, tokiam *sportininko pagalbinio personalo nariui* ar kitam *asmeniui* jurisdikciją turinti *antidopingo organizacija* už tokią pagalbą skiria sankcijas už 2.9 punkto pažeidimą.

10.12.4 Finansinės paramos neteikimas *diskvalifikacijos* laikotarpiu

Be to, *asmeniui*, padariusiam bet kokį antidopingo taisyklių pažeidimą, už kurį pagal 10.4 ar 10.5 punktą netaikoma sušvelninta sankcija, *pasirašiusiosios šalys, pasirašiusiųjų šalių* organizacijos narės ir vyriausybės neteikia su sportine veikla susijusios finansinės paramos ar jos dalies ir nemoka kitų su sportu susijusių išmokų.

10.13 Automatiškas sankcijos paskelbimas

Paskyrus sankciją, ją privaloma automatiškai paskelbti, kaip numatyta 14.3 punkte.

[10 straipsnio komentaras. Sankcijų suderinimas yra viena iš antidopingo sričių, sukėlusių daugiausia diskusijų ir ginčų. Suderinimas reiškia, kad vertinant kiekvienos bylos unikalias aplinkybes taikomos tos pačios taisyklės ir kriterijai. Argumentai prieš sankcijų suderinimą grindžiami sporto šakų skirtumais, kaip antai: kai kurių sporto šakų sportininkai yra profesionalai, kurie iš sporto gauna dideles pajamas, o kitų – tikri mėgėjai; tose sporto šakose, kuriose sportininko karjera yra trumpa, standartinis diskvalifikacijos laikotarpis sportininkui turi kur kas didesnę poveikį, negu tose sporto šakose, kuriose sportinė karjera tradiciškai yra daug ilgesnė. Pagrindinis argumentas už suderinimą yra tas, kad paprasčiausiai yra neteisinga, jog du tos pačios šalies sportininkai, kurių testai dėl tokios pačios draudžiamosios medžiagos panašiomis aplinkybėmis buvo teigiami, susilauktų skirtingų sankcijų vien todėl, kad atstovauja skirtingoms sporto šakoms. Be to, bausmių skyrimo lankstumas dažnai vertinamas kaip nepriimtina galimybė kai kurioms sporto organizacijoms būti atlaidesnėms dopingo vartotojų atžvilgiu. Sankcijų nesuderinimas taip pat dažnai tampa tarptautinių federacijų ir nacionalinių antidopingo organizacijų jurisdikcinių ginčų priežastimi.]

11 STRAIPSNIS. KOMANDOMS SKIRIAMOS NUOBAUDOS

11.1 Testavimas komandinėse sporto šakose

Jeigu daugiau kaip vienam *komandinės sporto šakos* komandos nariui pranešama apie įvykdytą antidopingo taisyklių pažeidimą, susijusį su

renginiu, pagal 7 straipsnį, renginio valdymo organas renginio laikotarpiu atlieka atitinkamą visos komandos tikslinį testavimą.

11.2 *Komandinėse sporto šakose taikomos nuobaudos*

Nustačius, kad daugiau kaip du komandinės sporto šakos komandos nariai pažeidė antidopingo taisykles renginio laikotarpiu, renginio valdymo organas nuobaudas skiria ne tik atskiriems sportininkams, pažeidusiems antidopingo taisykles, bet atitinkamą sankciją taiko ir visai komandai (pvz., taškų atėmimą, teisės dalyvauti varžybose ar renginyje anuliavimą arba kitą sankciją).

11.3 *Komandinėse sporto šakose renginio valdymo organas gali skirti griežtesnes nuobaudas*

Renginio valdymo organas gali nuspręsti nustatyti renginio taisykles, kuriomis remiantis komandinėse sporto šakose per tą renginį taikomos nuobaudos yra griežtesnės, nei numatyta 11.2 punkte.

[11.3 punkto komentaras. Pavyzdžiui, Tarptautinis olimpinis komitetas galėtų nustatyti taisykles, kuriomis būtų reikalaujama anuluoti komandos teisę dalyvauti Olimpinėse žaidynėse siekiant sumažinti antidopingo taisyklių pažeidimų skaičių per žaidynes.]

12 STRAIPSNIS. SPORTO ORGANIZACIJOMS TAIKOMOS SANKCIJOS

Nė viena Kodekso nuostata nepanaikina Kodeksą pripažįstančios pasirašiusiosios šalies ar vyriausybės galimybės įgyvendinti savo sankcijų skyrimo kitai sporto organizacijai, kuri yra pavaldi pasirašusiajai šaliai ar pasirašiusiosios šalies narei arba vyriausybei, taisykles.

[12 straipsnio komentaras. Šiame straipsnyje aiškiai nurodyta, kad Kodeksu neribojamos jokios drausminimo teisės, kurias organizacijos gali turėti.]

13 STRAIPSNIS. APELIACIJOS

13.1 Sprendimai, kuriuos galima apskųsti

Sprendimus, priimtus pagal Kodeksą arba vadovaujantis pagal Kodeksą patvirtintomis taisyklėmis, galima apskųsti pagal Kodekso 13.2-13.4 punktus ar remiantis kita Kodekse arba tarptautiniuose standartuose nustatyta tvarka. Apskundus tokius sprendimus, jie lieka galioti, kol svarstomi apeliacine tvarka, jeigu apeliacinė instancija nenurodo kitaip. Prieš paduodant apeliaciją turi būti išnaudotos bet kokios priimto sprendimo peržiūros

galimybės, numatytos *antidopingo organizacijos* taisyklėse, su sąlyga, kad atliekant peržiūrą laikomasi *Kodekso* 13.2.2 punkte nustatytų principų (išskyrus kaip numatyta 13.1.3 punkte).

13.1.1 Neribota peržiūros apimtis

Peržiūra apeliacine tvarka apima visus bylai svarbius klausimus ir aiškiai neapsiriboja pradinį sprendimą priėmusio subjekto atliktos peržiūros klausimais ar apimtimi.

13.1.2 CAS neatsižvelgia į skundžiamas išvadas

Priimdamas savo sprendimus CAS neturi atsižvelgti į institucijos, kurios sprendimas apskūstas, kompetenciją.

[13.1.2 punkto komentaras. CAS bylą nagrinėja de novo. Ankstesni procesai neriboja įrodymų ir neturi įtakos bylą svarstant CAS.]

13.1.3 WADA neprivalo išnaudoti vidinių teisės gynimo priemonių

Kai WADA turi apeliacijos teisę pagal 13 straipsnį ir jokia kita šalis neapskundė galutinio sprendimo per *antidopingo organizacijos* vykdytą procesą, tokį sprendimą WADA gali apskūsti tiesiogiai CAS, ir neprivalo išnaudoti kitų teisių gynimo priemonių *antidopingo organizacijos* vykdomame procese.

[13.1.3 punkto komentaras. Kai sprendimas priimamas iki galutinio antidopingo organizacijos proceso etapo (pavyzdžiui, per pirmą bylos nagrinėjimą) ir jokia šalis to sprendimo neapskundžia kito antidopingo organizacijos proceso lygmens organui (pvz., valdybai), tuomet WADA gali neatlikti kitų antidopingo organizacijos vidaus proceso veiksmų ir paduoti apeliaciją tiesiogiai CAS.]

13.2 Sprendimų dėl antidopingo taisyklių pažeidimų, nuobaudų, laikino nušalinimo ir sprendimų bei jurisdikcijos pripažinimo apskundimas

Sprendimą, kad buvo įvykdytas antidopingo taisyklių pažeidimas, sprendimą už antidopingo taisyklių pažeidimą skirti nuobaudas ar nuobaudų neskirti, ar sprendimą, kad nebuvo įvykdytas antidopingo taisyklių pažeidimas; sprendimą, kad antidopingo taisyklių pažeidimo byla nebegali būti svarstoma dėl procesinių priežasčių (pavyzdžiui, dėl senaties); WADA sprendimą netaikyti taisyklės, kuria reikalaujama, kad į *varžybas* norintis sugrįžti *sportininkas* raštu praneštų prieš šešis mėnesius, išimties pagal 5.7.1 punktą; WADA sprendimą dėl rezultatų valdymo pagal 7.1 punktą; *antidopingo organizacijos* sprendimą *teigiamo testo rezultato* ar *netipinio rezultato* nelaikyti antidopingo taisyklių pažeidimu ar sprendimą nebetirti antidopingo taisyklių pažeidimo po tyrimo, atlikto pagal 7.7 punktą; sprendimą skirti *laikiną nušalinimą* po *preliminaraus bylos nagrinėjimo*; atveji, kai *antidopingo organizacija* nesilaiko 7.9 punkto nuostatų;

sprendimą, kad *antidopingo organizacija* neturi jurisdikcijos priimti sprendimą dėl tariamo antidopingo taisyklių pažeidimo ar skirti *nuobaudų* už jį; sprendimą sustabdyti *diskvalifikacijos* laikotarpį ar jo nesustabdyti, arba atkurti pradinį sustabdytą *diskvalifikacijos* laikotarpį arba jo neatkurti pagal 10.6.1 punktą; sprendimą pagal 10.12.3 punktą; ir *antidopingo organizacijos* sprendimą nepripažinti kitos *antidopingo organizacijos* sprendimo pagal 15 straipsnį galima apskūsti tik 13.2 punkte nustatyta tvarka.

13.2.1 Apeliacijos, susijusios su *tarptautinio lygmens sportininkais* ar *tarptautiniais renginiais*

Sprendimus bylose, susijusiose su dalyvavimu *tarptautiniame renginyje* ar bylose, susijusiose su *tarptautinio lygmens sportininkais*, galima apskūsti tiesiogiai CAS.

[13.2.1 punkto komentaras. CAS sprendimai yra galutiniai ir privalomi, išskyrus atvejus, kai peržiūra vykdoma pagal arbitražo sprendimų panaikinimui ir vykdymui taikytiną teisę.]

13.2.2 Apeliacijos, susijusios su kitais *sportininkais* ar kitais *asmenimis*

Tais atvejais, kai 13.2.1 punktas netaikomas, sprendimą galima apskūsti nepriklausomai ir nešališkai institucijai pagal *nacionalinės antidopingo organizacijos* nustatytas taisykles. Tokioms apeliacijoms taikomose taisyklėse laikomasi šių principų:

- bylos nagrinėjimas laiku;
- teisinga ir nešališka bylą nagrinėjanti kolegija;
- teisė būti atstovaujamam advokato paties *asmens* sąskaita;
- laiku priimtas, raštiškas ir motyvuotas sprendimas.

[13.2.2 punkto komentaras. Antidopingo organizacija gali nuspręsti laikytis šio punkto nuostatų suteikdama teisę kreiptis tiesiogiai į CAS.]

13.2.3 *Asmenys*, kurie turi apeliacijos teisę

Bylose pagal 13.2.1 punktą teisę paduoti apeliaciją CAS turi šios šalys: a) *sportininkas* ar kitas *asmuo*, kuris yra skundžiamo sprendimo subjektas; b) kita bylos, kurioje priimtas sprendimas, šalis; c) atitinkama tarptautinė federacija; d) *asmens* nuolatinės gyvenamosios vietos šalies ar šalių, kurių pilietis ar licencijos turėtojas *asmuo* yra, *nacionalinė antidopingo organizacija*; e) Tarptautinis olimpinis komitetas ar Tarptautinis parolimpinis komitetas, priklausomai nuo konkretaus atvejo, kai sprendimas gali turėti poveikį olimpinėms

žaidynėms ar parolimpinėms žaidynėms, taip pat ir kai sprendimas turi poveikį teisei dalyvauti olimpinėse žaidynėse ar parolimpinėse žaidynėse; f) WADA.

Bylose pagal 13.2.2 punktą, šalys, kurios turi teisę apeliaciją paduoti nacionalinio lygmens apeliacinei institucijai, yra tos, kurios nurodytos *nacionalinės antidopingo organizacijos* taisyklėse, tačiau jos yra bent jau šios šalys: a) *sportininkas* ar kitas *asmuo*, kuris yra skundžiamo sprendimo subjektas; b) kita bylos, kurioje priimtas sprendimas, šalis; c) atitinkama tarptautinė federacija; d) *asmens* nuolatinės gyvenamosios vietos šalies *nacionalinė antidopingo organizacija*; e) Tarptautinis olimpinis komitetas ar Tarptautinis parolimpinis komitetas, priklausomai nuo konkretaus atvejo, kai sprendimas gali turėti poveikį olimpinėms žaidynėms ar parolimpinėms žaidynėms, taip pat ir kai sprendimas turi poveikį teisei dalyvauti olimpinėse žaidynėse ar parolimpinėse žaidynėse teisei; f) WADA. Bylose pagal 13.2.2 punktą, WADA, Tarptautinis olimpinis komitetas, Tarptautinis parolimpinis komitetas ir atitinkama tarptautinė federacija taip pat turi teisę CAS paduoti apeliaciją dėl nacionalinio lygmens apeliacinės institucijos priimtų sprendimų. Bet kuri apeliaciją padavusi šalis turi teisę į CAS pagalbą, kad iš *antidopingo organizacijos*, kurios sprendimas skundžiamas, gautų visą reikalingą informaciją; informacija pateikiama, jeigu taip nurodo CAS.

Laikotarpis, per kurį WADA turi teisę paduoti apeliaciją, yra vėlesnis iš šių:

- a) dvidešimt viena diena, skaičiuojant nuo tos dienos, kurią kita bylos šalis galėjo paduoti apeliaciją; arba
- b) dvidešimt viena diena po to, kai WADA gavo visą bylos medžiagą, susijusią su sprendimu.

Nepaisant jokios kitos šio punkto nuostatos, vienintelis *asmuo*, kuris gali paduoti apeliaciją dėl *laikino nušalinimo* yra *sportininkas* ar kitas *asmuo*, kuriam *laikinas nušalinimas* paskirtas.

13.2.4. Priešpriešinės apeliacijos ir kitos leistinos vėlesnės apeliacijos

CAS pagal *Kodeksą* iškeltose bylose atsakovais pripažintiems asmenims leidžiama paduoti priešpriešines apeliacijas ir kitas vėlesnes apeliacijas. Bet kuri šalis, turinti apeliacijos teisę pagal 13 straipsnį, priešpriešinę apeliaciją ir kitą vėlesnę apeliaciją privalo paduoti vėliausiai kartu su atsakymu į ieškovo pareiškimą.

[13.2.4 punkto komentaras. Ši nuostata reikalinga todėl, kad nuo 2011 m. pagal CAS taisykles sportininkui nebeleidžiama pateikti priešpriešinės apeliacijos, kai antidopingo organizacija apskundžia sprendimą jau pasibaigus terminui, per kurį

sportininkas gali paduoti apeliaciją. Šia nuostata visoms šalims garantuojamas visapusiškas bylos nagrinėjimas teismo posėdyje.]

13.3 Atvejis, kai *antidopingo organizacija* laiku nepriima sprendimo

Kai, konkrečioje byloje, *antidopingo organizacija* per protingą WADA nustatytą terminą nepriima sprendimo dėl to, ar buvo padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas, WADA gali nuspręsti apeliaciją paduoti tiesiogiai CAS, tarsi *antidopingo organizacija* būtų priėmusi sprendimą, kad antidopingo taisyklių pažeidimo nebuvo. Jeigu byla nagrinėjanti CAS teisėjų kolegija konstatuoja, kad antidopingo taisyklių pažeidimo nebuvo ir kad, nusprendusi apeliaciją paduoti tiesiogiai CAS, WADA elgėsi pagrįstai, tuomet *antidopingo organizacija* atlygina WADA turėtas išlaidas ir mokesčius advokatams, susijusius su apeliacijos svarstymu.

[13.3 punkto komentaras. Atsižvelgiant į skirtingas kiekvieno antidopingo pažeidimo tyrimo ir rezultatų valdymo proceso aplinkybes, neįmanoma nustatyti konkretaus laikotarpio, per kurį antidopingo organizacija turi priimti sprendimą, po kurio WADA galėtų įstoti į bylą šalies teisėmis paduodama apeliaciją tiesiogiai CAS. Tačiau, prieš žengdama šį žingsnį, WADA konsultuojasi su antidopingo organizacija ir suteikia antidopingo organizacijai galimybę paaiškinti, kodėl ji dar nepriėmė sprendimo. Nė viena šio punkto nuostata tarptautinei federacijai nedraudžia turėti savo taisyklių, kuriomis jai būtų leidžiama prisiimti jurisdikciją nagrinėti tas bylas, kurios susijusios su vienos iš jos nacionalinių federacijų vykdomo rezultatų valdymo proceso nederamu vilkinimu.]

13.4 Apeliacijos dėl LVG

LVG sprendimus galima apskųsti tik kaip numatyta 4.4 punkte.

13.5 Pranešimas apie sprendimus dėl apeliacijos

Bet kuri *antidopingo organizacija*, kuri yra apeliacijos šalis, apie sprendimą dėl apeliacijos nedelsiant praneša *sportininkui* ar kitam *asmeniui* bei kitoms *antidopingo organizacijoms*, kurios turėtų apskundimo teisę pagal 13.2.3 punktą, kaip numatyta 14.2 punkte.

13.6 Sprendimų, priimtų pagal *Kodekso* trečią dalį ir ketvirtą dalį, apskundimas

WADA pranešimus dėl *Kodekso* nesilaikymo pagal 23.5.4 punktą arba pagal *Kodekso* trečią dalį (Funkcijos ir pareigos) taikytas *nuobaudas* subjektas, dėl kurio WADA pateikė pranešimą arba kuriam skirta *nuobauda* pagal *Kodekso* trečią dalį, gali apskųsti tik CAS pagal tokiaime teisme galiojančias nuostatas.

13.7 Sprendimų sustabdyti arba panaikinti laboratorijos akreditaciją apskundimas

WADA sprendimus sustabdyti arba panaikinti laboratorijai WADA suteiktą akreditaciją gali apskųsti tik ta laboratorija paduodama apeliaciją tik CAS.

[13 straipsnio komentaras. Kodeksu siekiama, kad antidopingo bylos būtų sprendžiamos vykdant teisingus ir skaidrius vidinius procesus suteikiant galutinio apskundimo apeliacine tvarka galimybę. Antidopingo organizacijų antidopingo srities sprendimai paaiškinami 14 straipsnyje. Nurodytieji asmenys ir organizacijos, taip pat WADA, šiuos sprendimus gali apskųsti. Atkreiptinas dėmesys, kad į suinteresuotųjų asmenų ir organizacijų, turinčių apeliacijos teisę pagal 13 straipsnį, apibrėžtį neįtraukti sportininkai ar jų federacijos, kurie gali turėti naudos iš varžovo diskvalifikacijos.]

14 STRAIPSNIS. KONFIDENCIALUMAS IR PRANEŠIMAI

Antidopingo rezultatų koordinavimo, skaidrumo ir atskaitomybės visuomenei bei visų *sportininkų* ir kitų *asmenų* privatumo gerbimo principai yra šie:

14.1 Informavimas apie *teigiamus testo rezultatus, netipinius rezultatus* ir kitus tariamus antidopingo taisyklių pažeidimus

14.1.1 Pranešimas *sportininkams* ir kitiems *asmenims* apie antidopingo taisyklių pažeidimą.

Pranešimas apie tariamą antidopingo taisyklių pažeidimą pateikiamas tokia forma ir tokiu būdu, kaip numatyta už rezultatų valdymą atsakingos *antidopingo organizacijos* taisyklėse.

14.1.2 Pranešimas apie antidopingo taisyklių pažeidimus *nacionalinėms antidopingo organizacijoms*, tarptautinėms federacijoms ir WADA.

Pranešdama *sportininkui* ar kitam *asmeniui* apie tariamą antidopingo taisyklių pažeidimą už rezultatų valdymą atsakinga *antidopingo organizacija* tuo pat metu praneša ir *sportininko nacionalinei antidopingo organizacijai*, tarptautinei federacijai bei WADA.

14.1.3 Pranešimo apie antidopingo taisyklių pažeidimą turinys.

Pranešime nurodoma: *sportininko* vardas ir pavardė, šalis, sporto šaka ir sporto šakos rūšis, *sportininko* kvalifikacinė kategorija, įrašas, ar testas atliktas *per varžybas*, ar *ne varžybų metu*, *mėginio* paėmimo data, laboratorijos pateiktas tyrimų rezultatas bei kita informacija, kaip reikalaujama pagal Tarptautinį testavimo ir tyrimų standartą, arba, jei

padarytas ne 2.1 nurodytas antidopingo taisyklių pažeidimas, pažeista taisyklė ir tariamo pažeidimo pagrindas.

14.1.4 Pranešimai apie padėtį.

Išskyrus tuos atvejus, kai atlikus tyrimą pranešimas apie antidopingo taisyklių pažeidimą pagal 14.1.1 punktą neteikiamas, 14.1.2 punkte nurodytoms *antidopingo organizacijoms* reguliariai teikiama naujausia informacija apie bet kokios peržiūros ar bylos nagrinėjimo proceso, vykdomo pagal 7, 8 ar 13 straipsnius, padėtį ir gautas išvadas bei operatyviai pateikiamas rašytinis motyvuotas paaiškinimas arba bylos išsprendimą paaiškinantis sprendimas.

14.1.5 Konfidencialumas.

Informaciją gaunančios organizacijos šios informacijos negali atskleisti niekam, išskyrus *asmenis*, kuriems ją žinoti reikia (tai galėtų būti suinteresuoto nacionalinio olimpinio komiteto, *nacionalinės federacijos* ir *komandinės sporto šakos* komandos atitinkami darbuotojai), iki to momento, kai už rezultatų valdymą atsakinga *antidopingo organizacija* ją *viešai paskelbia* arba to nepadaro, kaip reikalaujama 14.3 punkte.

[14.1.5 punkto komentaras. Kiekviena antidopingo organizacija savo antidopingo taisyklėse nustato konfidencialios informacijos apsaugos ir atveju, kai bet kuris antidopingo organizacijos darbuotojas ar atstovas netinkamai atskleidžia konfidencialią informaciją, tyrimo bei bausmių už tai skyrimo procedūras.

14.2 Pranešimas apie sprendimą dėl antidopingo taisyklių pažeidimo ir prašymas pateikti bylos medžiagą

14.2.1 Sprendimuose dėl antidopingo taisyklių pažeidimo, priimtuose pagal 7.10, 8.4, 10.4, 10.5, 10.6, 10.12.3 ar 13.5 punktą, nurodomos visos sprendimo priežastys, taip pat, jei tinkama, didžiausios galimos sankcijos neskyrimo pagrindimas. Kai sprendimo kalba kita nei anglų ar prancūzų, *antidopingo organizacija* pateikia trumpą sprendimo santrauką anglų ar prancūzų kalba ir tai pagrindžiančias priežastis.

14.2.2 *Antidopingo organizacija*, kuri turi teisę apskųsti pagal 14.2.1 punktą gautą sprendimą, per 15 dienų juo jo gavimo gali paprašyti visos su sprendimu susijusios bylos medžiagos kopijos.

14.3 Viešas paskelbimas

14.3.1 Už rezultatų valdymą atsakinga *antidopingo organizacija* gali viešai paskelbti bet kurio *sportininko* ar kito *asmens*, kurį *antidopingo organizacija* įtaria padarius antidopingo taisyklių pažeidimą, tapatybę tik pranešusi apie tai *sportininkui* ar kitam

asmeniui pagal 7.3, 7.4, 7.5, 7.6 ar 7.7 punktus ir atitinkamoms *antidopingo organizacijoms* pagal 14.1.2 punktą.

14.3.2 Ne vėliau kaip dvidešimt dienų po to, kai galutiniame sprendime dėl apeliacijos pagal 13.2.1 ar 13.2.2 punktą buvo konstatuotas antidopingo taisyklių pažeidimas, arba tokią apeliaciją pateikti atsisakyta, arba teisės į bylos nagrinėjimą pagal 8 straipsnį atsisakyta, arba įtarimas dėl antidopingo taisyklių pažeidimo nebuvo kitaip laiku užginčytas, už rezultatų valdymą atsakinga *antidopingo organizacija* privalo *viešai pranešti* apie priimtą sprendimą, nurodydama sporto šaką, pažeistą antidopingo taisyklę, pažeidimą padariusio *sportininko* ar kito *asmens* vardą ir pavardę, su pažeidimu susijusią *draudžiamąją medžiagą* ar *draudžiamąjį metodą* ir skirtas *nuobaudas*. Ta pati *antidopingo organizacija* per dvidešimt dienų taip pat privalo *viešai pranešti* galutinių apeliacinių sprendimų dėl antidopingo taisyklių pažeidimų rezultatus, įskaitant pirmiau nurodytą informaciją.

14.3.3 Bet koku atveju, jeigu išnagrinėjus bylą ar apeliaciją konstatuojama, kad *sportininkas* ar kitas *asmuo* antidopingo taisyklių nepažeidė, sprendimą galima *viešai skelbti* tik gavus *sportininko* ar kito *asmens*, kuriam skirtas sprendimas, sutikimą. Už rezultatų valdymą atsakinga *antidopingo organizacija* deda pakankamai pastangų, kad tokį sutikimą gautų, o jį gavusi, sprendimą *viešai paskelbia* visą arba tokią jo redakciją, kokiai pritaria *sportininkas* ar kitas *asmuo*.

14.3.4 Paskelbimas atliekamas bent jau patalpinant reikalingą informaciją *antidopingo organizacijos* interneto svetainėje ir paliekant ją matomą vieną mėnesį arba per visą bet kokią *diskvalifikacijos* laikotarpį, atsižvelgiant į tai, kuris laikotarpis ilgesnis.

14.3.5 Nei *antidopingo organizacija*, nei *WADA* akredituota laboratorija ar bet kurios iš jų pareigūnas *viešai* nekommentuoja jokios dar neišnagrinėtos bylos konkrečių aplinkybių (išskyrus bendrą proceso ar mokslo apibūdinimą), o tik atsako į *sportininko*, kito *asmens* ar jų atstovų *viešus* komentarus.

14.3.6 Pagal 14.3.2 punktą privalomas *viešas pranešimas* gali būti neteikiamas, kai nustatyta antidopingo taisyklių pažeidimą padaręs *sportininkas* ar kitas *asmuo* yra *nepilnametis*. Bet koks neprivalomas *viešas pranešimas* apie bylą, susijusią su *nepilnamečiu*, turi būti adekvatus bylos faktams ir aplinkybėms.

14.4 Statistinės ataskaitos

Antidopingo organizacijos bent kartą per metus skelbia bendrą statistinę ataskaitą apie jų vykdomą dopingo kontrolės veiklą, o jos kopiją pateikia

WADA. *Antidopingo organizacijos* taip pat gali skelbti ataskaitas, kuriose būtų nurodytas kiekvieno testuoto *sportininko* vardas ir pavardė bei kiekvieno *testavimo* data. Bent kartą metuose WADA skelbia statistines ataskaitas, kuriose pateikiama jos iš *antidopingo organizacijų* ir laboratorijų gautos informacijos santrauka.

14.5 Pagrindinis *dopingo kontrolės* informacijos centras

WADA veikia kaip pagrindinis *dopingo kontrolės testavimo* duomenų ir rezultatų, ypač *tarptautinio lygmens sportininkų* bei *nacionalinio lygmens sportininkų sportininko biologinio paso* duomenų ir *sportininkų*, įskaitant esančius *Registruotajame testuotinių sportininkų sąrašuose*, buvimo vietos informacijos, informacijos centras. Siekiant palengvinti koordinuotą testų paskirstymo planavimą ir išvengti nereikalingo skirtingų *antidopingo organizacijų* vykdomo *testavimo* dubliavimosi, kiekviena *antidopingo organizacija* informaciją apie visus tokių *sportininkų* testus, atliktus *per varžybas* ir *ne varžybų metu*, kuo greičiau po jų atlikimo per ADAMS ar kitą WADA patvirtintą sistemą pateikia pagrindiniam WADA informacijos centrui. *Sportininkui, sportininko nacionalinei antidopingo organizacijai* ir tarptautinei federacijai bei bet kokioms kitoms *antidopingo organizacijoms*, kurios turi įgaliojimus *sportininką testuoti*, sudaroma galimybė šią informaciją gauti, kai tinkama ir pagal galiojančias taisykles.

Siekiant, kad šis centras būtų pagrindinis *dopingo kontrolės testavimo* duomenų ir rezultatų valdymo sprendimų centras, WADA sukūrė duomenų bazės valdymo įrankį ADAMS, kuriame įdiegti duomenų privatumo principai. WADA sukurta ADAMS ypač atitinka WADA ir kitoms ADAMS besinaudojančioms organizacijoms taikomus duomenų privatumo įstatymus ir normas. Privačią informaciją apie *sportininką, sportininkų pagalbinį personalą* ar kitus antidopingo veikloje dalyvaujančius asmenis tvarko Kanados privatumo apsaugos institucijų prižiūrima WADA, griežtai laikydamasi Tarptautinio privatumo ir asmeninės informacijos apsaugos standarto.

14.6 Duomenų privatumas

Antidopingo organizacijos gali rinkti, laikyti, tvarkyti ar skelbti asmeninę informaciją, susijusią su *sportininkais* ar kitais *asmenimis*, kai to reikia ir yra tinkama joms vykdančioms antidopingo veiklą pagal *Kodeksą* ir *tarptautinius standartus* (įskaitant konkrečiai Tarptautinį privatumo ir asmeninės informacijos apsaugos standartą) ir laikantis galiojančių įstatymų.

[14.6 punkto komentaras. Pažymėtina, kad 22.2 punkte numatyta, kad „Kiekviena vyriausybė patvirtins teisės aktus, reglamentavimo taisykles, politiką ar administracinę praktiką, kuriais reglamentuojamas bendradarbiavimas ir keitimasis informacija su antidopingo organizacijomis bei antidopingo organizacijų keitimasis duomenimis, kaip numatyta Kodekse.“]

15 STRAIPSNIS. SPRENDIMŲ TAIKYMAS IR PRIPAŽINIMAS

15.1 Atsižvelgiant į 13 straipsnyje numatytą apeliacijos teisę, bet kurios *pasirašiusiosios šalies testavimo*, bylų nagrinėjimo rezultatai ir kiti galutiniai sprendimai, kurie atitinka *Kodeksą* ir priklauso tos *pasirašiusiosios šalies* kompetencijai, galioja visame pasaulyje ir *visos pasirašiusios šalys* juos pripažįsta ir gerbia.

[15.1 punkto komentaras. Kitų antidopingo organizacijų priimtų LVG sprendimų pripažinimo apimtis nustatyta Tarptautinio leidimų vartoti gydymui išdavimo standarto 4.4 punkte.]

15.2 *Pasirašiusiosios šalys* pripažįsta kitų institucijų, kurios nėra priėmusios *Kodekso*, taikomas priemones, jeigu tų institucijų taisyklės atitinka *Kodeksą*.

[15.2 punkto komentaras. Kai Kodekso nepriėmusios šalies sprendimas vienais atžvilgiais Kodeksą atitinka, o kitais atžvilgiais jo neatitinka, pasirašiusiosios šalys turėtų bandyti taikyti sprendimą vadovaujantis Kodekso principais. Pavyzdžiui, jeigu taikydama Kodeksą atitinkantį procesą pasirašiusioji šalis nustato, kad sportininkas padarė antidopingo taisyklių pažeidimą dėl to, kad jo organizme buvo draudžiamosios medžiagos, tačiau taikomas diskvalifikacijos laikotarpis yra trumpesnis, nei Kodekse numatytas laikotarpis, tuomet visos pasirašiusiosios šalys turėtų pripažinti, kad buvo padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas ir sportininko nacionalinė antidopingo organizacija turėtų nagrinėti bylą pagal 8 straipsnį siekiant nustatyti, ar turėtų būti skiriamas ilgesnis diskvalifikacijos laikotarpis, kuris numatytas Kodekse.]

16 STRAIPSNIS. SPORTO VARŽYBOSE DALYVAUJANČIŲ GYVŪNŲ DOPINGO KONTROLĖ

16.1 Bet kurioje sporto šakoje, kuriose per *varžybas* dalyvauja gyvūnai, tos sporto šakos tarptautinė federacija nustato ir įgyvendina toje sporto šakoje dalyvaujančių gyvūnų antidopingo taisykles. Į antidopingo taisykles įtraukiamas *draudžiamųjų medžiagų sąrašas*, tinkamos *testavimo* procedūros ir patvirtintų *mėginių* tyrimo laboratorijų sąrašas.

16.2 Dėl antidopingo taisyklių pažeidimų nustatymo, rezultatų valdymo, teisingo bylų nagrinėjimo, *nuobaudų* ir apeliacinių skundų, susijusių su *sporto šakos* gyvūnais, tos *sporto šakos* tarptautinė federacija parengia ir įgyvendina taisykles, kurios iš esmės atitinka *Kodekso* 1, 2, 3, 9, 10, 11, 13 ir 17 straipsnius.

17 straipsnis. SENATIES TERMINAS

Sportininkui ar kitam asmeniui negali būti iškelta jokia byla dėl antidopingo taisyklių pažeidimo, jeigu jam nebuvo pranešta apie antidopingo taisyklių pažeidimą, kaip numatyta 7 straipsnyje, arba nebuvo realiai bandoma pranešti per 10 metų nuo tos dienos, kurią tariamas pažeidimas buvo įvykdytas.

ANTRA DALIS

ŠVIETIMAS IR MOKSLINIAI TYRIMAI

18 STRAIPSNIS. ŠVIETIMAS

18.1 Pagrindinis principas ir svarbiausias tikslas

Pagrindinis informavimo ir švietimo programų, skirtų kovai su dopingo vartojimu sporte, principas yra saugoti sportinę dvasią nuo dopingo daromos žalos, kaip aprašyta *Kodekso* įvade. Svarbiausias tokių programų tikslas yra prevencija, o uždavinys – užkirsti kelią *sportininkams* tyčia ar netyčia *vartoti draudžiamąsias medžiagas* ir *naudoti draudžiamuosius metodus*.

Informacinėse programose dėmesys turėtų būti sutelktas į pagrindinės informacijos *sportininkams* teikimą, kaip aprašyta 18.2 punkte. Švietimo programos turėtų būti orientuotos į prevenciją. Prevencijos programos turėtų būti pagrįstos vertybėmis ir orientuotos į *sportininkus* ir *sportininkų pagalbinį personalą*, ypač į jaunimą, jas įtraukiant į mokyklų programas.

Visos *pasirašiusiosios šalys* kiek galėdamos savo atsakomybės ribose ir bendradarbiaudamos tarpusavyje planuoja, įgyvendina, vertina ir kontroliuoja informavimo, švietimo ir prevencijos programas sporto bei dopingo srityje.

18.2 Programos ir veikla

Šiose programose *sportininkams* ir kitiems *asmenims* pateikiama aktuali ir tiksli informacija bent jau šiais klausimais:

- *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašė* esančios medžiagos ir metodai;
- antidopingo taisyklių pažeidimai;
- už dopingo vartojimą taikomos *nuobaudos*, taip pat ir sankcijos, dopingo vartojimo socialiniai padariniai ir padariniai sveikatai;
- *dopingo kontrolės procedūros*;
- *sportininkų* ir *sportininkų pagalbinio personalo* funkcijos ir pareigos;
- *LVG*;
- maisto papildų rizikos valdymas;
- dopingo vartojimo žala sportinei dvasiai;
- galiojantys informavimo apie buvimo vietą reikalavimai.

Programomis skleidžiama sportinė dvasia siekiant sukurti sportui be dopingo labai palankią aplinką ir turės ilgalaikį teigiamą poveikį *sportininkų* ir kitų *asmenų* daromam pasirinkimui.

Prevencijos programos visų pirma skirtos jauniems žmonėms pagal jų raidos etapus, mokyklose ir sporto klubuose, taip pat tėvams, suaugusiems *sportininkams*, sporto pareigūnams, treneriams, medicinos personalui ir žiniasklaidai.

Sportininkų pagalbinis personalas šviečia ir konsultuoja *sportininkus* pagal *Kodeksą* patvirtintos politikos ir taisyklių klausimais.

Visos *pasirašiusiosios šalys* skatina ir remia aktyvų *sportininkų* ir *sportininkų pagalbinio personalo* dalyvavimą švietimo programose, skirtose kovai su dopingo vartojimu sporte.

[18.2 punkto komentaras. Informavimo ir švietimo antidopingo srityje programos neturėtų būti skirtos vien nacionalinio ar tarptautinio lygmens sportininkams, bet į jas turėtų būti įtraukti ir visi asmenys, taip pat jaunimas, kurie dalyvauja bet kurios pasirašiusiosios šalies, vyriausybės ar kitos Kodeksą priėmusios sporto organizacijos prižiūrime sporto veikloje. (žr. sportininko apibrėžtį.) Į šias programas turėtų būti įtrauktas ir sportininkų pagalbinis personalas.

Šie principai atitinka UNESCO konvenciją švietimo ir mokymo atžvilgiu.]

18.3 Profesinio elgesio kodeksai

Visos *pasirašiusiosios šalys* bendradarbiauja tarpusavyje ir su vyriausybėmis skatinant susijusias kompetingas profesines asociacijas ir institucijas nustatyti ir įgyvendinti tinkamus elgesio, geros praktikos ir etikos kodeksus, susijusius su antidopingu sporto praktikoje, bei sankcijas, atitinkančius *Kodeksą*.

18.4 Koordinavimas ir bendradarbiavimas

WADA veikia kaip pagrindinis WADA ar *antidopingo organizacijų* informavimo ir švietimo išteklių ir (arba) rengiamų programų informacijos centras.

Visos *pasirašiusiosios šalys* ir *sportininkai* bei kiti *asmenys* bendradarbiauja tarpusavyje ir su vyriausybėmis koordinuojant jų antidopingo informavimo ir švietimo veiksmus siekiant keistis patirtimi ir užtikrinti šių programų veiksmingumą kovoje su dopingo vartojimu sporte.

19 STRAIPSNIS. MOKSLINIAI TYRIMAI

19.1 Mokslinių tyrimų antidopingo srityje paskirtis ir tikslai

Antidopingo moksliniais tyrimais prisidedama prie veiksmingų programų *dopingo kontrolės* srityje rengimo ir įgyvendinimo bei informavimo ir švietimo sporto bei dopingo klausimais.

Visos *pasirašiusiosios šalys*, bendradarbiaudamos tarpusavyje ir su vyriausybėmis, remia ir plėtoja tokius mokslinius tyrimus ir taiko visas pagrįstas priemones siekiant užtikrinti, kad tokių mokslinių tyrimų rezultatai būtų naudojami *Kodekso* principus atitinkantiems tikslams pasiekti.

19.2 Mokslinių tyrimų rūšys

Be medicininių, analitinių ir psichologinių tyrimų, prie tinkamų antidopingo moksliniai tyrimų galima priskirti, pavyzdžiui, sociologinius, elgsenos, teisinius ar etikos tyrimus. Turėtų būti atliekami tyrimai siekiant sukurti moksliskai pagrįstas fiziologinio ir psichologinio mokymo programas, atitinkančias *Kodekso* nuostatas ir gerbiančias žmogaus neliečiamybę, bei jas įvertinti, taip pat naujų mokslinių tyrimų pagrindų atrastų medžiagų *vartojimo* ir metodų *naudojimo* tyrimai.

19.3 Mokslinių tyrimų koordinavimas ir keitimasis rezultatais

Labai svarbu mokslinius tyrimus koordinuoti per *WADA*. Atsižvelgiant į intelektinės nuosavybės teises, mokslinių tyrimų antidopingo srityje rezultatai pateikiami *WADA*, kuri, kai tinkama, jais dalijasi su atitinkamomis *pasirašiusiosiomis šalimis* ir *sportininkais* bei kitais suinteresuotais asmenimis.

19.4 Mokslinių tyrimų praktika

Atliekant mokslinius tyrimus antidopingo srityje, laikomasi tarptautiniu mastu pripažintos etikos praktikos.

19.5 Moksliniai tyrimai naudojant *draudžiamąsias medžiagas* ir *draudžiamuosius metodus*

Atliekant mokslinius tyrimus turėtų būti vengiama *sportininkams skirti draudžiamųjų medžiagų ar draudžiamųjų metodų*.

19.6 Piktnaudžiavimas rezultatais

Reikėtų imtis tinkamų atsargumo priemonių, kad antidopingo srities mokslinių tyrimų rezultatais nebūtų piktnaudžiaujama ir jie būtų naudojami dopingo srityje.

TREČIA DALIS

FUNKCIJOS IR PAREIGOS

[Komentaras. Pasirašiusiųjų šalių, sportininkų ir kitų asmenų pareigos yra aptartos daugelyje Kodekso straipsnių, o šiame straipsnyje išvardytos pareigos yra papildomos.]

Visos *pasirašiusiosios šalys* vadovaujasi partnerystės ir bendradarbiavimo principu siekdamas, kad kova su dopingo vartojimu sporte būtų sėkminga ir būtų laikomasi *Kodekso* nuostatų.

20 STRAIPSNIS. PAPILDOMOS PASIRAŠIUSIŲJŲ ŠALIŲ FUNKCIJOS IR PAREIGOS

20.1 Tarptautinio olimpinio komiteto funkcijos ir pareigos

20.1.1 Nustatyti ir įgyvendinti olimpinių žaidynių politiką ir taisykles, atitinkančias *Kodeksą*.

20.1.2 Nustatyti reikalavimą, kaip Tarptautinio olimpinio komiteto teikiamo pripažinimo sąlygą, kad olimpiniam judėjime dalyvaujančios tarptautinės federacijos laikytųsi *Kodekso*.

20.1.3 Sustabdyti visą olimpinį finansavimą arba jo dalį *Kodekso* nesilaikančioms sporto organizacijoms.

20.1.4 Imtis reikiamų veiksmų siekiant atgrasyti nuo *Kodekso* pažeidimo, kaip numatyta 23.5 punkte.

20.1.5 Įgalinti parengti *nepriklausomų stebėtojų programą* ir padėti ją įgyvendinti.

20.1.6 Reikalauti, kad visi *sportininkai* ir kiekvienas *sportininkų pagalbinio personalo narys*, dalyvaujantis olimpinėse žaidynėse kaip treneris, instruktorius, vadovas, komandos personalo narys, pareigūnas, medicinos ar pagalbinio medicinos personalo narys įsipareigotų laikytis *Kodeksą* atitinkančių antidopingo taisyklių, kaip būtinos tokio dalyvavimo sąlygos.

20.1.7 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus savo jurisdikcijos ribose, taip pat kiekvienu atveju atlikti tyrimą, ar *sportininkų pagalbiniis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję dopingo vartojimu.

20.1.8 Priimti paraiškas dalyvauti olimpinėse žaidynėse tik iš tų šalių, kurių vyriausybės ratifikavo, priėmė, patvirtinto *UNESCO konvenciją* ar prie jos prisijungė ir kurių *nacionaliniai olimpiniai komitetai*, nacionaliniai parolimpiniai komitetai ir *nacionalinės antidopingo organizacijos* laikosi *Kodekso*.

20.1.9 Skatinti švietimą antidopingo klausimais.

20.1.10 Bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis organizacijomis ir įstaigomis bei kitomis *antidopingo organizacijomis*.

20.2 Tarptautinio parolimpinio komiteto funkcijos ir pareigos

20.2.1 Nustatyti ir įgyvendinti parolimpinių žaidynių politiką ir taisykles, atitinkančias *Kodeksą*.

20.2.2 Nustatyti reikalavimą, kaip Tarptautinio parolimpinio komiteto teikiamo pripažinimo sąlygą, kad parolimpiniame judėjime dalyvaujantys nacionaliniai parolimpiniai komitetai laikytųsi *Kodekso*.

20.2.3 Sustabdyti visą parolimpinį finansavimą arba jo dalį *Kodekso* nesilaikančioms sporto organizacijoms.

20.2.4 Imtis reikiamų veiksmų siekiant atgrasyti nuo *Kodekso* pažeidimo, kaip numatyta 23.5 punkte.

20.2.5 Įgalioti parengti *nepriklausomų stebėtojų programą* ir padėti ją įgyvendinti.

20.2.6 Reikalauti, kad visi *sportininkai* ir kiekvienas *sportininkų pagalbinių personalo narys*, dalyvaujantis parolimpinėse žaidynėse kaip treneris, instruktorius, vadovas, komandos personalo narys, pareigūnas, medicinos ar pagalbinių medicinos personalo narys įsipareigotų laikytis *Kodeksą* atitinkančių antidopingo taisyklių, kaip būtinos tokio dalyvavimo sąlygos.

20.2.7 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus savo jurisdikcijos ribose, taip pat kiekvienu atveju atlikti tyrimą, ar *sportininkų pagalbiniis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję dopingo vartojimu.

20.2.8 Skatinti švietimą antidopingo klausimais.

20.2.9 Bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis organizacijomis ir įstaigomis bei kitomis *antidopingo organizacijomis*.

20.3 Tarptautinių federacijų funkcijos ir pareigos

20.3.1 Nustatyti ir įgyvendinti antidopingo politiką ir taisykles, atitinkančias *Kodeksą*.

20.3.2 Nustatyti reikalavimą, kaip narystės sąlygą, kad jų nacionalinių federacijų ir kitų narių politika, taisyklės ir programos atitiktų *Kodeksą*.

20.3.3 Kaip būtiną dalyvavimo sąlygą nustatyti, kad visi *sportininkai* ir kiekvienas *sportininkų pagalbinio personalo narys*, kuris *varžybose* ar veikloje, kurią vykdyti leidžia arba prižiūri tarptautinė federacija ar viena iš jos organizacijų narių, dalyvauja kaip treneris, instruktorius, vadovas, komandos personalo narys, pareigūnas, medicinos ar pagalbinio medicinos personalo narys, įsipareigotų laikytis *Kodeksą* atitinkančių antidopingo taisyklių.

20.3.4 Reikalauti, kad *sportininkai*, kurie nėra nuolatiniai tarptautinės federacijos ar vienos iš jos narių nacionalinių federacijų nariai, sudarytų galimybes *paimti jų mėginius* ir pateiktų tikslią ir naujausią informaciją apie savo buvimo vietą, kuri reikalinga pagal tarptautinės federacijos *Registruotąjį testuotųjų sportininkų sąrašą*, laikantis tarptautinės federacijos arba, atsižvelgiant į konkretų atvejį, *didžiųjų renginių organizacijos* tinkamumo dalyvauti sąlygų.

[20.3.4 punkto komentaras. Tokie sportininkai būtų, pavyzdžiui, profesionalų lygų sportininkai.]

20.3.5 Reikalauti, kad kiekviena jos nacionalinė federacija nustatytų taisykles, kuriose būtų reikalavimas, kad visi *sportininkai* ir kiekvienas *sportininkų pagalbinio personalo narys*, *varžybose* ar veikloje, kurią leidžia arba prižiūri tarptautinė federacija ar viena iš jos organizacijų narių, dalyvaujantis kaip treneris, instruktorius, vadovas, komandos personalo narys, pareigūnas, medicinos ar pagalbinio medicinos personalo narys, įsipareigotų laikytis antidopingo taisyklių ir pripažintų *antidopingo organizacijos* rezultatų valdymo įgaliojimus pagal *Kodeksą*, kaip tokio dalyvavimo sąlygą.

20.3.6 Reikalauti, kad nacionalinės federacijos savo *nacionalinei antidopingo organizacijai* ir tarptautinei federacijai pateiktų bet kokią informaciją, rodančią, kad galėjo būti padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas ar susijusią su pažeidimu ir bet kokie tyrimus atlikti įgaliojimai *antidopingo organizacijai* padėtų tyrimą atlikti.

Imtis reikiamų veiksmų, siekiant atgrasyti nuo *Kodekso* pažeidimo, kaip numatyta 23.5 punkte.

20.3.8 Įgalioti parengti *nepriklausomų stebėtojų programą tarptautiniams renginiams* ir padėti ją įgyvendinti.

20.3.9 Sustabdyti visą finansavimą ar jo dalį jos nacionalinėms federacijoms narėms, kurios nesilaiko *Kodekso*.

20.3.10 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus pagal savo jurisdikciją, taip pat atlikti tyrimą siekiant nustatyti ar *sportininkų pagalbinis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję su kiekvienu dopingo vartojimo atveju, užtikrinti tinkamą *nuobaudų* skyrimą ir automatiškai atlikti tyrimą *sportininkų pagalbinio personalo* nario atžvilgiu, kai su antidopingo taisyklių pažeidimu yra susijęs *nepilnametis* arba *sportininkų pagalbinio personalo narys*, teikęs pagalbą daugiau nei vienam *sportininkui*, kuris buvo pripažintas padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą.

20.3.11 Daryti viską, kas įmanoma, kad teisė rengti pasaulio čempionatus būtų suteikiama tik toms šalims, kurių vyriausybės ratifikavo, priėmė, patvirtino *UNESCO konvenciją* ar prie jos prisijungė ir kurių *nacionaliniai olimpiniai komitetai*, nacionaliniai parolimpiniai komitetai ir *nacionalinės antidopingo organizacijos* laikosi *Kodekso*.

20.3.12 Skatinti švietimą antidopingo klausimais, taip pat reikalauti, kad nacionalinės federacijos švietimą antidopingo klausimais vykdytų koordinuojant su atitinkama *nacionaline antidopingo organizacija*.

20.3.13 Bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis organizacijomis ir įtaigomis bei kitomis *antidopingo organizacijomis*.

20.3.14 Visapusiškai bendradarbiauti su *WADA* jos atliekamų tyrimų srityje pagal 20.7.10 punktą.

20.3.15 Nustatyti drausmės taisykles ir reikalauti, kad nacionalinės federacijos nustatytų drausmės taisykles siekdamos užtikrinti, kad *sportininkų pagalbinio personalo* nariai, *vartojantys draudžiamąsias medžiagas* ar *naudojantys draudžiamuosius metodus* be pateisinamos priežasties, negalėtų teikti pagalbos tarptautinei federacijai ar nacionalinei federacijai pavaldiems *sportininkams*.

20.4 *Nacionalinių olimpinių komitetų* ir nacionalinių parolimpinių komitetų funkcijos ir pareigos

20.4.1 Užtikrinti, kad jų antidopingo politika ir taisyklės atitiktų *Kodekso reikalavimus*.

20.4.2 Reikalauti, remiantis narystės ar pripažinimo sąlyga, kad nacionalinių federacijų antidopingo politika ir taisyklės atitiktų taikytinas *Kodekso* nuostatas.

20.4.3 Gerbti *nacionalinės antidopingo organizacijos* savarankiškumą jos šalyje ir netrukdyti jai priimti veiklos sprendimus ir nesikišti į jos veiklą.

20.4.4 Reikalauti, kad nacionalinės federacijos savo *nacionalinei antidopingo organizacijai* ir tarptautinei federacijai pateiktų bet kokią informaciją, rodančią, kad galėjo būti padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas ar susijusią su tokiu pažeidimu ir bet kokiai tyrimus atlikti įgaliojai *antidopingo organizacijai* padėtų tyrimą atlikti.

20.4.5 Reikalauti, remiantis dalyvavimo olimpinėse ir parolimpinėse žaidynėse sąlyga, kad *sportininkai*, kurie nėra nuolatiniai nacionalinės federacijos nariai, bent jau sudarytų galimybes paimti jų *mėginius* ir pateiktų informaciją apie savo buvimo vietą, kaip reikalaujama pagal Tarptautinį testavimo ir tyrimų standartą, iš karto, kai tik *sportininkas* įtraukiamas į olimpinių žaidynių ar parolimpinių žaidynių kandidatų sąrašą ar kitą paskesnę registracijos dokumentą.

20.4.6 Bendradarbiauti su savo *nacionaline antidopingo organizacija* ir dirbti su savo vyriausybe įsteigiant *nacionalinę antidopingo organizaciją*, kai tokios dar nėra, su sąlyga, kad kol kas *nacionalinis olimpinis komitetas* ar jo paskirtas subjektas atlieka *nacionalinės antidopingo organizacijos* pareigas.

20.4.6.1 Tose šalyse, kurios yra *regioninės antidopingo organizacijos* narės, *nacionalinis olimpinis komitetas*, bendradarbiaudamas su vyriausybe, atlieka aktyvų ir palaikantį vaidmenį atitinkamose savo *regioninėse antidopingo organizacijose*.

20.4.7 Reikalauti, kad kiekviena jos nacionalinė federacija nustatytų taisykles, kuriose būtų reikalavimas, kad visi *sportininkai* ir kiekvienas *sportininkų pagalbinio personalo narys*, varžybose ar veikloje, kurią leidžia arba prižiūri nacionalinė federacija ar viena iš jos organizacijų narių, dalyvaujantis kaip treneris, instruktorius, vadovas, komandos personalo narys, pareigūnas, medicinos ar pagalbinio medicinos personalo narys, remiantis tokio dalyvavimo sąlyga, įsipareigotų laikytis antidopingo taisyklių ir pripažintų *antidopingo organizacijos* rezultatų valdymo įgaliojimus pagal *Kodeksą*.

20.4.8 Sustabdyti visą bet kurio antidopingo taisyklės pažeidusio *sportininko* ar *sportininkų pagalbinio personalo nario* finansavimą arba jo dalį per visą jo *diskvalifikacijos* laikotarpį.

20.4.9 Sustabdyti visą *Kodekso* nesilaikančių jos narių ar pripažintų nacionalinių federacijų finansavimą ar jo dalį.

20.4.10 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus savo jurisdikcijos ribose, taip pat atlikti tyrimą, ar *sportininkų pagalbiniis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję su kiekvienu dopingo vartojimo atveju.

20.4.11 Skatinti švietimą antidopingo srityje, taip pat reikalauti, kad nacionalinės federacijos švietimą antidopingo srityje vykdytų koordinuojant su atitinkama *nacionaline antidopingo organizacija*.

20.4.12 Bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis organizacijomis ir įstaigomis bei kitomis *antidopingo organizacijomis*.

20.4.13 Nustatyti drausmės taisykles siekiant užtikrinti, kad *sportininkų pagalbiniis personalas*, kuris *vartoja draudžiamąsias medžiagas* ar *naudoja draudžiamuosius metodus* be pateisinamos priežasties, negalėtų teikti pagalbos *nacionaliniam olimpiniam komitetui* ar nacionaliniam parolimpiniam komitetui pavaldiems *sportininkams*.

20.5 *Nacionalinių antidopingo organizacijų funkcijos ir pareigos*

20.5.1 Savarankiškai priimti veiklos sprendimus ir vykdyti veiklą.

20.5.2 Nustatyti ir įgyvendinti antidopingo politiką ir taisykles, atitinkančias *Kodeksą*.

20.5.3 Bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis organizacijomis ir įstaigomis bei kitomis *antidopingo organizacijomis*.

20.5.4 *Nacionalines antidopingo organizacijas* skatinti vykdyti abipusį testavimą.

20.5.5 Skatinti mokslinius tyrimus antidopingo srityje.

20.5.6 Finansavimo atveju sustabdyti visą bet kurio antidopingo taisyklės pažeidusio *sportininko* ar *sportininkų pagalbiniis personalo nario* finansavimą arba jo dalį visu jo *diskvalifikacijos* laikotarpiu.

20.5.7 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus savo jurisdikcijos ribose, taip pat kiekvienu atveju atlikti tyrimą, ar *sportininkų pagalbiniis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję su dopingo vartojimu ir užtikrinti tinkamą *nuobaudų* vykdymą.

20.5.8 Skatinti švietimą antidopingo srityje.

20.5.9 Pagal savo jurisdikciją automatiškai atlikti tyrimą *sportininkų pagalbinio personalo atžvilgiu*, kai bet kokį antidopingo taisyklių pažeidimą padaro *nepilnametis* ir automatiškai atlikti tyrimą *sportininkų pagalbinio personalo nario*, teikusio pagalbą daugiau nei vienam *sportininkui*, kuris buvo pripažintas padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą, atžvilgiu.

20.5.10 Visapusiškai bendradarbiauti su WADA jos atliekamų tyrimų srityje pagal 20.7.10 punktą.

[20.5 punkto komentaras. Kai kuriose mažesnėse šalyse tam tikras šiame punkte nustatytas pareigas jų nacionalinės antidopingo organizacijos gali perduoti regioninėms antidopingo organizacijoms.]

20.6 Didžiųjų renginių organizacijų funkcijos ir pareigos

20.6.1 Nustatyti ir įgyvendinti savo *renginių* antidopingo politiką ir taisykles, kurios atitinka *Kodeksą*.

20.6.2 Imtis reikiamų veiksmų, siekiant atgrasyti nuo *Kodekso* pažeidimo, kaip numatyta 23.5 punkte.

20.6.3 Įgalinti parengti *nepriklausomų stebėtojų programą* ir padėti ją įgyvendinti.

20.6.4 Reikalauti, kad visi *sportininkai* ir kiekvienas *sportininkų pagalbinio personalo narys*, renginyje dalyvaujantis kaip treneris, instruktorius, vadovas, komandos personalo narys, pareigūnas, medicinos ar pagalbinio medicinos personalo narys, remiantis tokio dalyvavimo sąlyga, įsipareigotų laikytis *Kodeksą* atitinkančių antidopingo taisyklių.

20.6.5 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus savo jurisdikcijos ribose, taip pat atlikti tyrimą, ar *sportininkų pagalbinis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję su kiekvienu dopingo vartojimo atveju.

20.6.6 Daryti viską, kas įmanoma, kad teisė organizuoti *renginius* būtų suteikiama tik toms šalims, kurių vyriausybės ratifikavo, priėmė, patvirtino *UNESCO konvenciją* ar prie jos prisijungė ir kurių *nacionaliniai olimpiniai komitetai*, nacionaliniai parolimpiniai komitetai ir *nacionalinės antidopingo organizacijos* laikosi *Kodekso*.

20.6.7 Skatinti švietimą antidopingo srityje.

20.6.8 Bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis organizacijomis ir įtaigomis bei kitomis *antidopingo organizacijomis*.

20.7 WADA funkcijos ir pareigos

20.7.1 Nustatyti ir įgyvendinti politiką ir procedūras, kurios atitiktų *Kodeksą*.

20.7.2 Stebėti, ar *pasirašiusiosios šalys* laikosi *Kodekso*.

20.7.3 Patvirtinti *tarptautinius standartus*, kurie būtų taikomi įgyvendinant *Kodeksą*.

20.7.4 Akredituoti laboratorijas *mėginiams* tirti ir atnaujinti jų akreditaciją arba patvirtinti kitus subjektus *mėginiams* tirti.

20.7.5 Parengti ir paskelbti geros praktikos gaires ir modelius.

20.7.6 Skatinti, vykdyti, įgalinti vykdyti, finansuoti ir koordinuoti mokslinius tyrimus antidopingo srityje ir skatinti švietimą antidopingo klausimais.

20.7.7 Parengti ir įgyvendinti veiksmingą *nepriklausomų stebėtojų programą* ir kitokias renginių konsultacines programas.

20.7.8 Ypatingomis aplinkybėmis ir WADA generalinio direktoriaus nurodymu, vykdyti *dopingo kontrolę* savo iniciatyva arba kitų *antidopingo organizacijų* prašymu ir bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis ir tarptautinėmis organizacijomis ir įstaigomis, įskaitant pagalbą atliekant apklausas ir tyrimus, bet tuo neapsiribojant.

[20.7.8 punkto komentaras. Nors WADA nėra testavimo institucija, ji pasilieka teisę ypatingomis aplinkybėmis atlikti savo testus, kai atitinkama antidopingo organizacija tinkamai neišsprendė jai nurodytų problemų.]

20.7.9 Konsultuojantis su tarptautinėmis federacijomis, nacionalinėmis antidopingo organizacijomis ir didžiųjų renginių organizacijomis, patvirtinti nustatyto testavimo ir mėginių tyrimo programas.

20.7.10 Pradėti savo tyrimus dėl antidopingo taisyklių pažeidimų ir kitos veiklos, kuria gali būti sudaromos sąlygos vartoti dopingą.

21 STRAIPSNIS. PAPILDOMOS SPORTININKŲ IR KITŲ ASMENŲ FUNKCIJOS IR PAREIGOS

21.1 *Sportininkų* funkcijos ir pareigos

21.1.1 Būti susipažinus su visa galiojančia antidopingo politika ir taisyklėmis, nustatytomis pagal *Kodeksą*, ir jų laikytis.

21.1.2 Visada sudaryti galimybes *mėginiams* paimti.

[21.1.2 punkto komentaras. Tinkamai atsižvelgus į sportininko žmogaus teises ir privatumą, teisėtu kovos su dopingo vartojimo tikslu kartais gali prireikti mėginius paimti vėlai vakare arba anksti ryte. Pavyzdžiui, yra žinoma, kad kai kurie sportininkai tomis valandomis nedidelėmis dozėmis naudoja EPO, kad ryte jis nebūtų aptiktas.]

21.1.3 Antidopingo srityje prisiimti atsakomybę už tai, ką jie nuryja ir *vartoja* (*naudoja*).

21.1.4 Informuoti medicinos personalą apie savo įsipareigojimą *nevertoti draudžiamųjų medžiagų* ir *nenaudoti draudžiamųjų metodų* ir užtikrinti, kad bet koku gaunamu medicininiu gydymu nebūtų pažeista pagal *Kodeksą* nustatyta antidopingo politika ir taisyklės.

21.1.5 Savo *nacionalinei antidopingo organizacijai* ir tarptautinei federacijai pranešti apie bet koki *nepasirašiusiosios šalies* sprendimą, kad *sportininkas* padarė antidopingo taisyklių pažeidimą per pastaruosius dešimt metų.

21.1.6 Bendradarbiauti su *antidopingo organizacijomis* tiriant antidopingo taisyklių pažeidimus.

[21.1.6 punkto komentaras. Nors pagal Kodeksą nebendradarbiavimas nėra antidopingo taisyklių pažeidimas, jis gali būti suinteresuotos šalies taisyklėse nustatytą drausmės priemonių taikymo pagrindas.]

21.2 *Sportininkų pagalbinio personalo* funkcijos ir pareigos

21.2.1 Būti susipažinus su visa antidopingo politika ir taisyklėmis, kurios priimtos pagal *Kodeksą* ir kurios taikomos jiems ar *sportininkams*, kuriems jie teikia pagalbą, bei jų laikytis.

21.2.2 Bendradarbiauti vykdam *sportininkų testavimo* programą.

21.2.3 Daryti įtaką *sportininko* puoselėjamosioms vertybėms ir elgsenai, skatinti nusistatymą prieš dopingą.

21.2.4 Savo *nacionalinei antidopingo organizacijai* ir tarptautinei federacijai pranešti apie bet koki *nepasirašiusiosios šalies* sprendimą, kuriuo nustatyta, kad jis padarė antidopingo taisyklių pažeidimą per pastaruosius dešimt metų.

21.2.5 Bendradarbiauti su *antidopingo organizacijomis* tiriant antidopingo taisyklių pažeidimus.

[21.2.5 punkto komentaras. Nors pagal Kodeksą nebendradarbiavimas nėra antidopingo taisyklių pažeidimas, jis gali būti suinteresuotos šalies taisyklėse nustatytų drausmės priemonių taikymo pagrindas.]

21.2.6 *Sportininko pagalbinis personalas* nevaratoja (nenaudoja) ir neturi jokių *draudžiamųjų medžiagų* ar *draudžiamųjų metodų* be pateisinamos priežasties.

[21.2.6 punkto komentaras. Tai, kad bet kuris sportininko pagalbinio personalo narys be pateisinamos priežasties varatoja (naudoja) arba asmeniškai turi draudžiamąją medžiagą ar draudžiamąjį metodą pagal Kodeksą nėra antidopingo taisyklių pažeidimas, tačiau tokiu atveju turėtų būti taikomos kitos sporto drausmės taisyklės. Treneriai ir kiti sportininko pagalbinio personalo nariai dažnai yra sektini pavyzdžiai sportininkams. Jų asmeninis elgesys turėtų būti suderinamas su jų pareiga savo sportininkus skatinti nevaruoti dopingo.]

21.3 *Regioninių antidopingo organizacijų* funkcijos ir pareigos

21.3.1 Užtikrinti, kad šalis narė nustatytų ir įgyvendintų Kodeksą atitinkančias taisykles, politiką ir programas.

21.3.2 Reikalauti, remiantis narystės sąlyga, kad šalis narė pasirašytų oficialią *regioninės antidopingo organizacijos* narystės anketą, kurioje būtų aiškiai nurodytas pareigų antidopingo srityje perdavimas *regioninei antidopingo organizacijai*.

21.3.3 Bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis ir regioninėmis organizacijomis bei įstaigomis ir kitomis *antidopingo organizacijomis*.

21.3.4 *Nacionalines antidopingo organizacijas* ir *regionines antidopingo organizacijas* skatinti vykdyti abipusį testavimą.

21.3.5 Skatinti mokslinius tyrimus antidopingo srityje.

21.3.6 Skatinti švietimą antidopingo srityje.

22 STRAIPSNIS. VYRIAUSYBIŲ DALYVAVIMAS

Savo įsipareigojimą laikytis *Kodekso* kiekviena vyriausybė patvirtina pasirašydama 2003 m. kovo 3 d. Kopenhagos deklaraciją dėl antidopingo sporte ir ratifikuodama, priimdama, patvirtindama *UNESCO konvenciją* ar prisijungdama prie jos. Toliau pateiktuose punktuose išvardyti *pasirašiusiųjų šalių* lūkesčiai.

22.1 Kiekviena vyriausybė imsis visų veiksmų ir priemonių, būtinų laikantis *UNESCO konvencijos*.

22.2 Kiekviena vyriausybė patvirtina teisės aktus, reglamentavimo taisykles, politiką ar administracinę praktiką, kuriais reglamentuojamas bendradarbiavimas ir keitimasis informacija su *antidopingo organizacijomis* bei *antidopingo organizacijų* keitimasis duomenimis, kaip numatyta *Kodekse*.

22.3 Kiekviena vyriausybė skatins visų jos viešųjų tarnybų ar įstaigų ir *antidopingo organizacijų* bendradarbiavimą su *antidopingo organizacijomis* laiku keičiantis informacija, kuri būtų naudinga kovojant su dopingu ir kai tai nebūtų teisiškai draudžiama.

22.4 Kiekviena vyriausybė gerbs arbitražą kaip pirmumo priemonę sprendžiant su dopingu susijusius ginčus, atsižvelgdama į žmogaus ir pagrindines teises bei galiojančią nacionalinę teisę.

22.5 Kiekviena vyriausybė, kuri savo šalyje neturi *nacionalinės antidopingo organizacijos*, dirbs su savo *nacionaliniu olimpinio komitetu* ją įkuriant.

22.6 Kiekviena vyriausybė gerbs *nacionalinės antidopingo organizacijos* savarankiškumą jos šalyje ir netrukdydys jai priimti veiklos sprendimus ir nesikiš į jos veiklą.

22.7 Vyriausybė turėtų įgyvendinti 22.2 punkte nurodytus lūkesčius ne vėliau kaip 2016 m. sausio 1 d. Kitos šio straipsnio dalys jau turėtų būti įgyvendinti.

22.8 Jeigu vyriausybė neratifikuoja, nepriima, nepatvirtina *UNESCO konvencijos* ar prie jos neprisijungia arba nesilaiko *UNESCO konvencijos*, jai gali būti neleista teikti paraiškas *renginiams*, kaip numatyta 20.1.8, 20.3.11 ir 20.6.6 punktuose ir gali užtraukti papildomas *nuobaudas*, pvz. *WADA* užimamų postų ar pareigų atėmimą; bet kokios kandidatūros organizuoti *tarptautinį renginį* šalyje tinkamumo nepripažinimą ar atmetimą, *tarptautinio renginio* atšaukimą; sukelti simbolinius padarinius ir kitus padarinius pagal Olimpinių chartiją.

[22 straipsnio komentaras. Dauguma vyriausybių negali būti privačių nevyriausybių dokumentų, kaip antai Kodeksas, šalimi ar jais saistomos. Todėl vyriausybės nėra raginamos pasirašyti Kodeksą, o kviečiamos pasirašyti Kopenhagos deklaraciją ir ratifikuoti, priimti, patvirtinti UNESCO konvenciją ar prie jos prisijungti. Nors priėmimo mechanizmai gali būti skirtingi, kovos su dopingu

pastangos įgyvendinant Kodekse aprašytą koordinuotą ir suderintą programą yra labai svarbios bendros sporto judėjimo ir vyriausybių pastangos.

Šiame straipsnyje išdėstyta tai, ko pasirašiusiosios šalys aiškiai tikisi iš vyriausybių. Tačiau tai yra tik paprasčiausi „lūkesčiai“, nes vyriausybės tik yra „įpareigos“ laikytis UNESCO konvencijos reikalavimų.]

KETVIRTA DALIS

PRIĖMIMAS, LAIKYMASIS, KEITIMAS IR AIŠKINIMAS

23 STRAIPSNIS. PRIĖMIMAS, LAIKYMASIS IR KEITIMAS

23.1 Kodekso priėmimas

23.1.1 Šie subjektai yra *Kodeksą* priimančios *pasirašiusiosios šalys*: WADA, Tarptautinis olimpinis komitetas, tarptautinės federacijos, Tarptautinis parolimpinis komitetas, *nacionaliniai olimpiniai komitetai*, nacionaliniai parolimpiniai komitetai, *didžiųjų renginių organizacijos* ir *nacionalinės antidopingo organizacijos*. Šie subjektai, gavę kiekvieno jų atitinkamo valdymo organo pritarimą, priima *Kodeksą* pasirašydami priėmimą deklaraciją.

[23.1.1 punkto komentaras. Kiekviena Kodeksą priimanti pasirašiusioji šalis pasirašo vienodą standartinės formos priėmimo deklaracijos kopiją ir pateikia ją WADA. Priėmimo aktas patvirtinamas kaip reglamentuota kiekvienos organizacijos pagrindiniuose dokumentuose. Pavyzdžiui, tarptautinės federacijos atveju patvirtina jos kongresas, WADA – jos Steigiamoji taryba.]

23.1.2 Kitos sporto organizacijos, kurios gali būti nepavaldžios *pasirašiusiajai šaliai*, WADA kvietimu taip pat gali tapti *pasirašiusiosiomis šalimis* priimdamos *Kodeksą*.

[23.1.2 punkto komentaras. Tos profesionalų lygos, kurios šiuo metu nepriklauso jokios vyriausybės ar tarptautinės federacijos jurisdikcijai, bus raginamos priimti Kodeksą.]

23.1.3 Visų priimtųjų sąrašą WADA skelbia viešai

23.2 Kodekso įgyvendinimas

23.2.1 *Pasirašiusiosios šalys* galiojančias *Kodekso* nuostatas įgyvendina nustatydamos politiką, norminius teisės aktus, taisykles ar reglamentas pagal savo įgaliojimus ir atitinkamose savo atsakomybės srityse.

23.2.2 Šiuos straipsnius ir punktus kai jie taikomi *antidopingo organizacijos* vykdomos antidopingo veiklos sričiai, *pasirašiusiosios šalys* privalo įgyvendinti be esminių pakeitimų (leidžiami bet kokie

neesminiai kalbos pakeitimai nurodant organizacijos pavadinimą, sporto šaką, dalių numerius ir kt.):

- 1 straipsnis (Dopingo kontrolė);
- 2 straipsnis (Antidopingo taisyklių pažeidimai);
- 3 straipsnis (Dopingo įrodymas);
- 4.2.2 punktas (*Nurodytosios medžiagos*);
- 4.3.3 punktas (*WADA nustatytas Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas*);
- 7.11 punktas (Pasitraukimas iš sporto);
- 9 straipsnis (Automatiškas individualių rezultatų *anuliavimas*);
- 10 straipsnis (Asmenims taikomos sankcijos);
- 11 straipsnis (Komandoms taikomos *nuobaudos*);
- 12 straipsnis (Apeliacijos), išskyrus 13.2.2 punktą, 13.6 ir 13.7 punktas;
- 15. 1 punktas (Sprendimų pripažinimas);
- 17 straipsnis (Senaties terminas);
- 24 straipsnis (Kodekso aiškinimas);
- 1 priedas (Apibrėžtys).

Į *pasirašiusiosios šalies* taisykles negalima įtraukti jokios papildomos nuostatos, kuria būtų pakeista šiame straipsnyje išvardytų straipsnių ir punktų esmė. *Pasirašiusiosios šalies* taisyklėse privalo būti aiškiai pripažinti *Kodekso* komentarai ir komentarams suteikiamas toks pats statusas, kokį jie turi *Kodekse*.

[23.2.2 punkto komentaras. Nė viena Kodekso nuostata antidopingo organizacijai neužkerta kelio priimti ir įgyvendinti savo pačios konkrečias drausmės taisykles dėl sportininkų pagalbinio personalo veiksmų, susijusių su dopingu, kurie patys nesudaro antidopingo taisyklių pažeidimo pagal Kodeksą. Pavyzdžiui, nacionalinė ar tarptautinė federacija galėtų atsisakyti pratęsti trenerio licenciją, kai keli jo treniruojami sportininkai yra pažeidę antidopingo taisykles.]

23.2.3 Įgyvendinant *Kodeksą pasirašiusiosios šalys* yra raginamos naudoti *WADA* rekomenduojamus geriausios praktikos modelius.

23.3 Antidopingo programų įgyvendinimas

Pasirašiusiosios šalys skiria pakankamus išteklius visų sričių antidopingo programoms, atitinkančioms *Kodeksą* ir *tarptautinius standartus*, įgyvendinti.

23.4 *Kodekso* laikymasis

Nėra laikoma, kad *pasirašiusiosios šalys* laikosi *Kodekso* tol, kol jos *Kodekso* nepriima ir neįgyvendina pagal 23.1, 23.2 ir 23.3 punktus. Nebelaikoma, kad jos laikosi *Kodekso*, kai *Kodekso* priėmimas atšaukiamas.

23.5 *Kodekso* ir *UNESCO konvencijos* nuostatų laikymosi stebėseną

23.5.1 *Kodekso* nuostatų laikymosi stebėseną vykdo WADA ar, WADA sutikimu, kitas subjektas. Antidopingo programų atitikties, kaip reikalaujama 23.3 punkte, stebėseną vykdoma remiantis WADA vykdomojo komiteto nustatytais kriterijais. *UNESCO konvencijoje* nustatytų įsipareigojimų laikymosi stebėseną bus vykdoma kaip nustatys *UNESCO konvencijos* šalių konferencija po konsultacijų su Konvencijos šalimis ir WADA. WADA vyriausybėms praneša apie *pasirašiusiųjų šalių* vykdomą *Kodekso* įgyvendinimą, o *pasirašiusiosioms šalims* praneša apie vyriausybių atliktą *UNESCO konvencijos* ratifikavimą, priėmimą, patvirtinimą ar prisijungimą prie jos.

23.5.2 Siekiant palengvinti stebėseną, kiekviena *pasirašiusioji šalis* WADA praneša apie tai, kaip ji laikosi *Kodekso* kaip reikalauja WADA steigiamoji taryba ir paaiškina nesilaikymo priežastis.

23.5.3 Jeigu *pasirašiusioji šalis* nepateikia WADA pagal 23.4.2 punktą reikalaujamos informacijos apie *Kodekso* nuostatų laikymąsi arba *pasirašiusioji šalis* nepateikia WADA pagal kitus *Kodekso* straipsnius reikalaujamos informacijos, tai gali būti laikoma *Kodekso* nuostatų nesilaikymu.

23.5.4 Visus WADA pranešimus dėl *Kodekso* nuostatų laikymosi patvirtina WADA steigiamoji taryba. Prieš pranešdama, kad *pasirašiusioji šalis* nesilaiko *Kodekso* nuostatų, WADA su ja veda dialogą. Bet kokį WADA pranešimą su išvada, kad *pasirašiusioji šalis* nesilaiko *Kodekso* privalo patvirtinti WADA steigiamoji taryba savo posėdyje, kuris šaukiamas po to, kai *pasirašiusiajai šaliai* buvo suteikta galimybė Steigiamai tarybai pateikti savo argumentus. WADA steigiamosios tarybos išvada, kad *pasirašiusioji šalis* nesilaiko *Kodekso* nuostatų galima apskųsti pagal 13.6 punktą.

23.5.5 Apie *Kodekso* nuostatų laikymąsi WADA praneša Tarptautiniam olimpiniam komitetui, Tarptautiniam parolimpiniam

komitetui, tarptautinėms federacijoms ir *didžiųjų renginių organizacijoms*. Šie pranešimai taip pat skelbiami viešai.

23.5.6 WADA svarsto paaiškinimus dėl *Kodekso* nuostatų nesilaikymo ir, esant ypatingoms aplinkybėms, gali Tarptautiniam olimpiniam komitetui, Tarptautiniam parolimpiniam komitetui, tarptautinėms federacijoms ir *didžiųjų renginių organizacijoms* rekomenduoti, kad jos laikinai atleistų nuo atsakomybės už *Kodekso* nuostatų nesilaikymą.

[23.5.6 punkto komentaras. WADA pripažįsta, kad pasirašiusiųjų šalių ir vyriausybių patirtis antidopingo srityje, išteklių ir teisinis antidopingo veiklos pagrindas ryškiai skirsis. Spręsdama, ar organizacija laikosi *Kodekso* nuostatų, WADA atsižvelgs į šiuos skirtumus.]

23.6 Papildomi atvejų, kai *pasirašiusioji šalis* nesilaiko *Kodekso*, padariniai

Jeigu bet kuri *pasirašiusioji šalis* nesilaiko *Kodekso*, tai gali užtraukti papildomus padarinius greta neleidimo teikti paraiškas *renginiams* pagal 20.1.8 punktą (Tarptautiniam olimpiniam komitetui), 20.3.11 punktą (tarptautinėms federacijoms) ir 20.6.6 punktą (*didžiųjų renginių organizacijoms*), pavyzdžiui, WADA užimamų postų ar pareigų atėmimą; bet kokios kandidatūros organizuoti *tarptautinį renginį* šalyje *tinkamumo nepripažinimą* ar atmetimą, *tarptautinių renginių* atšaukimą; simbolines nuobaudas ir kitas nuobaudas pagal Olimpinę chartiją. Tokių nuobaudų paskyrimą atitinkama *pasirašiusioji šalis* gali apskųsti CAS pagal 13.6 punktą.

23.7 *Kodekso* keitimas

23.7.1 WADA yra atsakinga už *Kodekso* plėtojimo ir tobulinimo priežiūrą. Šiame procese kviečiami dalyvauti *sportininkai* ir kiti suinteresuoti asmenys bei vyriausybės.

23.7.2 WADA inicijuoja siūlomus *Kodekso* pakeitimus ir užtikrina konsultacinį procesą, skirtą gauti rekomendacijas ir atsakyti į jas bei palengvinti *sportininkų* ir kitų suinteresuotų asmenų bei vyriausybių siūlomų pakeitimų peržiūrą ir atsiliepimus.

23.7.3 Po tinkamų konsultacijų *Kodekso* pakeitimus patvirtina WADA steigiamoji taryba dviejų trečdalių balsų dauguma, įskaitant ir viešojo sektoriaus, ir Olimpinio judėjimo narių lemiamų balsų daugumą. Pakeitimai įsigalioja po trijų mėnesių nuo tokio patvirtinimo, jeigu nenumatyta kitaip.

23.7.4 *Pasirašiusiosios šalys* pakeičia savo taisykles į jas įtraukdamos 2015 m. *Kodekso* nuostatas 2015 m. sausio 1 d. arba iki šios dienos, o jos įsigalioja 2015 m. sausio 1 d. *Pasirašiusiosios šalys*

įgyvendina visus vėlesnius galiojančius *Kodekso* pakeitimus per vienus metus po to, kai juos patvirtina *WADA* steigiamoji taryba.

23.8 *Kodekso* priėmimo atšaukimas

Pasirašiusiosios šalys gali atšaukti *Kodekso* priėmimą prieš šešis mėnesius raštu apie tai įspėjusios *WADA*.

24 STRAIPSNIS. KODEKSO AIŠKINIMAS

24.1 Oficialų *Kodekso* tekstą rengia *WADA*, jis skelbiamas prancūzų ir anglų kalbomis. Esant angliško ir prancūziško tekstų neatitikimams, vadovaujamosi tekstu anglų kalba.

24.2 Komentarai, pateikti po įvairiomis *Kodekso* nuostatomis, naudojami aiškinant *Kodeksą*.

24.3 *Kodeksas* aiškinamas kaip nepriklausomas ir savarankiškas tekstas, o ne remiantis galiojančiais *pasirašiusiųjų šalių* ar vyriausybių teisės aktais ar įstatymais.

24.4 Įvairių *Kodekso* straipsnių ir punktų antraštės naudojamos tik dėl patogumo, nesudaro *Kodekso* esmės ir neturi jokio poveikio nuostatų, kurias jos nurodo, formuluotėms.

24.5 *Kodeksas* netaikomas atgaline data toms byloms, kurios buvo neišspręstos iki tos dienos, kurią *pasirašiusioji šalis Kodeksą* priėmė ir įgyvendino savo taisyklėse. Vis dėlto iki *Kodekso* priėmimo padaryti antidopingo taisyklių pažeidimai toliau skaičiuojami kaip „pirmi pažeidimai“ arba „antri pažeidimai“ nustatant sankcijas pagal 10 straipsnį už vėlesnius pažeidimus po *Kodekso* priėmimo.

24.6 Skyrius „Pasaulinės antidopingo programos ir *Kodekso* paskirtis, taikymo sritis ir struktūra“, 1 priedas (Apibrėžtys) ir 2 priedas (10 straipsnio nuostatų taikymo pavyzdžiai) laikomi neatskiriamomis *Kodekso* dalimis.

25 STRAIPSNIS. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

25.1 Bendras 2015 m. *Kodekso* taikymas.

Visas 2015 m. *Kodeksas* taikomas nuo 2015 m. sausio 1 d. (įsigaliojimo data).

25.2 *Kodeksas* netaikomas atgaline data, išskyrus 10.7.5 punktą ir 17 straipsnį arba jeigu netaikomas *lex mitior* principas.

Normos dėl laikotarpių, kurių atžvilgiu *Kodeksas* galioja atgaline data, per kuriuos anksčiau įvykdyti pažeidimai gali būti laikomi pažeidimų daugetu pagal 10.7.5 punktą, taip pat normos dėl senaties terminų, nustatytų 17 straipsnyje, yra procesinės normos ir turėtų būti taikomos atgaline data, tačiau su sąlyga, kad 17 straipsnis taikomas atgaline data tik tokiu atveju, jeigu senaties terminas dar nebuvo pasibaigęs iki įsigaliojimo datos. Priešingu atveju, bet kokia antidopingo taisyklių pažeidimo byla, kuri įsigaliojimo dieną dar neišnagrinėta ir bet kokia antidopingo taisyklių pažeidimo byla, kuri iškelta po įsigaliojimo dienos remiantis iki įsigaliojimo dienos įvykdytu antidopingo taisyklių pažeidimu nagrinėjama pagal materialines antidopingo taisykles, kurios galiojo tuo metu, kai buvo padarytas tariamas antidopingo taisyklių pažeidimas, nebent bylą nagrinėjanti teisėjų kolegija nustato, kad pagal bylos aplinkybes tinkama taikyti *lex mitior* principą.

25.3 Taikymas sprendimams, priimtiems iki 2015 m. *Kodekso*

Tais atvejais, kai galutinis sprendimas, konstatuojantis antidopingo taisyklių pažeidimą, priimamas iki įsigaliojimo dienos, tačiau *sportininkui* ar kitam *asmeniui* skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis įsigaliojimo dieną dar tęsiasi, *sportininkas* ar kitas *asmuo* gali kreiptis į *antidopingo organizaciją*, kuri buvo atsakinga už rezultatų valdymą to antidopingo taisyklės pažeidimo atžvilgiu, kad ji sutrumpintų *diskvalifikacijos* laikotarpį atsižvelgdama į 2015 m. *Kodeksą*. Toks prašymas turi būti pateiktas iki *diskvalifikacijos* laikotarpio pabaigos. *Antidopingo organizacijos* priimtą sprendimą galima apskųsti pagal *Kodekso* 13.2 punktą. 2015 m. *Kodeksas* netaikomas jokiame antidopingo taisyklių pažeidimo atveju, kai galutinis sprendimas, konstatuojantis antidopingo taisyklių pažeidimą priimas, o *diskvalifikacijos* laikotarpis yra pasibaigęs.

25.4 Pažeidimų daugetas, kai pirmas pažeidimas padarytas iki 2015 m. sausio 1 d.

Nustatant *diskvalifikacijos* laikotarpį už antrą pažeidimą pagal 10.7.1 punktą, kai sankcija už pirmą pažeidimą skirta remiantis iki 2015 m. *Kodekso* galiojusiomis taisyklėmis, taikomas *diskvalifikacijos* laikotarpis, kuris būtų buvęs skirtas už tą pirmą pažeidimą, jeigu būtų buvusios taikytos 2015 m. *Kodekso* normos.

[25.4 punkto komentaras. Kitose situacijose, nei aprašytos 25.4 punkte, kai galutinis sprendimas, kuriuo buvo konstatuota, kad įvykdytas antidopingo taisyklių pažeidimas, buvo priimtas iki įsigaliojant *Kodeksui* arba pagal *Kodeksą*, galiojusį iki 2015 m. *Kodekso*, ir visas paskirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis yra pasibaigęs, 2015 m. *Kodekso* negalima taikyti ankstesniam pažeidimui perkvalifikuoti.]

25.5 Papildomi *Kodekso* pakeitimai

Bet kokie papildomi *Kodekso* pakeitimai įsigalioja kaip numatyta 23.7 punkte.

1 PRIEDAS. APIBRĖŽTYS

ADAMS – Antidopingo administravimo ir valdymo sistema yra internetinė duomenų valdymo priemonė duomenims įvesti, saugoti, keistis ir pranešimams teikti, skirta suinteresuotoms šalims ir WADA padėti vykdyti antidopingo veiklą vadovaujantis duomenų apsaugos srities teisės aktais.

Antidopingo organizacija – tai pasirašiusioji šalis, atsakinga už taisyklių, kurių paskirtis inicijuoti, vykdyti bet kurį *dopingo kontrolės* proceso etapą ir užtikrinti jo vykdymą, priėmimą. Tai gali būti, pavyzdžiui, Tarptautinis olimpinis komitetas, Tarptautinis parolimpinis komitetas, kitos *didžiųjų renginių organizacijos*, kurios atlieka testavimą savo *renginiuose*, WADA, tarptautinės federacijos ir *nacionalinės antidopingo organizacijos*.

Anuliavimas – žr. pirmiau nurodytas *nuobaudas už antidopingo taisyklių pažeidimus*.

Asmuo – tai fizinis *asmuo* ar organizacija arba kitas subjektas.

Bandymas – sąmoningas elgesys, kurį sudaro realus veiksmas, kuriuo ketinama padaryti antidopingo taisyklių pažeidimą. Tačiau antidopingo taisyklių pažeidimas nebus padarytas vien *bandant* padaryti pažeidimą, jeigu *asmuo* bandymo atsisako iki tol, kol jo neatskleidė trečioji šalis, kuri *bandyme* nedalyvauja.

CAS – tai Sporto arbitražo teismas (angl. CAS).

Dalyvis – tai bet kuris *sportininkas* ar *sportininkų pagalbinio personalo narys*.

Didelės kaltės ar aplaidumo nebuvimas – tai atvejis, kai *sportininkas* ar kitas *asmuo* įrodo, kad, atsižvelgus į aplinkybių visumą ir *kaltės ar aplaidumo nebuvimo* nustatymo kriterijus, jo *kaltė ar aplaidumas* antidopingo taisyklių pažeidimo atžvilgiu nebuvo didelis. Išskyrus su *nepilnamečiais* susijusius atvejus, dėl kiekvieno 2.1 punkto pažeidimo *sportininkas* taip pat privalo paaiškinti, kaip *draudžiamoji medžiaga* pateko į jo organizmą.

[Komentaras. Dėl kanabinoidų *sportininkas* gali įrodyti *didelės kaltės ar aplaidumo nebuvimą aiškiai parodydamas, kad jų vartojimas nebuvo susijęs su sportinių rezultatų pagerinimu.*]

Didžiųjų renginių organizacijos – tai *nacionalinių olimpinių komitetų* kontinentinės asociacijos ir kitos tarptautinės daugelio sporto šakų organizacijos, kurios veikia kaip bet kokio kontinento, regiono ar kito *tarptautinio renginio* valdymo organas.

Diskvalifikacija – žr. pirmiau nurodytas *nuobaudas už antidopingo taisyklių pažeidimus*.

Dopingo kontrolė – tai visi veiksmai ir procesai nuo testų paskirstymo planavimo iki galutinio bet kokios apeliacijos išnagrinėjimo, įskaitant visus tarpinius veiksmus ir procesus, kaip antai informacijos apie savo buvimą pateikimas, mėginių paėmimas ir tvarkymas, laboratorinis tyrimas, LVG, rezultatų valdymas ir bylų nagrinėjimas.

Draudžiamasis metodas – tai bet koks metodas, aprašytas *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašė*.

Draudžiamoji medžiaga – tai bet kokia medžiaga ar medžiagų klasė, aprašyta *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašė*.

Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas – tai sąrašas, kuriame nurodytos draudžiamosios medžiagos ir draudžiamieji metodai.

Finansinės nuobaudos – žr. pirmiau nurodytas nuobaudas už antidopingo taisyklių pažeidimus.

Griežta atsakomybė – tai taisyklė, kuria numatyta, kad siekiant įrodyti antidopingo taisyklių pažeidimus pagal 2.1 ir 2.2 punktus, *antidopingo organizacijai* nereikia įrodyti *sportininko* ketinimo, kaltės, aplaidumo ar tyčinio vartojimo (*naudojimo*).

Individuali sporto šaka – tai bet kuri sporto šaka, kuri nėra komandinė.

Kaltė – kaltė yra bet koks pareigos neatlikimas arba bet koks nerūpestingumas konkrečioje situacijoje. Veiksniai, į kuriuos atsižvelgiama vertinant *sportininko* ar kito *asmens* kaltės laipsnį yra, pavyzdžiui, *sportininko* ar kito *asmens* patirtis, ar *sportininkas* arba kitas *asmuo* yra *nepilnametis*, ypatingos aplinkybės, kaip antai sveikatos sutrikimai, rizikos, kurią *sportininkas* turėjo suvokti, laipsnis, bei *sportininko* rūpestingumo ir įdėtų pastangų išanalizuoti tai, kas turėjo būti suvokta, kaip rizikos laipsnis, laipsnis. Aplinkybės, į kurias atsižvelgiama vertinant *sportininko* ar kito *asmens* kaltės laipsnį turi būti konkrečios ir tinkamos paaiškinti, kodėl *sportininkas* ar kitas *asmuo* nukrypo nuo įprastų elgesio normų. Taigi, pavyzdžiui, tai, kad *sportininkas* *diskvalifikacijos* laikotarpiu prarastų galimybę uždirbti dideles pinigų sumas ar tai, kad *sportininko* karjera jau greitai baigsis arba yra nustatytas sporto *varžybų* grafikas nebūtų svarbios aplinkybės, kurių pagrindu būtų galima sutrumpinti *diskvalifikacijos* laikotarpį pagal 10.5.1 ar 10.5.2 punktą.

[Komentaras. *Sportininko kaltės laipsnio vertinimo kriterijai yra tokie patys pagal visus straipsnius, kai vertinama kaltė. Tačiau pagal 10.5.2 punktą sankciją švelninti netinkama, jeigu, įvertinus kaltės laipsnį, nepadaroma išvada, kad didelės sportininko ar kito asmens kaltės arba aplaidumo nebuvo.*]

Kaltės ar aplaidumo nebuvimas – tai atvejis, kai *sportininkas* ar kitas *asmuo* įrodo, kad jis nežinojo ir neįtarė vartojęs *draudžiamąsias medžiagas* ar *naudojęs draudžiamuosius metodus* arba kad jam jie buvo *paskirti* ar kad jis kitaip pažeidė antidopingo taisyklės ir kad pagrįstai to negalėjo žinoti ar įtarti net panaudojęs visas atsargumo priemones. Išskyrus su *nepilnamečiais* susijusius atvejus, dėl kiekvieno 2.1 punkto pažeidimo *sportininkas* taip pat privalo paaiškinti, kaip *draudžiamoji medžiaga* pateko į jo organizmą.

Kliudymas – tai pakeitimas, siekiant nesąžiningo tikslo ar nesąžiningu būdu; nederamos įtakos darymas; netinkamas įsikišimas; trukdymas, klaidinimas ar kiti apgaulingi veiksmai, kuriais siekiama pakeisti rezultatus arba sutrukdyti atlikti įprastines procedūras.

Kodeksas – tai Pasaulinis antidopingo kodeksas.

Komandinė sporto šaka – tai sporto šaka, kurioje per varžybas leidžiama keisti žaidėjus.

Laikinas nušalinimas – žr. pirmiau nurodytas nuobaudas už antidopingo taisyklių pažeidimus.

Liekana – tai junginys, junginių grupė, biologinis (-iai) kintamasis (-ieji) rodantys, kad buvo vartota draudžiamoji medžiaga ar naudotas draudžiamasis metodas.

LVG – tai leidimas vartoti gydymui, kaip aprašyta 4.4 punkte.

Mėginys – tai bet kokia dopingo kontrolei paimta biologinė medžiaga.

[Komentaras. Kartais tvirtinama, kad kraujo mėginių ėmimas prieštarauja tam tikrų religinių ar kultūrinių grupių principams. Nustatyta, kad toks tvirtinimas neturi pagrindo.]

Metabolitas – tai bet kokia medžiaga, susidariusi vykstant biotransformacijos procesui.

Nacionalinė antidopingo organizacija – tai kiekvienos šalies paskirtas (-i) subjektas (-ai), kuris (-ie) turi pagrindinius įgaliojimus priimti ir įgyvendinti antidopingo taisykles, vadovauti mėginių paėmimui, valdyti testų rezultatus ir svarstyti bylas nacionaliniu lygmeniu ir yra už tai atsakingas (-i). Jei kompetentinga valdžios institucija (-os) tokio subjekto nepaskiria, juo yra šalies nacionalinis olimpinis komitetas ar jo paskirtas subjektas.

Nacionalinio lygmens sportininkas – tai sportininkas, kuris sporto varžybose dalyvauja nacionaliniu lygmeniu, kaip apibrėžia kiekviena nacionalinė antidopingo organizacija, laikydamasis Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto.

Nacionalinis olimpinis komitetas – tai Tarptautinio olimpinio komiteto pripažinta organizacija. Sąvoka „nacionalinis olimpinis komitetas“ apima ir nacionalines sporto konfederacijas tose šalyse, kuriose nacionalinė sporto konfederacija priiima standartines nacionalinio olimpinio komiteto pareigas kovos su dopingu srityje.

Nacionalinis renginys – tai sporto renginys ar varžybos, kuriose dalyvauja tarptautinio ar nacionalinio lygmens sportininkai ir kurios nėra tarptautinis renginys.

Ne varžybų metu – tai bet koks laikotarpis ne varžybų metu.

Nepilnametis – tai fizinis asmuo, kuriam dar nėra aštuoniolikos metų.

Nepriklausomų stebėtojų programa – tai WADA prižiūrima stebėtojų grupė, kuri tam tikruose renginiuose stebi dopingo kontrolės procesą ir duoda patarimus dėl jo bei praneša apie savo pastebėjimus.

Neteisėta prekyba – tai atvejis, kai antidopingo organizacijos jurisdikcijai priklausantis sportininkas, sportininko pagalbinio personalo narys ar bet kuris kitas asmuo fiziškai ar elektroninėmis arba kitomis priemonėmis bet kuriam trečiajam asmeniui parduoda, duoda, gabena, siunčia, pristato ar platina (arba šiais tikslais turi) draudžiamą medžiagą ar draudžiamąjį metodą; į šią apibrėžtį neįeina medicinos personalo bona fide veiksmai, susiję su draudžiamosios medžiagos naudojimu tikram ir teisėtam gydymui ar esant kitoms pateisinančioms aplinkybėms ir taip pat neįeina veiksmai, susiję su draudžiamosiomis medžiagomis, kurios nedraudžiamos testuojant ne varžybų metu, nebent visos aplinkybės rodytų, kad tokios draudžiamosios medžiagos nėra skirtos tikram ir teisėtam gydymui ar yra skirtos sportiniams rezultatams pagerinti.

Netipinis rezultatas – tai WADA akredituotos laboratorijos ar kitos WADA patvirtintos laboratorijos pranešimas apie būtinybę atlikti tolesnį tyrimą prieš nustatant teigiamą testo rezultatą, kaip numatyta Tarptautiniame laboratorijų standarte ar susijusiuose techniniuose dokumentuose.

Netipinis rezultatas pagal paso duomenis – tai pranešimas, apibūdinamas kaip netipinis rezultatas pagal paso duomenis, kaip aprašyta galiojančiuose tarptautiniuose standartuose.

Nuobaudos už antidopingo taisyklių pažeidimus (Nuobaudos) – sportininkui ar kitam asmeniui pažeidus antidopingo taisykles, gali būti taikoma viena ar kelios iš šių nuobaudų: a) anuliavimas reiškia, kad sportininko rezultatai, pasiekti konkrečiose varžybose ar renginyje pripažįstami negaliojančiais taikant visas atitinkamas nuobaudas, taip pat ir bet kokių medalių, taškų ar prizų atėmimą; b) diskvalifikacija reiškia, kad dėl antidopingo taisyklių pažeidimo sportininkui ar kitam asmeniui nustatyta laikotarpį neleidžiama dalyvauti jokiose varžybose ar kitoje veikloje ir gauti finansavimą, kaip numatyta 10.12.1 punkte; c) laikinas nušalinimas reiškia, kad sportininkui ar kitam asmeniui laikinai neleidžiama dalyvauti jokiose varžybose ar veikloje tol, kol svarstant bylą pagal 8 straipsnį bus priimtas galutinis sprendimas; d) finansinės nuobaudos reiškia, kad už antidopingo taisyklių pažeidimą paskiriama finansinė sankcija arba reikalaujama atlyginti išlaidas, susijusias su antidopingo taisyklių pažeidimu; e) viešas paskelbimas arba viešas pranešimas reiškia, kad informacija platinama arba skelbiama visuomenei arba asmenims, kurie nėra tie asmenys, kuriems turi būti iš anksto pranešama pagal 14 straipsnį. Komandinėse sporto šakose komandoms nuobaudos taip pat gali būti skiriamos kaip numatyta 11 straipsnyje.

Nurodytoji medžiaga – žr. 4.2.2 punktą.

Pasirašiusiosios šalys – tai tie subjektai, kurie pasirašo Kodeksą ir įsipareigoja jo laikytis, kaip numatyta 23 straipsnyje.

Per varžybas – „per varžybas“ reiškia laikotarpį, kuris prasideda likus dvylikai valandų iki varžybų, į kurių tvarkaraštį sportininkas yra įtrauktas, ir baigiasi pasibaigus tokioms varžyboms ir su tokiomis varžybomis susijusiam mėginių paėmimo procesui, jeigu tarptautinės federacijos ar atitinkamo renginio valdymo organo taisyklėse nenustatyta kitaip.

[Komentaras. Tarptautinės federacijos ar renginio valdymo organo nustatytas laikotarpis „per varžybas“ ir renginio laikotarpis gali skirtis.]

Preliminarus bylos nagrinėjimas – tai pagal 7.9 punktą vykdomas pagreitintas sutrumpintas bylos nagrinėjimas, prieš bylos nagrinėjimą pagal 8 straipsnį, kai sportininkui pranešama ir suteikiama galimybė būti išklausytam raštu arba žodžiu.

[Komentaras. Preliminarus bylos nagrinėjimas tėra tik preliminarus procesas, kurį vykdant nevertinamos visos bylos aplinkybės. Pasibaigus preliminariam bylos nagrinėjimui, sportininkas turi teisę į tolesnį visapusišką jo bylos nagrinėjimą iš esmės. Priešingai, 7.9 punkte naudojama sąvoka „pagreitintas bylos nagrinėjimas“ reiškia visapusišką bylos nagrinėjimą iš esmės, vykdomą pagreitinta tvarka.]

Regioninė antidopingo organizacija – tai regioninis subjektas, šalių narių paskirtas koordinuoti nurodytas jų antidopingo programų sritis ir joms vadovauti, o tai gali būti antidopingo taisyklių nustatymas ir įgyvendinimas, mėginių planavimas ir paėmimas, rezultatų valdymas, LVG vertinimas, bylų nagrinėjimas bei švietimo programų vykdymas regioniniu lygmeniu.

Registruotasis testuotinių sportininkų sąrašas – tai aukščiausio lygmens sportininkų, kurių tikslinis testavimas atliekamas per varžybas ir ne varžybų metu, sąrašas, kurį atskirai tarptautiniu lygmeniu sudaro tarptautinės federacijos, o nacionaliniu lygmeniu – nacionalinės antidopingo organizacijos ir įtraukia į tarptautinės federacijos ar nacionalinės antidopingo organizacijos testų paskirstymo planą ir todėl tokie sportininkai privalo pateikti informaciją apie savo buvimo vietą, kaip numatyta 5.6 punkte ir Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte.

Renginio laikotarpis – tai laiko tarpas nuo renginio pradžios iki pabaigos, kaip nustato renginio valdymo organas.

Renginio vieta – tai valdymo organo paskirta renginio vieta.

Renginys – tai eilė atskirų varžybų, kurias kartu rengia vienas valdymo organas (pvz., olimpinės žaidynės, FINA pasaulio čempionatai ar Panamerikos žaidynės).

Skyrimas – tai atvejis, kai kitam asmeniui parūpinama, tiekama draudžiamoji medžiaga ar draudžiamasis metodas, jam sudaromos sąlygos jas (juos) vartoti (naudoti) arba kitaip dalyvaujama tai darant arba bandant tai daryti. Tačiau ši apibrėžtis netaikoma medicinos personalo bona fide veiksmų atžvilgiu, kai draudžiamoji medžiaga ar draudžiamasis metodas iš tikro ir teisėtai vartojama (naudojama) gydymui arba esant kitoms pateisinančioms aplinkybėms bei netaikoma veiksmų, susijusių su draudžiamosiomis medžiagomis, kurios nedraudžiamos testuojant ne varžybų metu, atžvilgiu, jeigu aplinkybių visuma

nerodo, kad tokios *draudžiamosios medžiagos* nėra iš tikrųjų ir teisėtai skirtos gydymui ar yra skirtos sportiniams rezultatams pagerinti.

Sportininkas – tai bet kuris *asmuo*, kuris varžosi tarptautiniu lygmeniu (kaip apibrėžia kiekviena tarptautinė federacija) arba nacionaliniu lygmeniu (kaip apibrėžia kiekviena *nacionalinė antidopingo organizacija*). *Antidopingo organizacija* savo nuožiūra antidopingo taisyklės gali taikyti *sportininko*, kuris nėra nei *tarptautinio lygmens sportininkas*, nei *nacionalinio lygmens sportininkas*, atžvilgiu taip jį įtraukdama į „sportininko“ apibrėžtį. *Sportininkų*, kurie nėra nei *tarptautinio lygmens*, nei *nacionalinio lygmens sportininkai*, atžvilgiu *antidopingo organizacija* gali nuspręsti: atlikti ribotą *testavimą* arba *testavimo* visai neatlikti; tirti *mėginius* dėl *draudžiamųjų medžiagų* naudojant ne visą jų parinktį; reikalauti pateikti ribotą informaciją apie savo buvimą vietoje arba tokios informacijos visai nereikalauti; arba nereikalauti iš anksto pateikti LVG. Tačiau, jeigu *antidopingo organizacijai* pavaldus *sportininkas*, kuris varžosi ne tarptautiniu ar nacionaliniu lygmeniu, padaro 2.1, 2.3 ar 2.5 punktuose apibrėžtą antidopingo taisyklių pažeidimą, tuomet turi būti skiriamos Kodekse numatytos *nuobaudos* (išskyrus 14.3.2 punktą). Taikant 2.8 ar 2.9 punktą ir informavimo bei švietimo antidopingo srityje tikslu, bet kuris *asmuo*, kuris sporte dalyvauja prižiūrint bet kuriai *pasirašiusiajai šaliai*, vyriausybei ar kitai Kodekso besilaikančiai sporto organizacijai, yra *sportininkas*.

[*Komentaras. Šioje apibrėžtyje aiškiai nustatyta, kad visi tarptautinio ir nacionalinio lygmens sportininkai yra saistomi Kodekso antidopingo taisyklėmis, o tarptautinio ir nacionalinio lygmens sportas turi būti apibrėžtas atitinkamai tarptautinių federacijų ir nacionalinių federacijų antidopingo taisyklėse. Be to, pagal šią apibrėžtį kiekvienai nacionalinei antidopingo organizacijai leidžiama praplėsti, jeigu ji to nori, savo antidopingo programą ją taikant ne tik tarptautinio ir nacionalinio lygmens sportininkams, bet ir tiems, kurie dalyvauja žemesnio lygmens varžybose ar asmenims, kurie sportuoja, bet visai nesivaržo. Taigi nacionalinė antidopingo organizacija galėtų, pavyzdžiui, nuspręsti testuoti pramoginio lygmens varžybų dalyvius, bet nereikalautų iš anksto turėti LVG. Tačiau antidopingo taisyklių pažeidimas, susijęs su teigiamu testo rezultatu ar kliudymu, užtraukia visas Kodekse numatytas nuobaudas (išskyrus 14.3.2 punktą). Sprendimą, ar taikyti nuobaudas pramoginio lygmens sportininkui, kuris užsiima sportine veikla, bet niekada nedalyvauja varžybose, priima nacionalinė antidopingo organizacija. Panašiai ir didžiųjų renginių organizacija, organizuojanti renginį tik sporto meistrų lygmens varžybų dalyviams, galėtų nuspręsti testuoti varžybų dalyvius, bet netirti mėginių naudojant visą draudžiamųjų medžiagų parinktį. Visų lygmenų varžybų dalyviai turėtų gauti naudos iš informavimo ir švietimo antidopingo klausimais.]*

Sportininko biologinis pasas – tai duomenų rinkimo ir palyginimo programa ir metodai, kaip aprašyta Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte bei Tarptautiniame laboratorijų standarte.

Sportininkų pagalbinis personalas – tai bet kuris treneris, instruktorius, vadovas, atstovas, komandos personalo narys, pareigūnas, medicinos ir pagalbinio medicinos personalo narys, vienas iš tėvų ar bet kuris kitas *asmuo*, kuris dirba su sporto

varžybose dalyvaujančiu ar joms besirengiančiu *sportininku* ar jį gydo arba jam padeda.

Svari pagalba – pagal 10.6.1 punktą *svarią pagalbą* teikiantis *asmuo* privalo: 1) raštiškame pasirašytame pranešime visiškai atskleisti savo turimą informaciją, susijusią su antidopingo taisyklių pažeidimu; 2) visiškai bendradarbiauti tiriant ir nagrinėjant bet kokią bylą, susijusią su ta informacija, taip pat, pavyzdžiui, duoti parodymus nagrinėjamoje byloje, jeigu to reikalauja *antidopingo organizacija* ar bylą nagrinėjanti kolegija. Be to, teikiama informacija turi būti patikima ir turi sudaryti reikšmingą bet kokios bylos dalį arba, jeigu byla nėra iškelta, turi suteikti pakankamą pagrindą, kuriuo remiantis būtų galima bylą iškelti.

Tarptautinio lygmens sportininkas – tai *sportininkas*, kuris sporto varžybose dalyvauja tarptautiniu lygmeniu, kaip apibrėžia kiekviena tarptautinė federacija, laikydamosi Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto.

[Komentaras. Laikydamosi Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto, tarptautinė federacija gali pati nustatyti kriterijus, pagal kuriuos ji priskirs sportininkus tarptautinio lygmens sportininkų kategorijai, pvz., pagal atskyri, pagal dalyvavimą konkrečiuose tarptautiniuose renginiuose, pagal licencijos rūšį ir kt. Tačiau šiuos kriterijus ji privalo paskelbti aiškiai ir suprantamai, kad sportininkai galėtų greitai ir lengvai išsiaiškinti, kada jie galės būti priskirti tarptautinio lygmens sportininkų kategorijai. Pavyzdžiui, jeigu taikomas dalyvavimo tam tikruose tarptautiniuose renginiuose kriterijus, tuomet tarptautinė federacija privalo paskelbti tokių tarptautinių renginių sąrašą.]

Tarptautinis renginys – tai *renginys* ar *varžybos*, kurioms kaip *renginio* valdymo organas vadovauja arba *renginio* techninius darbuotojus paskiria Tarptautinis olimpinis komitetas, Tarptautinis parolimpinis komitetas, tarptautinė federacija, *didžiųjų renginių organizacija* ar kita tarptautinė sporto organizacija.

Tarptautinis standartas – tai WADA priimtas standartas, papildantis *Kodeksą*. Pakanka laikytis *tarptautinio standarto* (o ne kito alternatyvaus standarto, praktikos ar procedūros), kad būtų galima nuspręsti, jog tarptautiniame standarte nustatytos procedūros atliktos tinkamai. *Tarptautiniai standartai* apima bet kokius pagal *tarptautinį standartą* parengtus techninius dokumentus.

Teigiamas rezultatas pagal paso duomenis – tai pranešimas apie *teigiamą testo rezultatą pagal paso duomenis*, kaip aprašyta galiojančiuose *tarptautiniuose standartuose*.

Teigiamas testo rezultatas – tai WADA akredituotos laboratorijos ar kitos WADA patvirtintos laboratorijos pranešimas apie pagal Tarptautinį laboratorijų standartą ir susijusius techninius dokumentus *mėginyje* nustatytą *draudžiamosios medžiagos* ar jos *metabolitų* arba *liekanų* buvimą (įskaitant padidėjusius endogeninių medžiagų kiekius) arba *draudžiamąjo metodo naudojimo* įrodymą.

Testavimas – tai dopingo kontrolės proceso dalys, susijusios su testų paskirstymo planavimu, mėginių paėmimu, mėginių tvarkymu ir mėginių gabenimu į laboratoriją.

Tikslinis testavimas – tai konkrečių sportininkų atranka testavimui pagal Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto kriterijus.

Turėjimas – tai faktinis, fizinis turėjimas arba netiesioginis turėjimas (kuris konstatuojamas tik tuo atveju, jei *asmuo* išimtinėmis teisėmis kontroliuoja ar ketina kontroliuoti draudžiamąją medžiagą ar draudžiamąjį metodą arba patalpas, kuriose yra draudžiamoji medžiaga arba draudžiamasis metodas. Vis dėlto, jeigu *asmuo* draudžiamosios medžiagos ar draudžiamąjo metodo arba patalpų, kuriose yra draudžiamoji medžiaga ar draudžiamasis metodas, nekontroliuoja išimtinėmis teisėmis, netiesioginis turėjimas konstatuojamas tik tuo atveju, jei *asmuo* žinojo apie draudžiamosios medžiagos ar draudžiamąjo metodo buvimą ir ketino ją (jį) kontroliuoti. Tačiau tik tai turėjimas nesudaro antidopingo taisyklių pažeidimo pagrindo, jei prieš gaudamas bet kokio pobūdžio pranešimą apie *asmens* padarytą antidopingo taisyklių pažeidimą, tas *asmuo* ėmėsi konkrečių veiksmų, rodančių, kad jis niekada neketino turėti draudžiamosios medžiagos ar draudžiamąjo metodo ir atsisakė juos turėti tai aiškiai pareikšdamas antidopingo organizacijai. Nepaisant priešingų šios apibrėžties nuostatų, draudžiamosios medžiagos ar draudžiamąjo metodo pirkimas (taip pat ir elektroninėmis bei kitomis priemonėmis) yra laikomas turėjimu juos perkančio *asmens* atžvilgiu.

[Komentaras. Pagal šią apibrėžtį sportininko automobilyje radus steroidų, tai būtų laikoma antidopingo taisyklių pažeidimu, jeigu sportininkas neįrodo, kad kažkas kitas naudojo jo automobilį. Tokiu atveju antidopingo organizacija privalo įrodyti, kad nors sportininkas neturėjo išimtinių automobilio naudojimo teisių, sportininkas žinojo apie steroidus ir ketino jais disponuoti. Taip pat ir tuo atveju, kai steroidų randama namų vaistinėje, kuria bendrai naudojasi sportininkas ir jo sutuoktinė, antidopingo organizacija privalo įrodyti, kad sportininkas žinojo apie steroidų buvimą vaistinėje ir ketino jais disponuoti. Vien tik draudžiamosios medžiagos ar draudžiamąjo metodo įsigijimo veiksmas yra turėjimas net ir tuomet, kai, pavyzdžiui, produktas nepristatomas, jį gauna kažkas kitas arba jis išsiunčiamas trečio asmens adresu.]

UNESCO konvencija – tai Tarptautinė konvencija prieš dopingo vartojimą sporte, priimta 2005 m. spalio 19 d. UNESCO Generalinės konferencijos 33-iojoje sesijoje, taip pat bet kokie ir visi Konvencijos šalių ir Tarptautinės konvencijos prieš dopingo vartojimą sporte konferencijos šalių priimti pakeitimai.

Užterštas produktas – tai produktas, kuriame yra draudžiamosios medžiagos, kuri nenurodyta produkto etiketėje arba apie kurią informacijos pagrįstai negalima rasti internete.

Vartojimas (naudojimas) – tai bet kokios draudžiamosios medžiagos ar draudžiamąjo metodo naudojimas, taikymas, nurijimas, įšvirkštimas ar vartojimas bet kokiomis kitomis priemonėmis.

Varžybos – tai vienerios lenktynės, mačas, rungtynės ar varžybos individualioje sporto šakoje. Pavyzdžiui, krepšinio rungtynės arba lengvosios atletikos 100 metrų sprinto varžybos olimpinių žaidynių finale. Etapinių lenktynių arba kitų sporto varžybų, kuriose prizai teikiami kasdien arba kitais laiko tarpais, atžvilgiu skirtumas tarp *varžybų* ir *renginio* yra toks, kaip nurodyta atitinkamos tarptautinės federacijos taisyklėse.

Viešai paskelbti arba viešai pranešti – žr. pirmiau nurodytas *nuobaudas už antidopingo taisyklių pažeidimus*.

WADA – tai Pasaulinė antidopingo agentūra.

[Komentaras: Apibrėžtosios sąvokos apima ir jų daugiskaitos bei savybinę formas, taip pat šias sąvokas, išreikštas kitomis kalbos dalimis.]

2 PRIEDAS. 10 STRAIPSNIO TAIKymo PAVYZDŽIAI

1 PAVYZDYS

Bylos aplinkybės: *teigiamas testo rezultatas gautas per varžybas* atliktu testu nustačius anabolinio steroido buvimą (2.1 punktą); *sportininkas* nedelsdamas prisipažįsta pažeidęs antidopingo taisyklę; *sportininkas* įrodo *didelės kaltės ar aplaidumo nebuvimą*; *sportininkas* teikia *svarią pagalbą*.

Nuobaudų taikymas

1. Pirmiausia taikomas 10.2 punktą. Kadangi laikoma, kad *didelės sportininko kaltės nėra*, tai yra pakankamas bendradarbiavimo įrodymas (10.2.1.1 ir 10.2.3 punktai), kad antidopingo taisyklių pažeidimas nebuvo tyčinis ir todėl skiriamas *diskvalifikacijos* laikotarpis yra dveji, o ne ketveri, metai (10.2.2 punktą).
2. Antras žingsnis – bylą nagrinėjanti kolegija analizuoja, ar taikytinas su *kalte* susijęs termino sutrumpinimas (10.4 ir 10.5 punktai). Remiantis *didelės kaltės ar aplaidumo nebuvimu* (10.5.2 punktą) ir tuo, kad anabolinis steroidas nėra *nurodytoji medžiaga*, taikytinas nuobaudų laikotarpio intervalas sutrumpinamas nuo dvejų iki vieno metų (ne daugiau kaip iki pusės dvejų metų trukmės sankcijos). Po to, remdamasi *sportininko kaltės* laipsniu, bylą nagrinėjanti kolegija nustatyto šiame intervale taikytiną *diskvalifikacijos* laikotarpį. (Šiam pavyzdžiui iliustruoti daroma prielaida, kad bylą nagrinėjanti kolegija šiaip skirtų 16 mėnesių *diskvalifikacijos* laikotarpį).
3. Trečias žingsnis – bylą nagrinėjanti kolegija vertina termino sustabdymo arba sutrumpinimo galimybę pagal 10.6 punktą (termino sutrumpinimas, nesusijęs su *kalte*). Šiuo atveju taikomas tik 10.6.1 punktą (dėl *svarios pagalbos*). (10.6.3 punktą dėl greito prisipažinimo netaikomas, kadangi *diskvalifikacijos* laikotarpis jau yra trumpesnis nei trumpiausias dvejų metų laikotarpis, nustatytas 10.6.3 punkte). Remiantis *svarios pagalbos sąlyga*, *diskvalifikacijos* laikotarpis galėtų būti sustabdytas trijų 16 mėnesių* laikotarpio ketvirtadalių atžvilgiu. Taigi mažiausias *diskvalifikacijos* laikotarpis būtų keturi mėnesiai. (Šiam pavyzdžiui iliustruoti daroma prielaida, kad bylą nagrinėjanti kolegija laikotarpį sustabdo dešimčiai mėnesių ir tuomet *diskvalifikacijos* laikotarpis yra šeši mėnesiai.)
4. Pagal 10.11 punktą *diskvalifikacijos* laikotarpis iš esmės prasideda galutinio sprendimo byloje priėmimo dieną. Vis dėlto kadangi *sportininkas* greitai prisipažino pažeidęs antidopingo taisyklę, *diskvalifikacijos* laikotarpis galėtų būti pradėtas skaičiuoti nuo pat *mėginio* paėmimo dienos, tačiau bet koku atveju *sportininkui* turėtų būti skirta bent pusė *diskvalifikacijos* laikotarpio (pvz., trys mėnesiai) po sprendimo byloje priėmimo dienos (10.11.2 punktą).
5. Kadangi *teigiamas testo rezultatas* buvo gautas per *varžybas*, bylą nagrinėjanti kolegija turi automatiškai *anuliuoti* tose *varžybose* pasiektą rezultatą (9 straipsnis).

6. Pagal 10.8 punktą visi rezultatai, kuriuos *sportininkas* pasiekė po *mėginių* paėmimo dienos iki *diskvalifikacijos* laikotarpio pradžios taip pat *anuliuojami*, jeigu teisingumas nereikalauja kitaip.

7. Jeigu *sportininkas* nėra *nepilnametis*, 14.3.2 punkte nurodyta informacija turi būti *paskelbta viešai*, kadangi tai yra privaloma kiekvienos sankcijos taikymo dalis (10.13 punktas).

8. *Sportininkui* per jo *diskvalifikacijos* laikotarpį jokių būdu neleidžiama dalyvauti jokios *pasirašiusiosios šalies* ar jos padalinių prižiūrimose *varžybose* ar kitoje su sportu susijusioje veikloje (10.12.1 punktas). Tačiau *sportininkas* gali vėl treniruotis su komanda arba naudotis *pasirašiusiosios šalies* klubo ar kitos jai priklausančios organizacijos ar jos padalinių sporto įranga likus trumpesniam iš šių laikotarpių: a) du paskutiniai mėnesiai iki *sportininko diskvalifikacijos* laikotarpio pabaigos; arba b) paskutinis paskirto *diskvalifikacijos* laikotarpio ketvirtadalis (10.12.2 punktas). Taigi *sportininkui* vėl leidžiama treniruotis likus pusantro mėnesio iki *diskvalifikacijos* laikotarpio pabaigos.

2 PAVYZDYS

Bylos aplinkybės: *teigiamas testo rezultatas* yra gautas per *varžybas* atliktu testu nustatius stimulatoriaus, kuris yra *nurodytoji medžiaga*, buvimą (2.1 punktas); *antidopingo organizacija* gali įrodyti, kad *sportininkas* tyčia pažeidė antidopingo taisykles; *sportininkas* negali įrodyti, kad *draudžiamąją medžiagą* vartojo *ne varžybų metu* ir ne sportiniam rezultatui pagerinti; *sportininkas* nedelsdamas neprispazįsta padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą, kuriuo jis įtariamasis; *sportininkas* neteikia *svarios pagalbos*.

Nuobaudų taikymas

1. Pirmiausia taikomas 10.2 punktas. Kadangi *antidopingo organizacija* gali įrodyti, kad antidopingo taisyklių pažeidimas buvo padarytas tyčia, o *sportininkas* negali įrodyti, kad medžiagą buvo leidžiama vartoti *ne varžybų metu* ir kad jos *vartojimas* nebuvo susijęs su *sportininko* sportiniais rezultatais (10.2.3 punktas), *diskvalifikacijos* laikotarpis yra ketveri metai (10.2.1.2 punktas).

2. Kadangi pažeidimas buvo tyčinis, nėra pagrindo taikyti sutrumpintą laikotarpį remiantis *kalte* (10.4 ir 10.5 punktai netaikomi). Remiantis *svarios pagalbos* sąlyga, sankcijos taikymo laikotarpį galima sustabdyti daugiausia trijų 4 metų laikotarpio* ketvirtadalių atžvilgiu. Tokiu atveju trumpiausias *diskvalifikacijos* laikotarpis yra vieni metai.

3. Pagal 10.11 punktą *diskvalifikacijos* laikotarpis prasideda galutinio sprendimo byloje priėmimo dieną.

4. Kadangi *teigiamas testo rezultatas* buvo gautas per *varžybas*, byla nagrinėjanti kolegija automatiškai *anuliuoja* tose *varžybose* pasiektą rezultatą.

5. Pagal 10.8 punktą visi rezultatai, kuriuos *sportininkas* pasiekė po *mėginių* paėmimo dienos iki *diskvalifikacijos* laikotarpio pradžios taip pat *anuliuojami*, jeigu teisingumas nereikalauja kitaip.

6. Jeigu *sportininkas* nėra *nepilnametis*, 14.3.2 punkte nurodyta informacija turi būti *paskelbta viešai*, kadangi tai yra privaloma kiekvienos sankcijos taikymo dalis (10.13 punktas).

7. *Sportininkui* per jo *diskvalifikacijos* laikotarpį jokių būdu neleidžiama dalyvauti jokios *pasirašiusiosios šalies* ar jos padalinių prižiūrimose *varžybose* ar kitoje su sportu susijusioje veikloje (10.12.1 punktas). Tačiau *sportininkas* gali vėl treniruotis su komanda arba naudotis *pasirašiusiosios šalies* klubo ar kitos jai priklausančios organizacijos ar jos padalinių sporto įranga likus trumpesniam iš šių laikotarpių: a) du paskutiniai mėnesiai iki *sportininko diskvalifikacijos* laikotarpio pabaigos; arba b) paskutinis paskirto *diskvalifikacijos* laikotarpio ketvirtadalis (10.12.2 punktas). Taigi *sportininkui* vėl leidžiama treniruotis likus dviem mėnesiams iki *diskvalifikacijos* laikotarpio pabaigos.

3 PAVYZDYS

Bylos aplinkybės: *teigiamas testo rezultatas* yra gautas *ne varžybų metu* atliktu testu nustatius anabolinio steroido buvimą (2.1 punktas); *sportininkas* įrodo *didelės kaltės ar aplaidumo nebuvimą*; *sportininkas* taip pat įrodo, kad *teigiamas testo rezultatas* buvo gautas dėl *užteršto produkto*.

Nuobaudų taikymas

1. Pirmiausia taikomas 10.2 punktas. Kadangi, pateikdamas bendradarbiavimo įrodymą, *sportininkas* gali įrodyti, kad jis nepažeidė antidopingo taisyklės tyčia, t.y. jo *didelės kaltės ar aplaidumo vartojant užterštą produktą nebuvo* (10.2.1.1 ir 10.2.3 punktai), *diskvalifikacijos* laikotarpis yra dveji metai (10.2.2 punktas).

2. Antras žingsnis – bylą nagrinėjanti kolegija analizuoja, ar galima taikyti su *kalte* susijusį termino sutrumpinimą (10.4 ir 10.5 punktai). Kadangi *sportininkas* gali įrodyti, kad antidopingo taisyklių pažeidimas buvo padarytas dėl *užteršto produkto* ir kad remiantis 10.5.1.2 punktu jo *didelės kaltės ar aplaidumo nebuvo*, taikytinos nuobaudos ribos sumažinamos iki nuo dvejų metų *diskvalifikacijos* laikotarpio iki papeikimo. Remdamasi *sportininko kaltės* laipsniu, bylą nagrinėjanti kolegija nustato šiose ribose taikytiną *diskvalifikacijos laikotarpį*. (Iliustruojant šį pavyzdį, daroma prielaida, kad kitu atveju bylą nagrinėjanti kolegija skirtų keturių mėnesių *diskvalifikacijos* laikotarpį).

3. Pagal 10.8 punktą visi rezultatai, kuriuos *sportininkas* pasiekė po *mėginių* paėmimo dienos iki *diskvalifikacijos* laikotarpio pradžios taip pat *anuliuojami*, jeigu teisingumas nereikalauja kitaip.

4. Jeigu *sportininkas* nėra *nepilnametis*, 14.3.2 punkte nurodyta informacija turi būti *paskelbta viešai*, kadangi tai yra privaloma kiekvienos sankcijos taikymo dalis (10.13 punktas).

5. *Sportininkui* per jo *diskvalifikacijos* laikotarpį neleidžiama jokių būdu dalyvauti jokios *pasirašiusiosios šalies* ar jos padalinių prižiūrimose *varžybose* ar kitoje su sportu susijusioje veikloje (10.12.1 punktas). Tačiau *sportininkas* gali vėl treniruotis su komanda arba naudotis *pasirašiusiosios šalies* klubo ar kitos jai priklausančios organizacijos ar jos padalinių sporto įranga likus trumpesniam iš šių laikotarpių: a) du paskutiniai mėnesiai iki *sportininko diskvalifikacijos* laikotarpio pabaigos; arba b) paskutinis paskirto *diskvalifikacijos* laikotarpio ketvirtadalis (10.12.2 punktas). Taigi *sportininkui* leidžiama vėl treniruotis likus mėnesiui iki *diskvalifikacijos* laikotarpio pabaigos.

4 PAVYZDYS

Bylos aplinkybės: *sportininkas*, kurio *testo rezultatas* niekada nebuvo *teigiamas* ar kuris niekada nebuvo apkaltintas antidopingo taisyklių pažeidimu, savo noru prisipažįsta vartojęs anabolinių steroidų savo sportiniams rezultatams pagerinti. Be to, *sportininkas* teikia *svarią pagalbą*.

Nuobaudų taikymas

1. Kadangi pažeidimas buvo tyčinis, taikomas 10.2.1 punktas ir pagrindinis skiriamas *diskvalifikacijos* laikotarpis yra ketveri metai.

2. Nėra pagrindo taikyti su *kalte* susijusį *diskvalifikacijos* laikotarpio sutrumpinimą (10.4 ir 10.5 punktai netaikomi).

3. Remiantis tikrai *sportininko* savanorišku prisipažinimu (10.6.2 punktas), *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti sutrumpintas ne daugiau kaip iki pusės ketverių metų laikotarpio. Remiantis tikrai *sportininko* teikiama *svaria pagalba* (10.6.1 punktas), *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti sustabdytas daugiausia trijų 4 metų* laikotarpio ketvirtadalių atžvilgiu. Pagal 10.6.4 punktą kartu atsižvelgiant į savanorišką prisipažinimą ir *svarią pagalbą*, sankcija gali būti sušvelninta arba jos taikymas sustabdytas daugiausia trijų 4 metų laikotarpio ketvirtadalių atžvilgiu. Trumpiausias *diskvalifikacijos* laikotarpis yra vieni metai.

4. *Diskvalifikacijos* laikotarpis iš esmės prasideda galutinio sprendimo byloje priėmimo dieną (10.11 punktas). Dėl savanoriško prisipažinimo sutrumpinus *diskvalifikacijos* laikotarpį, ankstesnės *diskvalifikacijos* laikotarpio pradžios pagal 10.11.2 punktą taikymas neleidžiamas. Šia nuostata siekiama neleisti *sportininkui* du kartus pasinaudoti tomis pačiomis aplinkybėmis. Tačiau, jeigu *diskvalifikacijos* laikotarpis buvo sustabdytas remiantis tikrai *svarios pagalbos* teikimu, vis dar galima taikyti 10.11.2 punktą, o *diskvalifikacijos* laikotarpis prasideda jau tada, kai *sportininkas* paskutinį kartą *vartojo* anabolinius steroidus.

5. Pagal 10.8 punktą visi rezultatai, kuriuos *sportininkas* pasiekė per laikotarpį po *antidopingo taisyklių pažeidimo dienos iki diskvalifikacijos* laikotarpio pradžios taip pat *anuliuojami*, jeigu teisingumas nereikalauja kitaip.

6. Jeigu *sportininkas nėra nepilnametis*, 14.3.2 punkte nurodyta informacija turi būti *paskelbta viešai*, kadangi tai yra privaloma kiekvienos sankcijos taikymo dalis (10.13 punktas).

7. *Sportininkui* per jo *diskvalifikacijos* laikotarpį jokia būdu neleidžiama dalyvauti jokios *pasirašiusiosios šalies* ar jos padalinių prižiūrimose *varžybose* ar kitoje su sportu susijusioje veikloje (10.12.1 punktas). Tačiau *sportininkas* gali vėl treniruotis su komanda arba naudotis *pasirašiusiosios šalies* klubo ar kitos jai priklausančios organizacijos ar jos padalinių sporto įranga likus trumpesniai iš šių laikotarpių: a) du paskutiniai mėnesiai iki *sportininko diskvalifikacijos* laikotarpio pabaigos; arba b) paskutinis paskirto *diskvalifikacijos* laikotarpio ketvirtadalis (10.12.2 punktas). Taigi *sportininkui* vėl leidžiama treniruotis likus dviem mėnesiams iki *diskvalifikacijos* laikotarpio pabaigos.

5 PAVYZDYS

Bylos aplinkybės:

sportininko pagalbinio personalo narys padeda nesilaikyti *sportininkui* paskirto *diskvalifikacijos* termino netikru vardu (pavarde) įtraukdamas jį *varžybas*. *Sportininko pagalbinio personalo narys* savo noru prisipažįsta padaręs šį antidopingo taisyklių pažeidimą (2.9 punktas) prieš tai, kai *antidopingo organizacijai* jam praneša apie antidopingo taisyklių pažeidimą.

Nuobaudų taikymas

1. Pagal 10.3.4 punktą *diskvalifikacijos* laikotarpis yra nuo dvejų iki ketverių metų, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą. (Iliustruojant šį pavyzdį, daroma prielaida, kad kitu atveju būtų nagrinėjanti kolegija skirtų trejų metų *diskvalifikacijos* laikotarpį).

2. Nėra pagrindo taikyti su *kalte* susijusį termino sutrumpinimą, kadangi pagal 2.9 punktą tyčia yra antidopingo taisyklių pažeidimo elementas (žr. 10.5.2 punkto komentarą).

3. Pagal 10.6.2 punktą, jeigu prisipažinimas yra vienintelis patikimas įrodymas, *diskvalifikacijos* laikotarpį galima sutrumpinti per pusę. (Iliustruojant šį pavyzdį, daroma prielaida, kad kitu atveju būtų nagrinėjanti kolegija skirtų 18 mėnesių *diskvalifikacijos* laikotarpį).

4. Jeigu *sportininkas nėra nepilnametis*, 14.3.2 punkte nurodyta informacija turi būti *paskelbta viešai*, kadangi tai yra privaloma kiekvienos sankcijos taikymo dalis (10.13 punktas).

6 PAVYZDYS

Bylos aplinkybės: už pirmą antidopingo taisyklių pažeidimą *sportininkas* buvo nubaustas jį *diskvalifikuojant* 14 mėnesių laikotarpiui, iš kurio keturių mėnesių laikotarpis buvo sustabdytas dėl *svarios pagalbos* teikimo. Po to *sportininkas* padaro antrą antidopingo taisyklių pažeidimą, susijusį su stimulatoriaus, kuris nėra *nurodytoji medžiaga*, buvimu, kuris nustatytas atlikus testą *per varžybas* (2.1 punktas); *sportininkas* įrodo *didelės kaltės ar aplaidumo nebuvimą*; ir *sportininkas* teikė *svarią pagalbą*. Jeigu tai būtų buvęs pirmas pažeidimas, būtų nagrinėjanti kolegija *sportininkui* būtų skyrusi 16 mėnesių diskvalifikacijos laikotarpį ir dėl *svarios pagalbos* būtų sustabdžiusi šešių mėnesių laikotarpį.

Nuobaudų taikymas

1. Antrą kartą pažeidus antidopingo taisykles taikomas 10.7 punktas, kadangi taikomi 10.7.4.1 ir 10.7.5 punktai.
2. Pagal 10.7.1 punktą *diskvalifikacijos* laikotarpis būtų ilgiausias iš šių:
  - a) šeši mėnesiai;
  - b) pusė už pirmą antidopingo taisyklių pažeidimą skirtą *diskvalifikacijos* laikotarpio neatsižvelgiant į jokią termino sutrumpinimą pagal 10.6 punktą (šiuo atveju tai būtų pusė 14 mėnesių laikotarpio, o tai yra septyni mėnesiai); arba
  - c) dvigubai ilgesnis nei priešingu atveju už antrą antidopingo taisyklių pažeidimą, kuris traktuojamas kaip pirmas pažeidimas, taikytinas *diskvalifikacijos* laikotarpis neatsižvelgiant į jokią termino sutrumpinimą pagal 10.6 punktą (šiuo atveju jis būtų dvigubai ilgesnis nei 16 mėnesių, tai yra 32 mėnesiai).

Taigi už antrą pažeidimą skiriamas *diskvalifikacijos* laikotarpis yra ilgiausias iš nurodytųjų a, b ir c punktuose, o tai yra 32 mėnesių *diskvalifikacijos* laikotarpis.

3. Kitas žingsnis – būtų nagrinėjanti kolegija svarsto termino sustabdymo arba sutrumpinimo galimybę pagal 10.6 punktą (su *kalte* nesusijęs sankcijos sušvelninimas). Antro pažeidimo atveju taikomas tik 10.6.1 punktas (dėl *svarios pagalbos*). Remiantis *svarios pagalbos sąlyga*, *diskvalifikacijos* laikotarpis galėtų būti sustabdytas trijų 32 mėnesių* laikotarpio ketvirtadalių atžvilgiu. Taigi mažiausias *diskvalifikacijos* laikotarpis yra aštuoni mėnesiai. (Iliustruojant šį pavyzdį, daroma prielaida, kad būtų nagrinėjanti kolegija dėl suteiktos *svarios pagalbos diskvalifikacijos* laikotarpį sustabdo aštuoniems mėnesiams ir tokiu būdu paskirtą *diskvalifikacijos* laikotarpį sutrumpina iki dvejų metų).

4. Kadangi *teigiamas testo rezultatas* buvo gautas per *varžybas*, būtų nagrinėjanti kolegija automatiškai *anuliuoja* tose *varžybose* pasiektą rezultatą.

5. Pagal 10.8 punktą visi rezultatai, kuriuos *sportininkas* pasiekė per laikotarpį po *mėginių* paėmimo dienos iki *diskvalifikacijos* laikotarpio pradžios taip pat *anuliuojami*, jeigu teisingumas nereikalauja kitaip.

6. Jeigu *sportininkas* nėra *nepilnametis*, 14.3.2 punkte nurodyta informacija turi būti *paskelbta viešai*, kadangi tai yra privaloma kiekvienos sankcijos taikymo dalis (10.13 punktas).

7. *Sportininkui* per jo *diskvalifikacijos* laikotarpį jokia būdu neleidžiama dalyvauti jokios *pasirašiusiosios šalies* ar jos padalinių prižiūrimose *varžybose* ar kitoje su sportu susijusioje veikloje (10.12.1 punktas). Tačiau *sportininkas* vėl gali treniruotis su komanda arba naudotis *pasirašiusiosios šalies* klubo ar kitos jai priklausančios organizacijos ar jos padalinių sporto įranga likus trumpesniam iš šių laikotarpių: a) du paskutiniai mėnesiai iki *sportininko diskvalifikacijos* laikotarpio pabaigos; arba b) paskutinis paskirto *diskvalifikacijos* laikotarpio ketvirtadalis (10.12.2 punktas). Taigi *sportininkui* vėl leidžiama treniruotis likus dviem mėnesiams iki *diskvalifikacijos* laikotarpio pabaigos.

---

*WADA pritarus ir esant ypatingoms aplinkybėms, dėl *svarios pagalbos teikimo diskvalifikacijos* laikotarpį galima sustabdyti daugiau nei trijų ketvirtadalių atžvilgiu, o pranešimą ir paskelbimą galima atidėti.